Aivan kuten
epäilinkin:
kulttuuria!

TURKU ● ÅBO 2011
EUROOPAN KULTTUURIPÄÄKAUPUNKI

Lennä l

ennä lennä **kulttuuri.**

Ohjelma

TURKU ● ÅBO 2011
EUROOPAN KULTTUURIPÄÄKAUPUNKI

Turku Euroopan kulttuuripääkaupunki 2011, ohjelmakirja / joulukuu 2010

Toimitus: Susse Määttänen | Työryhmä: Päivi Autere, Ulla Bergström, Tiina Erkintalo, Laura Hautaniemi, Niina Helander, Suvi Innilä, Mette Karlsson, Marika Lamberg, Veera Laurila, Saara Malila, Miika Neulaniemi, Klara Paul, Jere Pensikkala, Jukka Saukkolin, Cay Sevón | **Ulkoasu**: Dynamo Advertising | **Painopaikka**: Hämeen Kirjapaino Oy | © Turku 2011 -säätiö
Oikeudet muutoksiin pidätetään.

Tervetuloa Turkuun,
Euroopan kulttuuripääkaupunkiin 2011.

Vuonna 2011 kulttuuripääkaupunki Turussa tapahtuu joka päivä. Ohjelman tuhannet tekijät ovat valmistautuneet vuoteen pitkään ja nyt on tullut aika nauttia.

Ohjelma tarjoaa suuria yleisötapahtumia ja esityksiä, mutta myös pientä ja intiimiä yhdessä tekemistä sekä yhteisöllisyyttä. Arjessa vastaan tulevia yllätyksiä, ruokaa, liikuntaa ja hyvinvointia. Kansainvälisiä, kotimaisia ja turkulaisia huippuja. Se on tiedettä ja taidetta. Kohtaamisia näkökulmien, alojen ja ihmisten välillä. Kokemuksia ja elämyksiä.

Tutustu Turkuun uudestaan tai ensimmäistä kertaa ja ota ilo irti.

Sisällysluettelo:

Kulttuuripääkaupunki Turku	s. 8
Kaupunkitapahtumat	s. 11
Näyttelyt ja kuvataide	s. 51
Muotoilu, arkkitehtuuri ja käsityö	s. 87
Musiikki	s. 95
Teatteri, tanssi, sirkus ja performanssi	s. 119
Elokuva, animaatio ja mediataide	s. 157
Kirjallisuus ja sanataide	s. 167
Lapset ja nuoret	s. 173
Tutkimus ja kehittäminen	s. 187
2011 Kulma	s. 200
Logomo	s. 201
Turku 2011 kiittää	s. 202
Kalenteri	s. 204–207
Ohjelmahankkeet aakkosjärjestyksessä	s. 208

Ohjelma jakautuu teemakokonaisuuksiin

Tietoa lipun-myynnistä sekä tuoreimmat uutiset: **www.turku2011.fi**

Kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmakokonaisuus on jaettu viiteen teemaan, jotka kuvastavat sen eri näkökulmia. Teemat kertovat Turun kulttuuripääkaupunkiohjelman monipuolisuudesta, monialaisuudesta ja eri taiteenlajien kohtaamisesta. Teema selviää kunkin hankkeen yhteydessä olevasta symbolista.

2011 arjen muuttujaa

tuo kulttuurin keskelle arkea ja tekee sen kohtaamisesta helppoa.

2011 lentoonlähtöä

tarjoaa suuria ja pieniä irtiottoja arjesta sekä vahvistaa Turulle tärkeitä kulttuurinaloja.

2011 sukellusta saaristoon

esittelee Turkua saariston, Itämeren ja Aurajoen kaupunkina.

2011 henkilökohtaista

tarkastelee ajankohtaisia ja mieleen, minuuteen ja identiteettiin liittyviä kysymyksiä.

2011 muistijälkeä

haastaa käsittelemään Turun pitkää historiaa muistin, muistojen ja tarinoiden avulla.

Kulttuuripääkaupunki Turku

Euroopan kulttuuripääkaupunki Turussa kulttuuri ymmärretään laajasti: kulttuuri koskettaa jokaista ja on osa arkea siinä missä juhlaakin. Ja ennen kaikkea, kulttuuri tekee hyvää.

Kulttuuri lisää hyvinvointia ja tekee Turusta entistä kiinnostavamman ja kansainvälisemmän, tuo matkailijoita kaupunkiin, vahvistaa luovien alojen toimintaa ja saa turkulaiset ylpeiksi kotikaupungistaan. Kulttuuripääkaupunkistatus on Turulle merkittävin asia vuosikymmeniin. Sen myötä myös koko Suomi on valokeilassa.

Turku 2011 on enemmän kuin vuosi. Kaikessa toiminnassa pyritään pitkäkestoisiin vaikutuksiin. Vahvaan yhteistyöhön perustuva ohjelma synnyttää myös jatkossa uutta yhteistyötä ja verkostoja. Taiteilijoiden lisäksi mukana on satoja vapaaehtoisia, kouluja ja päiväkoteja, alueen elinkeinoelämä, korkeakouluja ja oppilaitoksia sekä laajasti erilaisia kulttuuritahoja ja -toimijoita. Kulttuuripääkaupunkivuotta tehdään yhdessä myös alueen kuntien ja kaupunkien kanssa. Mukana toteuttajajoukossa on tuhansia ihmisiä tavallisista turkulaisista kansainvälisiin huipputaiteilijoihin.

Myös yhteistyö vuoden 2011 toisen kulttuuripääkaupungin Tallinnan kanssa on olennaista. Turulla ja Tallinnalla on kymmenkunta yhteistä ohjelmahanketta ja tavoitteena on nostaa Itämeri Euroopan huomion kohteeksi.

Turku 2011 tarjoaa Euroopalle uusia toimintamalleja. Yksi niistä on läheinen yhteys kulttuurin ja tieteen välillä. Tutkijat osallistuvat ohjelmahankkeiden kehittämiseen ja arvioivat vaikutuksia. Koko prosessia tutkii vuoteen 2016 asti Turun yliopiston seurantatutkimus. Perintönä Euroopalle Turku voi antaa esimerkiksi erilaisia malleja siitä, miten kulttuuri ja taide lisäävät hyvinvointia.

Ohjelma käsittää 155 erilaista kokonaisuutta, joista kolme neljäsosaa on syntynyt avoimen hankehaun tuloksista. Tämä kuvastaa Turku 2011 -prosessin lähtökohtia: avoimuutta ja laajaa osallistumista. Sisällöllisesti ohjelma rakentuu viidelle teemalle. 2011 arjen muuttujaa, 2011 lentoonlähtöä, 2011 sukellusta saaristoon, 2011 henkilökohtaista ja 2011 muistijälkeä kuvastavat ohjelman eri näkökulmia ja kumpuavat siitä, mikä on Turulle ja suomalaiselle kulttuurille ominaista.

Turun kulttuuripääkaupunkitoiminta perustuu tahdolle kehittyä toteuttamalla ainutlaatuinen ja avoin kulttuuripääkaupunkivuosi. Turku 2011 -päätavoitteet ovat hyvinvointi, kansainvälisyys sekä luova talous ja kulttuurivienti. Kulttuuripääkaupunkivuotta koordinoi Turku 2011 -säätiö Turun kaupungin toimeksiannosta.

Tässä esitellyn ohjelman lisäksi kulttuuripääkaupungissa tapahtuu vuoden 2011 aikana paljon muutakin. Euroopan kulttuuripääkaupunki vetää puolensa valtavasti tapahtumia, jotka houkuttelevat kaupunkiin tuhansia ihmisiä.

Toivotamme Sinut lämpimästi tervetulleeksi Turkuun, Euroopan kulttuuripääkaupunkiin vuonna 2011!

Turun kaupunki

Aleksi Randell
kaupunginjohtaja

Turku 2011 -säätiö

Cay Sevón
toimitusjohtaja

Hannu Waher

Kaupunkitapahtumat

Turku tunnetaan paitsi perinteisistä, myös uusista ja ennakkoluulottomista kaupunkitapahtumistaan. Turun tapahtumakalenterin suuria ja näkyviä yleisötapahtumia ovat muun muassa suositut Keskiaikamarkkinat keskikesällä ja Joulukaupunki-kokonaisuus, johon kuuluvat sekä perinteinen Joulurauhanjulistus että Ekumeeninen joulu -tapahtuma. Olohuone 306,4 km2 -taidetapahtuma levittää puolestaan taiteen osaksi kaupungin arkipäivää.

Kesäisin musiikki soi Turun suurissa ulkoilmatapahtumissa. Turun edustalla sijaitsevalla Ruissalon luonnonkauniilla saarella on järjestetty Ruisrockeja jo 40 vuoden ajan. Heinäkuinen festivaali on Suomen merkittävimpiin kuuluva musiikkitapahtuma. Kaupungin keskustaan ja Aurajoen rannoille musiikkia tuo puolestaan ensimmäinen suomalainen kaupunkifestivaali Down by the Laituri. Tanssi- ja konemusiikkia lämpimässä heinäkuun yössä ja keskustan klubeilla esittelee uudempi tulokas Turku Modern.

Aurajoen vartta vilkastuttavat myös vuosittaiset pyöräilyn kortteliajot, saaristolais- ja silakkamarkkinat sekä Turun päivän ja Taiteiden yön tapahtumat. Turkulaiset rakastavat Aurajokeaan, eikä varsinkaan kesäaikaan tarvita erikoistapahtumia, kun jokivarsi lukuisine ravintolalaivoineen on tupaten täynnä kaupungin tunnelmasta nauttivia ihmisiä.

Turku 2011 – avajaiset

Turku avaa kulttuuripääkaupunkivuoden tapahtumaviikonlopulla. Avajaiset ovat koko vuoden suurin yksittäinen tapahtuma. Päätapahtuma ja muu koko perheen ohjelma keräävät yleisön Turun keskustaan. Sunnuntaina juhlitaan kaupunginosissa ja ympäri maakuntaa.

Tällä puolen, tuolla puolen

Avajaisten päätapahtuma on yksi suurimmista Suomessa koskaan nähdyistä esityksistä.

Walk the Plankin ja ohjaaja Mark Murphyn maailmanluokan esitys Tällä puolen, tuolla puolen laittaa liikkeelle Turun vuoden Euroopan kulttuuripääkaupunkina 2011.

Spektaakkelimainen avajaisesitys nähdään Aurajoen suulla, merikeskus Forum Marinumin edustalla molemmin puolin jokea sekä ilmassa. Tarinaa kuljettavat huikeat ilmanumerot, tuli ja ilotulitteet, upea koreografia ja suuri draama. Noin puolen tunnin pituisen esityksen teemana on viestintä – viestitulista tämän päivän kännykkäkulttuuriin, pullopostista suudelmaan. Osana esitystä kuullaan myös vuodelle sävelletty laulu. Tällä puolen, tuolla puolen viestii hienon vuoden alkamisesta koko Suomelle, Euroopalle ja maailmalle.

Englantilainen Walk the Plank -ryhmä on erikoistunut suurten ulkoilmaesitysten järjestämiseen. Esityksen käsikirjoittaa ja ohjaa Mark Murphy, jota runomuotoisissa osissa avustaa turkulainen kirjailija Emma Puikkonen. Entinen Wärtsilän telakka-alue tarjoaa spektaakkelille erityislaatuiset puitteet.

Esityksen toteuttajina nähdään kansainvälisiä ilmaakrobaatteja, näyttelijöitä ja tanssijoita, jotka työskentelevät yhdessä suomalaisten esiintyjien ja satojen turkulaisten kanssa. Yhdistettynä tilaisuutta varten koottuun 500 hengen kuoroon ja tapahtumapaikalle johdattavaan maagiseen lyhtykulkueeseen luvassa on Suomessa ennennäkemättömiin mittasuhteisiin yltävä show.

14.–16.1. Tapahtumia keskustassa, kaupunginosissa ja maakunnassa, mm. **Ilkka Paloniemen valoteos** kauppatorilla

15.1. klo 18 Avajaisten päätapahtuma, **Walk the Plank ja Mark Murphy: Tällä puolen, tuolla puolen**. Tunnelmaan virittävät Martinsillalta aina tapahtumapaikalle asti jatkuvat kuvaelmat, kohtaukset ja äänimaisemat. Forum Marinumin edusta, vapaa pääsy. Tapahtuman suora TV-lähetys kanavalla MTV3.

15.1. klo 17.15 **Aurajokisinfonia**, äänitaiteilija Simo Alitalon ääniteos, jokiranta vanhasta Myllysillasta satamaan päin. Vapaa pääsy.

15.1. klo 19 alkaen **LogoMotion Turku 2011 Party**, Logomo www.lippu.fi

---

Kuva: Walk the Plank

Kuva: Jenni Erkintalo, Petri Summanen

Kaupunki voi olla luovuuden huvipuisto joka päivä.

Turku365

Turku365 on julkiseen tilaan sijoittuva kaupunkitaidekokonaisuus, jonka reilut 130 teosta pilkahtelevat läpi vuoden kaupungin arjessa. Keväällä taide pursuilee kauppajonoista busseihin, kesällä kaduilta puistoihin ja talvella jokirannasta julkisiin vessoihin. Pääosassa on arjen löytöretkeily.

Taideklinikan, Ulkoilmaosaston sekä Leikkikaverien kuukausittain toteutettavat teokset ovat kokijoilleen ilmaisia. Lisäksi vuoden 2011 kattava kalenteri-tehtäväkirja on saatavissa kirjakaupoista sekä netistä.

Eläkeläisten neulegraffiti-isku lähiöön, lakaisukonebaletti Kauppatorilla tai kuoron tuutulaulukierros yöjunassa – tervetuloa Taideklinikalle! Taideklinikalle voi ilmoittautua kuka tahansa yksityinen henkilö tai ryhmä. Taideklinikalla taiteilija Meiju Niskala ideoi osallistujalle kaupunkitaideteoksen osallistujan omista lähtökohdista käsin.

Taiteilijoista koottu iskuryhmä ratkomassa julkisen tilan ongelmia. Ulkoilmaosaston teokset koostuvat julkiseen tilaan toteutetuista esityksistä, häppeningeistä sekä julkista tilaa kommentoivista ja taideleikkiin kannustavista väliaikaisista teoksista. Joka kuukausi järjestetään myös inspiroitumisilta, jossa kuullaan lyhyitä puheenvuoroja kiinnostavilta ajattelijoilta ja tekijöiltä.

Törmää iskelmälaulajaan taksissa, osallistu animaatioon jokirannassa!

Leikkikaverit ovat tunnettuja taiteilijoita ja artisteja, jotka tuovat kaupunkitaideleikkiin mukaan oman erikoisosaamisensa. Stand up -koomikon keikka pitkänmatkan bussissa, koreografin steppiteos junassa ja runoilijan tekstejä julkisen vessan käsipyyhepapereissa. Yllättäviä kohtaamisia!

Ota kaupunki haltuun! Vuoden 2011 kalenteri–tehtäväkirja innostaa käyttäjäänsä ottamaan kaupungin haltuun tarinoiden ja uusien näkökulmien kautta.

Turku365 -hankkeen taiteellinen johtaja on Meiju Niskala. Toteutuksesta vastaa Kaupunki 365 ry. Julkista tilaa ja kaupunkitaidetta rakastavan yhdistyksen jäsenet haluavat nähdä kaupungin arjen luovuuteen kannustavana tilana.

2011 arjen muuttujaa

1.1.–31.12.

Pimeyden 876 sävyä

Miten tuoda valoa pitkään ja pimeään vuodenaikaan? Miten löytää humoristisiakin keinoja käsitellä erilaisia pimeiksi miellettyjä asioita? Miten tiede selittää pimeyttä ja miten sen itse koemme?

Pimeyden 876 sävyä haastaa heittäytymään, osallistumaan ja syventymään pimeyden eri sävyihin. Tiede ja taide limittyvät ja tuloksena on ohjelmakokonaisuus, joka elämysten ja kokemusten lisäksi laittaa kävijät pohtimaan omaa suhdettaan pimeyteen.

Kokonaisuuden päävastuutaho on Turun kulttuuriasiainkeskuksen kanslia. Pimeyden 876 sävyä levittäytyy myös Saloon omana ohjelmanaan. Ohjelma on jaettu kolmen teeman alle.

Valoa pimeyteen

Pimeä kesäteatteri on tunnelmallinen yönäytös koko perheen näytelmästä Risto Räppääjä ja villi kone. Elokuu 2011. (Turun Kesäteatteri)

Lyhtypiknik kutsuu kaupunkilaiset nauttimaan pimenevästä illasta. Elokuu 2011. (Kulttuuriasiainkeskuksen kanslia)

Pimeät otukset on yllätyksellinen animaatioteos yön ja unien visioista. Syksy 2011. (Turun Anikistit ry)

Pimeyden kodat tuo kaupunkiin kotia, joihin voi poiketa lämmittelemään ja rauhoittumaan. Syksy 2011. (Taiteilijat Reino Koivula, Simo Helenius ja Helena Hildur W.)

Pimeyden varjo

Kuolema -teemaiset näyttelyt ja oheistapahtumat Wäinö Aaltosen museossa, Turun linnassa ja Biologisessa museossa. Porrastetusti 2012 asti. (Turun Museokeskus)

Voimaa valosta - Tunnustukseton taideretriitti. Maaliskuu 2011. (Kulttuuriasiainkeskuksen kanslia)

Pieni kuolema -työpajoissa yhdistellään uskomusperinteitä shamanismista magiaan ja luodaan selviytymiskeinoja nykypäivän haasteisiin. Työpajat pohjustetaan Studia generalia -luentosarjalla. Syksy 2011. (Kuvataiteilijat Sanna Syvänen ja Paula Väinämö sekä TY:n historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitokset)

Puhutteleva pimeä metsä -animaatioinstallaatio vie katsojat keskelle pimeää metsää. Syksy 2011. (Työryhmä Helminen & Suominen)

Pimeydessä on voimaa, läheisyyttä ja lämpöä.

Syvemmälle pimeyteen

Pilkkopimeää –tapahtumasarja herkistää kuvataiteen, musiikin, teatterin ja kuunnelmien avulla käyttämään näköaistin sijasta muita aisteja täysin pilkkopimeiksi eristetyissä tiloissa. Maaliskuuhun 2011 asti. (Kuvataiteilijat Paula Väinämö ja Sanna Syvänen)

Pro gradu -tutkielma pimeyden kokemisesta ja merkityksistä. (Fil. yo Antti Lindfors, Turun yliopisto, folkloristiikka)

Pimeyden ja valon antologiat proosa- ja lyriikkatekstit käsittelevät pimeyttä ja valoa kokemuksellisesta näkökulmasta. (Turun yliopiston luovan kirjoittamisen opiskelijoiden yhdistys Kammio ry)

Lukulampun valossa: Kaamosviikonloppu täyttää kirjaston muun muassa unista ja enteistä ammentavalla ohjelmalla. Marraskuu 2011. (Turun kaupunginkirjasto)

2011 arjen muuttujaa

Kuva: Heli Lempä

Taiteilija naapurina

Kop kop!
Kuka siellä?
Naapuri.
Kuka naapuri?
No taiteilija!

Seikkaile minimatkaoppaiden johdattamana, toteuta uniikki matkamuisto lähiöstä, ihastu kukkaketoon asfalttiviidakossa, törmää taiteeseen supermarketissa tai lähde lähikirjastoon klubbailemaan!

Kuva: Hilja Mustonen

Taiteilija naapurina houkuttelee tarkastelemaan kaupungin asumalähiöitä elämyksellisinä kaupunginosina, omanlaisina asuinalueina ja yhteisöllisinä kotikulmina – kylinä kaupungissa. Millaisia ovat vaikkapa Suomen monikulttuurisin lähiö Varissuo, merellinen Hirvensalo, aakkosin merkityistä taloistaan tunnettu Jyrkkälä tai telakan kupeessa sijaitseva Pansio?

Paikalliset ja kansainväliset taiteilijat nostavat Turun ja sen kaupunginosat esiin leikkisästi, luovasti ja oivaltavasti. Pitkin vuotta voi törmätä Jouna Karsin miniatyyriveistoksiin supermarketeissa tai Taidetalkkarin kunnostamiin kohteisiin. Ystävänpäivänä julkaistavat ilmaiset Minimatkaoppaat johdattavat lähimatkalle kaupunginosiin. Toukokuussa tapahtumia riittää jokaiselle päivälle ja syksyllä rakennetaan taiteellista dialogia Turun ystävyyskaupunki Kölnin kanssa.

Toteutuksesta vastaa Turun kulttuuriasiainkeskuksen kanslia.

2011 arjen muuttujaa

Ohjelmaa on tarjolla kaikenikäisille pitkin vuotta 2011. Tässä muutamia esimerkkejä:

14.2. Minimatkaoppaat julkaistaan. Lähde lähimatkalle Turun kaupunginosiin.

1.–31.5. Taiteilija naapurina -kuukausi. 30+1 päivää työpajoja, tapahtumia ja teoksia. Ohjelmassa mm. Susanna Peijarin Lähiömuistipeli, Flora Metamorphicae -keramiikkakukkaketo, lähiöfillariretket, Instant Souvenir -matkamuistotyöpajat ja kirjastoklubit lähikirjastokaupunginosissa.

24.8.–11.9. Dialogue Cities -kaupunkitaidetapahtuma rakentaa taiteellista dialogia Turun ja sen ystävyyskaupunki Kölnin välille mm. kaduilla, työpaikoilla ja galleria Maaret Finnbergissä.

Kulttuurikuntoilun keskuspuisto

Kulttuurikuntoilun keskuspuisto tuo Aurajoen rantamille ja kaupunkitilaan käyttötaideteoksia, kulttuurikuntoilureittejä, melontaa ja soutua, tapahtumia sekä Unelmapuiston.

Melonta- ja soutumahdollisuuksia Aurajoessa lisätään ja joen rannoille pystytetään liikkumaan innostavia käyttötaideteoksia. Jokirannoille luodaan myös karttareitistö, jossa erilaiset kulttuurisisällöt ja kuntoilureitit yhdistyvät. Reitistö tulee sisältämään esimerkiksi turkulaisia ihmeitä, romantiikkaa, kaupunkitarinoita, patsaita, arkkitehtuuria, musiikkia ja historiaa. Urheilupuistoon rakennetaan erityisesti lapsille, nuorille ja senioreille suunnattu Unelmapuisto, jonka ensimmäiset osat valmistuvat vuonna 2011.

Kulttuurikuntoilun keskuspuisto esittäytyy kulttuuria ja liikuntaa yhdistävissä tapahtumissa koko vuoden. Tapahtumissa eri kohderyhmille esitellään kulttuurikuntoilumahdollisuuksia, kuntoillaan joella ja sen rannoilla taidetta ja kulttuuria yhdistellen sekä tutustutaan kaupunkilaisten unelmiin ja kaupungin historiaan niin jokirannassa kuin Urheilupuistossakin.

Päätoteuttajina toimivat Turun kaupungin kulttuuriasiainkeskus ja Liikuntapalvelukeskus yhteistyötahoinaan Turun kaupungin Ympäristö- ja kaavoitusvirasto, Kiinteistöliikelaitos, Nuorisoasiainkeskus, Sosiaali- ja terveystoimi ja monet turkulaiset organisaatiot.

2011 arjen muuttujaa

6.1. Kulttuurikuntoiluvuosi alkaa. Parkin kenttä.

JOKA KUUKAUSI kulttuuria ja liikuntaa yhdistäviä teematapahtumia.

VUODEN 2011 AIKANA kokonaisuus valmistuu ja jää kaupunkiin kulttuuripääkaupunkivuoden jälkeenkin.

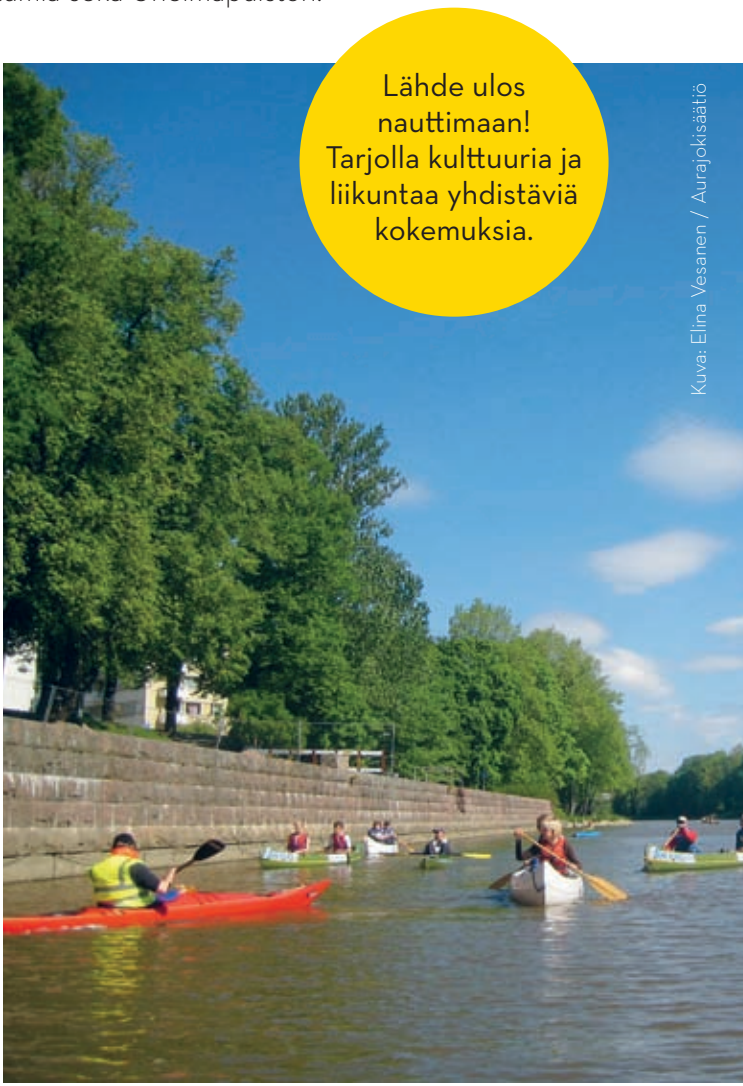

Kuva: Elina Vesanen / Aurajokisäätiö

Kulttuurikuntoilua Varsinais-Suomessa

Turun ympäryskunnat Salo, Raisio ja Naantali panostavat kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmassaan erityisesti ympäristön viihtyisyyteen ja asukkaiden hyvinvointiin.

Salossa koko vuoden kulttuurikalenteri

Salon kaupunki on omilla sisällöillään mukana kahdessa Turun kaupungin kulttuuriasiainkeskuksen ideoimassa 2011 -ohjelmahankkeessa. Salon Kulttuurikuntoilun keskuspuisto ja Pimeyden 876 sävyä levittyvät kaupunkiin kuukausittaisten teemojen mukaisesti koko vuoden ajan.

Kulttuurikuntoilun keskuspuiston kulttuuria ja liikuntaa yhdistävät tapahtumat keskittyvät taidemuseon ja Salonjokirannan väliselle alueelle. Jokirannassa esimerkiksi kilpaillaan huhtikuussa polkupyörätuunauksen mestaruudesta ja toukokuussa jokivarren puistoihin rakennetaan kutsuvia käyttötaideteoksia. Kesällä kaupunkiin ja sen perinnemaisemiin tutustutaan opastetuilla reiteillä ja retkillä.

Pimeyttä positiivisena voimavarana lähestyvä Pimeyden 876 sävyä tuo syksyllä tummia tunnelmia ja lämpimiä vivahteita Salon kaupunginosiin taiteilijoiden vetämissä Yö kylissä -tapahtumissa. Kokonaisuuteen kuuluvassa Wiurilan varjot -produktiossa valotetaan kuvataiteen ja teatterin keinoin varjoja ja väläyksiä Wiurilan kartanossa eläneiden ihmisten maailmoista.

Vuosi päätetään Salossa musiikilla. Paikallisista muusikoista koottu rautalankayhtye hyppää nostalgiahengessä Bio Jännän lauteille – 50 vuotta sen jälkeen, kun Jännässä todistettiin Suomen kaikkien aikojen ensimmäistä rautalankakonserttia. Vuosi huipentuu haitaritaiteilija Kimmo Pohjosen konserttiin.

2011 arjen muuttujaa

Esimerkkejä Salon ohjelmasta:

12.2. Pöytäjuhlat VPK:n talolla
1.–15.9. Wiurilan varjot Wiurilan kartanolla
3.12. Rautalankakonsertti Bio Jännässä
10.12. Kimmo Pohjonen Kulttuuritalo KIVAssa

Monien Turku 2011 -ohjelmahankkeiden mallit ja hyvät käytännöt ovat levitettävissä Varsinais-Suomeen laajemminkin. Alueen kunnista esimerkiksi Kaarina ja Uusikaupunki ovat mukana Turku 2011 -ohjelmassa myös omilla ohjelmahankkeillaan.

NYT2011 tuo nykytaiteen Naantaliin ja Raisioon

Kesällä nykytaide valtaa Naantalin ja Raision näyttely- ja kaupunkitilat. Ohikulkija törmää yksittäiseen taide-elämykseen puistossa tai uimarannalla ja määrätietoinen näyttelykävijä saa laajemman käsityksen ajankohtaisesta taiteesta kiertäessään koko näyttelykokonaisuuden. Näyttelypaikkoja on yhteensä 19, pääosin kävelymatkan päässä toisistaan. Monimuotoisen näyttelytapahtuman kokoavana teemana on Together - yhdessä.

On sitä kulttuuria muuallakin.

2011 arjen muuttujaa

12.6.–14.8. NYT2011, Naantalin ja Raision nykytaiteen kesä

Kuva: Katri Lehtola

Kuva: Robert Fishman

Tarinat syttyvät elämään!

Kohtaamisia kirjastossa

Kaupungin helmi on pääkirjaston kortteli, jossa on kautta vuoden kirjallisuus- ja musiikkitapahtumia, luentosarjoja, keskusteluja, taitelijatapaamisia, kirjavinkkauksia, näyttelyjä ja työpajoja.

Kulttuurit kuuluviin -tapahtumasarja tuo esiin eri kulttuurien kirjallisuutta, musiikkia, tanssia, kieliä ja perinteitä. Maahanmuuttajien kulttuurit esittäytyvät elämyksellisissä näyttelyissä, tarinatuokioissa ja mediavinkkauksissa. Musiikki, tanssi ja ruokakulttuuri kohtaavat Maailmanpyörä-tapahtumasarjassa, joka kiertää lähikirjastoissa viihdyttämässä ja tuomassa tietoa. Ohjelma sisältää kulttuurien esittelyä tapahtumina, näyttelyinä, kirjavinkkauksina ja satutuokioina omalla äidinkielellä sekä suomeksi. Pääkirjaston musiikkiosastolla tutustutaan maailmanmusiikkiin kuukausittain järjestettävissä tapahtumissa. Lisäksi Kirjastoklubit ovat luonteva väylä maahanmuuttajanuorille sujahtaa kokemaan kotikaupungin kulttuuritarjontaa.

Kirjasto on monessa mukana. Osana Tuli on irti! -näyttelyä kirjasto järjestää Roihuava rakkaus -tapahtuman, Taiteilija naapurina -tempaukset kiertävät lähikirjastoja, Bongaa Turun murkut tuo oikean muurahaispesän kirjastoon, Kulttuurikuntoilun keskuspuisto nostattaa pulssia opastetuilla kirjastokävelyillä ja Sävelsilta esittäytyy musiikkiosastolla. Pimeyden 876 sävyä puolestaan sytyttää Lukulampun valossa -lukemiskampanjan, joka laajenee myös maan muihin kirjastoihin.

2011 arjen muuttujaa

HUHTIKUU
Roihuava rakkaus, viikonlopputapahtuma, pääkirjasto.

TOUKOKUU
Kirjastoklubit, puutarhajuhlat ja naapuripiknikit, lähikirjastot.

10.9.
Maailmanpyörä, tapahtumasarjan käynnistys, pääkirjaston sisäpiha.

SYKSY
Maailmanpyörä -kiertue, lähikirjastot.
Kaamosviikonloppu, Lukulampun valossa -kampanja huipentuu. **Susana Nevadon ja Beverley Carpenterin julkisivuprojisointi**, pääkirjasto.

KOKO VUOSI
Taiteilija naapurina esitys- ja näyttelykiertue sekä työpajat, lähikirjastot

Kirjastot ovat kaupungin keitaita ja kaupunkilaisten olohuoneita, jotka rikastuttavat asukkaiden elämää joka päivä kokoelmillaan, tiloillaan ja tapahtumillaan. Kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmassa kaupunginkirjastolla on erityinen asema; useat vuoden tapahtumista toimivat yhteistyössä kirjaston kanssa tai kirjasto on mukana tuottamassa osia projekteista.

Matka Turun kaupunginosiin, ikkuna Turun arkeen.

Kuva: Marja Rantala

tapahtumasarja

Kaupunginosaviikot

Kaupunginosaviikot esittelee Turun kaupunginosia yksi kerrallaan viikon mittaisina ohjelmakokonaisuuksina. Kaupunginosien erityispiirteitä korostavien viikkojen ohjelma kumpuaa alueilta, asukkaiden ideoista ja toteutuu yhdistysten järjestämänä.

Niin turkulaisille kuin vierailijoillekin hauskana lisänä toteutetaan kaupunginosiin nähtävyyskierroksia, joiden kohteet ja tarinat on koottu asukkailta itseltään. Esille nousevat alueen kauneimmat ja kummallisimmat paikat sekä oudoimmat tarinat ja lempinimet. Kierrokset antavat tilaisuuden nähdä ja kuulla, miltä kaupunki tuntuu asukkaiden kertomana.

Kaupunginosaviikot käynnistyvät kulttuuripääkaupunkivuoden avajaisviikonloppuna, kun Härkämäellä paljastetaan Johan Verkerkin valoteos. Pysyväksi nähtävyydeksi jäävä Härän tähtikuvio syttyy tuikkimaan tornitalon päätyyn.

2011 arjen muuttujaa

16.1. klo 16
Johan Verkerkin valoteoksen paljastaminen, Härkämäki.

TAMMI–MARRASKUU
Härkämäki, Lauste, Länsi-Turku, Pohjola, Raunistula, Nummenpakka, Koroinen, Maaria, Paattinen, Uittamo, Portsa, Halinen, Martti ja Varissuo.

KEVÄT–SYKSY
Opastetut nähtävyyskierrokset alueilla.

Turun saarten asukkaat tarttuvat taiteeseen ja tuovat toimintaa kaikkien ulottuville.

tapahtumasarja

Saarten Triennaali

Hirvensalon, Satavan ja Kakskerran saarten asukkaat järjestävät tapahtumia ja kutsuvat kaikki tutustumaan monipuolisiin alueisiin. Saarilta löytyy lukematon määrä mielenkiintoisia paikkoja, joihin tapahtumia voidaan sijoittaa.

Saarten Triennaali starttaa jo alkuvuodesta 2011 Hirvensalon laskettelurinteessä järjestettävällä talvitapahtumalla. Keväällä taide- ja kädentaitojen osaajat saavat taidonnäytteitään esille Brinkhallin kartanon Pakarintupaan ja muun muassa Hirvensalon sillalla nautitaan lasten ja nuorten toteuttamasta kuvataiteesta. Bändejä, tanssijoita ja muita esityksiä nähdään sekä ulkona että sisätiloissa.

Hirvensalon, Kakskerran ja Satavan saarille on viime vuosina muuttanut tuhansia ihmisiä. Saarten Triennaali pyrkii omalta osaltaan elävöittämään saarelaisten asuinympäristöä ja luo alueelle uutta viihtyisyyttä kulttuurin keinoin. Samalla saarten uudet ja vanhat asukkaat ja toimijat tutustuvat toisiinsa ja verkostojen välinen yhteistyö lisääntyy. Saarten Triennaalia koordinoi Hirvensalo-seura ry. yhteistyössä alueen eri toimijoiden kanssa.

2011 arjen muuttujaa

TALVITAPAHTUMA Hirvensalon laskettelurinne.
Pääosa tapahtumista on toukokuun viimeisillä viikoilla.

festivaali

Eurocultured

Säpinää kaupungin kaduilla.

Eurocultured -katukulttuurikokonaisuus huipentuu suureen festivaaliin Aurajoen rannoilla. Ilmaistapahtuma esittelee jopa 300 taiteilijaa ja artistia yli kymmenestä Euroopan maasta.

Katukulttuurifestivaali tuo esille eurooppalaista katukulttuuria mm. visuaalisen taiteen, katutanssin, musiikin ja action sports -lajien kautta. Unohtamatta tietenkään ruokaa, työpajoja ja taidekäsityöläisiä. Taiteilijoiden vetämissä työpajoissa pääsee kokeilemaan esimerkiksi oman graffitin, tanssin tai rap-biisin tekemistä. Festivaalipäivien aikana voi seurata myös eurooppalaisten nykytaiteilijoiden työskentelyä, kun ankkurit ja veneet saavat uuden ilmeen. Esiintymislavoilla nähdään mielenkiintoisia bändejä ja tanssijoita.

Oman värinsä tapahtumaan tuovat viidessä eri maassa pidettyjen työpajojen animaatiot, graffitit, nuket ja musiikki. Lasten ja nuorten kanssa työskennelleet taiteilijat muodostavat lisäksi työryhmän, joka kokoontuu taiteilijaresidensseihin työstämään yhteistä teosta. Teos viimeistellään Turun residenssissä toukokuussa ja se on esillä Eurocultured -tapahtumissa Turussa ja myöhemmin Manchesterissa.

Osa Eurocultured -katukulttuurikokonaisuudesta kuuluu eurooppalaiseen ”The Eurocultured Project 2010-2011” -hankkeeseen, joka saa rahoitusta EU:n Kulttuuri-ohjelmasta.

Kokonaisuuden päätoteuttaja on manchesterilainen Spearfish Ltd. yhteistyössä Soul Production Oy:n kanssa.

2011 lentoonlähtöä

21.–22.5. Aurajokiranta, vapaa pääsy
TOUKOKUU Taiteilijaresidenssit

Osa Eurocultured -kokonaisuudesta on rahoitettu Euroopan komission tuella. Tästä julkaisusta vastaa ainoastaan sen laatija, eikä komissio ole vastuussa siihen sisältyvien tietojen mahdollisesta käytöstä.

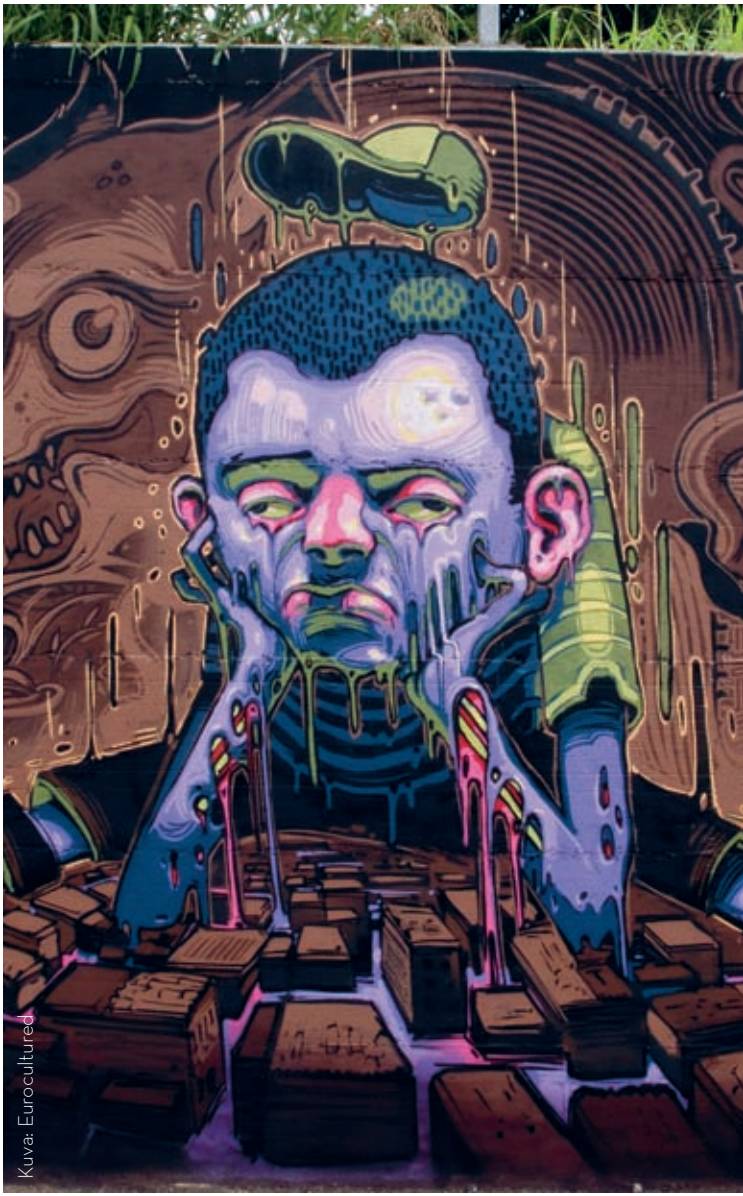

Kuva: Eurocultured

Speak No Evil

Ennennäkemätön yhdistelmä traditiota ja uutta teknologiaa ottaa yleisön mukaansa ja tarjoaa nykyversion keskiaikaisesta kulkuenäytelmästä. Esitys kulkee Turun linnalta Varvintorille ja matkan aikana tarinaa kuljettavat draama, musiikki ja videoprojisoinnit.

Speak No Evil on teatteria, suurikokoisia nukkeja, sirkusta, tanssia, oopperaa, rap-musiikkia, palavia veistoksia ja sähkökitaroiden taistelua. Tapahtuma pohjautuu keskiaikaisen mysteerikulkueen perinteeseen ja juoni on klassinen mukaelma vastakohtien taistelusta, jossa kohtaavat hyvä ja paha, valo ja pimeys, talvi ja kesä. Ruhtinaan vangitsema kevään kuningatar on vapautettava. Ennen kevään heräämistä ja valon voittoa on joukkojen kuitenkin kohdattava monta yllättävää haastetta.

Tapahtuman valmisteluun osallistuu työpajojen kautta noin 300 eri-ikäistä ihmistä Etelä-Suomen alueelta. Unohtumattoman illan rakentavat yhdessä kansainväliset ja suomalaiset taiteilijat, taideopiskelijat ja koululaiset. Tuotannosta vastaa Cultura Mobila ry taiteellisina suunnittelijoinaan Julian Garner ja Hanne Horte.

2011 lentoonlähtöä

29.10. Kulkuenäytelmä Turun linnalta Varvintorille

Hyvä ja paha rokkaavat kulkueessa. Karnevaali alkakoon!

Kuva: Susse Määttänen

Koroinen - Turun syntysija

Koroisten komea historia herää henkiin, kun Koroisten ja Halisten kyläviikkojen aikana draamallisissa esityksissä ja muissa tapahtumissa kohtaavat alueen menneisyys ja nykyisyys.

Maarian pappila tarjoaa ainutlaatuiset puitteet Tallgrenin kulttuuriperheestä kertovalle esitykselle. Ihmisen jälki -näytelmä kertoo alueen pitkäaikaisesta kirkkoherrasta Ivar Tallgrenista ja hänen perheestään. Pappilassa ja Maarian keskiaikaisessa kivikirkossa esiintyvät lisäksi muutkin Koroisissa vuosisatojen aikana vaikuttaneet kirkonmiehet.

Toteutuksesta vastaa Kotiseutuyhdistys Halinen-Räntämäki ry.

2011 muistijälkeä

10.–19.6. ja **26.–28.8.** Ihmisen jälki -näytelmä, Maarian pappila
6.6.–12.6. Koroisten viikko teemalla "Alussa oli Koroinen"
20.8. Koroisten kyläjuhlat
22.–28.8. Halisten viikko teemalla "Tuhannen tarinan kylä"

Historia ja nykyaika kohtaavat draamallisin keinoin Koroisten alueella.

Kuva: Turun maakuntamuseo

Koroinen on pieni niemi kahden kilometrin päässä Turun keskustasta Aurajoen ja Vähäjoen yhtymäkohdassa. Tältä niemeltä alkoi Turun kaupungin syntyhistoria. 1200-luvulla Koroisten alueella sijaitsi Suomen kirkollinen, hallinnollinen ja taloudellinen keskus.

Kirjoitettu taidereitti turkulaisiin muistoihin.

Muistettu kaupunki

Muistettu kaupunki on tapa kävellä ja muistaa kaupunkia, katsoa sitä uudestaan, läheltä ja kuvitellen. Raitiovaunujen kolina, vanhan yliopiston ulkokäymälät, kiimakorttelin lemmentuskat ja hammaslääkärin poljettavan poran ääni.

Selja Ahava-Fosterin ja Emma Puikkosen keväällä 2010 vetämissä muistelutyöpajoissa hahmotettiin turkulaisten ikäihmisten muistoja kaupungista: erityisiä kohtaamisia, kadonneita maamerkkejä – hetkiä, joina jokin muuttui. Työpajoissa muisteltiin valkoisia urheilutossuja tanssilavoilla, ystävänkirjoja Puolalanpuistossa ja sitä, kuinka ensimmäisen kerran tulevan vaimon kanssa lukittiin polkupyörät samalla lukolla. Muistoja heräteltiin muun muassa karttojen ja valokuvien avulla, keskusteluihin ja kirjoituksiin innoittaen.

Turun historian ja kerättyjen muistelmien pohjalta valmistuu reitti, joka kulkee Turun keskusta-alueella.

Reitti koostuu ääni- ja tekstiteoksista, jotka toimivat sekä omina kokonaisuuksinaan että suhteessa toisiinsa. Muistojen Turusta luodaan kartta, jonka avulla matkan voi kulkea. Reitti tulee myös osaksi Kulttuurikuntoilun keskuspuiston reittitarjontaa.

2011 muistijälkeä

9.5.–12.6. Reitti teoksineen on käytössä

Kartan, äänimaisemia ja niihin liittyviä muistoja voi myös tutkia ja tulostaa itselleen myöhemmin internetistä.

Kuva: Robert Fishman

Pellon aarre saa sille kuuluvan kunnian.

Neitsytperunafestivaali

Neitsytperuna saa oman festivaalinsa, joka juhlistaa kesäkuun alkupuolelle sijoittuvaa varhaisperunasesongin avausta. Juuri sitä pitkän talven mittaan odotettua aikaa, jolloin ensimmäiset avomaalta korjatut pellon aarteet saapuvat herkkusuiden ulottuville.

Lounaissuomalainen varhaisperuna eli neitsytperuna on ainutlaatuinen ruoka-aine, joka on gastronomisilta ominaisuuksiltaan kansainvälistä huippuluokkaa aivan samaan tapaan kuin Euroopassa juhlitut kausituotteet parsa, latva-artisokka tai tryffeli. Vastaavia makuominaisuuksia ei uuden sadon perunaan kehity juuri muualla kuin saman ilmanalan naapurimaissa.

Perinteisesti Turun saaristossa ensimmäisinä kypsyvät uuden sadon perunat saapuvat Aurajoen rantaan näyttävästi. Festivaalilla nautitaan perunoista yhdessä varsinaissuomalaisten, omaleimaisten kalaherkkujen ja sillin kanssa, kisaillaan parhaista resepteistä, tutustutaan perunalajikkeisiin ja niiden viljelyyn sekä tanssitaan perunatanssit. Lukuisten oheistapahtumien Neitsytperunafestivaali on aitojen makujen ja lähiruoan oma kulttuurijuhla.

Festivaalin järjestää Kaffeli ry.

2011 arjen muuttujaa

17.6. Torilla kokataan -tapahtuma, Kauppatori
18.–19.6. Neitsytperunafestivaali, Varvintori

Kuva: Seilo Ristimäki / Iloinen Liftari Oy

Makuja Aurajokirannan ravintoloista.

keittokirja

Turku lautasella

Turku lautasella -kirja esittelee kymmenen mielenkiintoista Turun Aurajokirannassa sijaitsevaa ravintolaa. Jokainen niistä tarjoilee tyyliinsä sopivia reseptejä, joissa hyödynnetään eri sesonkien parhaita raaka-aineita.

Lautasella on esimerkiksi parsaa Smörin tapaan, punajuuria Mamin malliin sekä Teinin omenatorttua. Ruokavuoden päättävät jouluiset reseptit Turun Linnasta. Jotkut ravintoloista paljastavat kirjassa suosikkiannostensa salat, jotkut taas ovat luoneet kirjaa varten täysin uusia reseptejä. Ruokaohjeita löytyy niin alku-, pää- kuin jälkiruokiinkin.

Mukana kirjassa on uusia ja vanhoja ravintoloita, mutkattomia ja fiinejä, yrittäjävetoisia ja ketjuun kuuluvia, skandinaavisia ja kansainvälisiä vaikutteita hyödyntäviä paikkoja. Kaikkia yhdistää paitsi sijainti joen tuntumassa, myös kiinnostava, historiallinen miljöö.

Turku lautasella -kirjan tekijät ovat kaikki Turun Sanomista. Kirjan toimittaja Heli Nieminen tuottaa Turun Sanomissa ilmestyvää Ruokasivua, kirjan kuvat ovat valokuvaaja Jori Liimataisen ottamia ja ulkoasusta vastaa Kati Kivelä. Kirjan on tuottanut Turun Sanomien päätoimittaja Riitta Monto ja sen julkaisija on Turun Sanomat.

2011 arjen muuttujaa

Kuva: Jori Liimatainen

Yksinkertaisesti hyvää Uudestakaupungista

Hyvän ruuan resepti on lähellä.

Uusikaupunki ja Turku kohtaavat varsinaissuomalaisista raaka-aineista valmistettujen aterioiden äärellä. Yksinkertaisesti hyvää tuo nykyaikaan perinteisen ruuanvalmistuksen perusajatuksen: yksinkertaista, puhdasta ja hyvää ruokaa läheltä. Esillä ovat erityisesti alueen historiaan ja nykypäivään olennaisesti kuuluvat kalaruuat. Yksinkertaisesti hyvää yhdistää tapahtumissaan ruuan, ruokailun, hyvinvoinnin, pingottamattoman hauskanpidon ja kulttuurin. Huomion kohteena on myös perinteiden merkitys ruokakulttuurissa. Menneisyyttä tuodaan nykypäivään muun muassa keräämällä paikallisia reseptejä ja modernisoimalla niitä.

Terveellisen elämän peruspilareita tuodaan esiin kiinnittämällä huomiota lähiruokaan, ruoka-aineiden ja ruuan laatuun, ruuan valmistukseen sekä ruokakulttuurin perinteisiin. Kaupungista toiseen suuntautuvien makuelämysmatkojen, keskustelutilaisuuksien ja ruokatapahtumien lisäksi tuetaan myös varhaiskasvatus- ja peruskouluikäisten sosiaalisia ja terveellisiä ruokailutilanteita.

Kokonaisuudesta vastaa Uudenkaupungin kaupunki.

2011 arjen muuttujaa

Lähiruoka Turussa

Kestävä kehitys on valintoja.

Joukko turkulaisia ravintoloita on sitoutunut lisäämään lähellä tuotettujen raaka-aineiden käyttöä. Valittujen kriteerien mukaisten aterioiden raaka-aineista vähintään 80 prosenttia on lähellä tuotettua. Lisäksi huomioidaan sesongin antimet sekä hyödynnetään luomu- ja Reilun kaupan tuotteita. Lähiruoka on tuoretta, lisäaineetonta ja ympäristölaadultaan kestävää. Lähiruoka-annokset merkitään tarkoitusta varten valitulla logolla.

Lähiruoka-aloitteessa on kyse yhteisestä sitoutumisesta ja se on avoin kaikille ravintoloille, jotka ovat valmiit tuomaan lähiruuan osaksi päivittäistä tarjontaansa. Ensimmäisessä vaiheessa mukaan ovat lähteneet ravintolat Kaskenahde, Aurora, Cindy, Enkeliravintola, Mami, Koulu, Turun Kellariravintolat ja Kasino. Helmikuusta alkaen lähiruokavaihtoehto löytyy ravintoloista päivittäin joko lounas- tai à la carte -listalta.

Lähiruoka Turussa -hanke sai alkunsa vuonna 2009 Itämeren kaupunkien liiton (UBC) ympäristösihteeristön, Valonian KELAA! -hankkeen sekä Turun yliopiston koulutus- ja kehittämiskeskus Brahean Lounafood -hankkeen yhteistyöstä. Prosessissa on ollut tärkeää avoin yhteistyö, jossa lähtökohdaksi on asetettu tuottajien ja ravintoloiden tarpeet.

2011 arjen muuttujaa

1.2. Ensimmäiset lähiruoka-annokset lanseerataan osana Turussa järjestettävää Ratkaisuja lähellä, yhdessä – Pohjoismainen kestävä kehitys Itämeren alueella -konferenssia.

markkinat

Syksyn sato

Makuja läheltä.

Turun kauppatorilla käy vilinä, kun paikalliset tuottajat esittelevät alueella tuotettua lähiruokaa nostaen esiin sen hyvää tekevän vaikutuksen. Tunnelmaa höystävät lavalla vaihtuvat esiintyjät ja luvassa on perinteistä maalaismarkkinatunnelmaa.

Kauppiaat tarjoilevat maistiaisia tuotteistaan ja reseptivinkkejä syyskauden sadon hyödyntämiseen. Tapahtumassa esitellään myös lähiruoan valmistusta tunnettujen paikallisten kokkien johdolla.

Turun kauppatori on lähiruokakeidas keskellä kaupunkia. Syksyn sato -tapahtuma nostaa esiin tämän terveellisen ruuan kauppapaikan luontevana ja tuttuna lähiruoan ostospaikkana. Samalla kerrotaan ruoan terveysvaikutuksista, ruuan tuotannon ekologisista vaikutuksista, ruokakulttuurin merkityksestä arjessamme ja lisätään kotimaisten kasvisten tuntemusta.

Markkinat järjestää Event Company yhteistyössä Turun kauppatorin kauppiasyhdistyksen kanssa.

2011 arjen muuttujaa

10.9. Kauppatori

Kuva: Kimmo Metsäranta

ensimmäistä kertaa Suomessa

Colourscape

Luulitko tuntevasi värit? Kulje kuplissa ja tutustu uudelleen.

Colourscape on jotain, mikä täytyy kokea. Sitä ei voi selittää ja kuvat voivat vain antaa aavistuksen. Colourscape avaa aistit, herättää luovuuden ja laajentaa värien kokemisen. Väreissä on energiaa, ne näkee, ne tuntee. On kuin uisi värissä!

Colourscape muodostuu noin sadasta toisiaan seuraavasta värikkäästä kuplasta, joiden sisällä voi kävellä, oleilla ja vaikka kuunnella musiikkiesityksiä. Se on kuin jättimäinen solukko toisiinsa yhteydessä olevia kammioita, jotka taittavat valon värien intensiiviseksi juhlaksi. Tai kuin labyrinttimainen väriveistos. Vasta Colourscapessa käytyäsi todella tiedät, mikä on lempivärisi.

Colourscapen aloittaa ja päättää Music of the Spheres -esitys, jossa Aurajoessa kelluvat jättimäiset ilmakuplat kätkevät esiintyjät sisäänsä.

Eye Music Trust (UK) tuo Colourscapen ensimmäistä kertaa Suomeen. Ryhmä on erikoistunut audio-visuaalisten kokemusten tuottamiseen ja esittelee sekä Colourscapessa että ulkoilmatapahtumissaan musiikkia ja taidetta uudella ja mielenkiintoisella tavalla. Värikylläisen tunnelman lisäksi Kupittaanpuistoon tuodaan työpajoja ja pienimuotoisia, suomalaisten ja ulkomaisten esiintyjien konsertteja.

2011 arjen muuttujaa

23.7.–14.8. Colourscape, Kupittaanpuisto

22.7. klo 18 ja **18.8. klo 22** Music of the Spheres -esitykset, Aurajoki

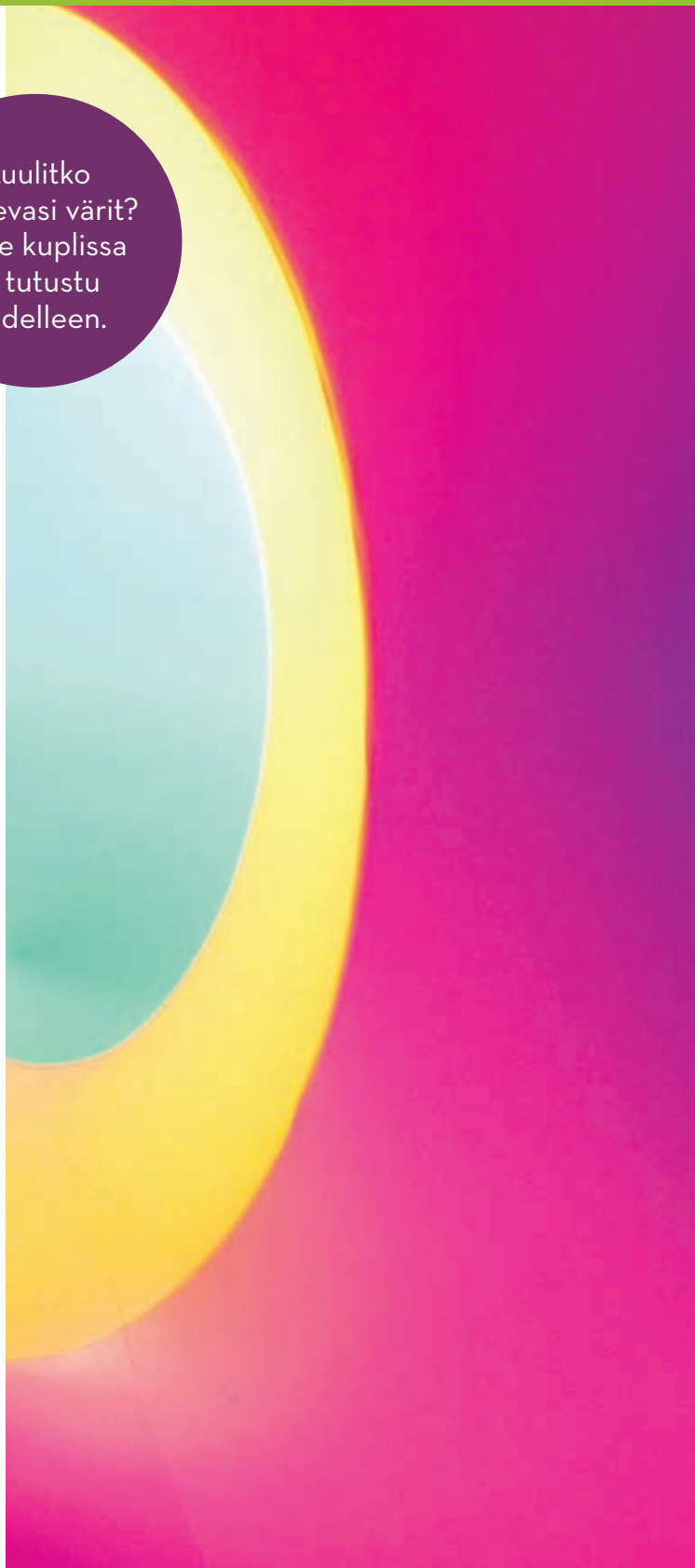

Kuva: Eye Music Trust

Ehkä erikoisin konsertti ikinä.

Music of the Spheres

Music of the Spheres -esitys aloittaa ja päättää Colourscapen vierailun Suomessa. Esitystä ei ole aikaisemmin nähty Pohjoismaissa ja maailmallakin kyse on yhdestä erikoisimmista musiikki-esityksistä, joita koskaan on tehty.

Kysymys kuuluu: millainen kupla tarvitaan, jotta muusikko voidaan kiinnittää sen keskelle ja laittaa jokeen kellumaan? Vastaus: suuri!

Heinäkuun iltaesityksessä joessa kelluu valtava läpinäkyvä kupla, jonka sisältä huilisti tarjoilee ihmeellisen vedenpäällisen konserton. Elokuussa Taiteiden Yönä kuplia on kaksi. Huilistin soitto kasvaa livemiksauksella kokonaiseksi huilujen orkesteriksi, jonka musiikki aaltoilee pitkin rantoja. Yöesityksen maagista visuaalisuutta tehostaa myös upea valaistus.

Esityksen ovat luoneet Colourscapen taiteilijat Peter Jones, Lynne Dickens, huilisti, säveltäjä Simon Desorgher ja konemusiikista vastaava Lawrence Casserley.

2011 arjen muuttujaa

22.7. klo 18 ja Taiteiden Yönä 18.8. klo 22
Aurajoki, vapaa pääsy

Kuva: Eye Music Trust

Fantasia-Armada

Kun jokiteatteri-performanssi lipuu ohitsesi, et voi olla hymyilemättä.

Katsokaa, katsokaa! Kuka joessa matkustaa? Fantastinen fantasiajoukko on saapunut joelle. Kun maahinen ohjaa lumpeen majesteetillista kulkua ja korviin kantautuu kaunis, jännittävä musiikki, sateenkaaren värit piirtyvät mieleen ja maisema näyttää niin pehmeältä - ilmassa on taikaa. Onkohan tuo keiju, joka tuolla tanssii?

Kesäpäivän jokirannassa kruunaa hauska ja omintakeinen seurue, joka lipuu joessa lumpeenkukalla matkustaen. Satumaisen liikehdinnän täydentää näyttäväksi kokonaisuudeksi aluksen laahus, joka muodostuu useista kymmenistä turkulaisten lasten tekemistä kelluvista veistoksista.

Fantasia-Armadan liikkeestä vastaa Tanssiteatteri ERI koreografeinaan Eeva Soini ja Lassi Sairela. Visualisointi on kuvataiteilija Jan-Erik Anderssonin käsialaa. Yhteistyötä tehdään Kulttuurikeskuksen kulttuuripajan sekä Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemian kanssa.

2011 sukellusta saaristoon

HEINÄKUUN PUOLIVÄLI–ELOKUUN LOPPU kolmena päivänä viikossa, kerran päivässä

Taidepyöriä ja pyörätaiteilijoita

Fillarin uusi elämä.

Jokainen voi olla pyörätaiteilija, kun polkupyörien tuunauskursseilla käytetyistä menopeleistä kuoriutuu uusia taideaarteita. Myös taiteilijat, yhteisöt ja yritykset pääsevät tuunaamaan omat nimikkopyöränsä. Syntyneet teokset rullaavat uudessa kuosissaan yleisön nähtäville Taidepyöräkavalkadissa. Kummitaiteilijoiden tuunaamat polkupyörät myydään hyväntekeväisyyshuutokaupassa ja varat lahjoitetaan turkulaisille lastenkodeille.

Taidepyöriä ja pyörätaiteilijoita kiinnittää huomion kestävään kehitykseen ja ilmastonmuutoksen hillitsemiseen. Samalla koetaan onnistumisia, luovuuden hurmaa ja tietysti annetaan vanhoille fillareille uusi mahdollisuus. Hyvällä asialla mukana on myös pyöräileviä julkkiksia ja päättäjiä.

Projektista vastaa VALONIA - Varsinais-Suomen kestävän kehityksen ja energia-asioiden palvelukeskus.

2011 arjen muuttujaa

TAMMI-HUHTIKUU Taidepyörien tuunauskurssit

HUHTIKUU Taidepyöräkavalkadi ja hyväntekeväisyyshuutokauppa, Aurajokiranta

Keinutuolien kokoontumisajot

Kymmenet keinutuolit kutsuvat jokirantaan. Omista hetki keinumiselle ja tunne, kuinka ajatukset virtaavat ja kaupunki näyttää uudelta. Harvoin tarjoutuu yhtä houkuttelevaa mahdollisuutta rentoutumiseen.

Keinutuolien kokoontumisajot sisustaa kaupunkitilaa uudelleen ja nostaa ihmisten mieliin muistoja lähes unohduksiin vaipuneen huonekalun kautta. Monelle keinutuoli on kiinteä osa lapsuuden muistoja. Mitä mielikuvia syntyy keinutellessa? Harmaahapsinen kutova mummo? Tuvan lattian narina? Istuuko tämän päivän keinutuolissa energiajuomaa hörppivä, virkkaava skeittari?

Keinuminen jokirannassa yhdessä muiden kanssa on hetkeen pysähtymistä ja kaupungin yksityiskohtien huomaamista. Kokoontumisajot on hyvän tuulen tapahtuma, johon kaikki ovat tervetulleita, myös omat keinutuolit.

Tapahtuma on osa Luovan toiminnan festivaalia, jonka järjestää Sam Body Plays -hanke. Keinutuolien kokoontumisajojen päävastuutahona on Tuotantoyhtiö Koti osk.

2011 arjen muuttujaa

28.5. Aurajokiranta

Tule kanssani keinumaan!

Kuva: Miia Liesegang

Pata, sandaali ja virkattu teltta

Elokuvantekijä Kristiina Tuuran ja Shiffa ry:n yhteisöllinen taidekokonaisuus kutsuu yhteen maahanmuuttajia, taiteilijoita, taidelaitoksia ja suuren yleisön. Tuhannet pakolaistarinat astuvat esiin taiteen keinoja soveltaen ja pakolaisuus avautuu kokemuksellisella tavalla. Kolme installaatiota ja tarinoista syntyvät esitykset tarjoavat yleisölle konkreettisia tapoja osallistua luovaan työskentelyyn.

Teosten esineiden ja tarinoiden keräämiseen osallistuvat kymmenet kansalaisjärjestöt ja ihmiset kautta maailman. Tärkeänä yhteistyökumppanina toimii Suomen Pakolaisapu ry. Teokset rakennetaan yhdessä turkulaisten yhteisöjen kanssa.

PATA – soiva installaatio
Pata muodostuu noin 200 padasta, kattilasta ja keittiövälineestä, joita on käytetty pakolaisleireillä. Pyörien päällä liikkuvaa soitinta rakennetaan muun muassa nuorten työpajoissa ja sitä soittavat muusikot ja nuorten ryhmät eri tapahtumissa.

Sandaali – polkujen installaatio
Sadoista pakolaisten sandaalipareista syntyvät polut ilmestyvät yllättäen eri puolille Turkua, kertoen entisten omistajiensa pitkästä matkasta.

Teltta – tilkkujen installaatio
Suuri teltta rakennetaan virkatuista, kudotuista ja kirjotuista tilkuista, joita ovat tehneet pakolaisnaiset ympäri maailman. Teltta pystytetään julkisille paikoille ja sen suojissa järjestetään vaihtuvia työpajoja ja tapaamisia. Pakolaisten tarinoista rakennetaan soveltavan draaman keinoin esityksiä ohjaaja-näyttelijä Ida-Lotta Backmanin johdolla.

2011 henkilökohtaista

TAMMIKUUSTA ALKAEN Pata vierailee eri tapahtumissa.
HELMI–MARRASKUU Sandaali-installaatiot.
TOUKOKUU Virkattu teltta avautuu yleisölle.

Kuva: Kristiina Tuura

Aikavaellus

Aikavaellus on Tuorlan observatoriolta Turun yliopistolle kulkeva 13,7 kilometrin pituinen vaellusreitti, joka kuvaa maailmankaikkeuden 13,7 miljardin vuoden ikää.

Vaellus halki maailmankaikkeuden historian.

Aikajana alkaa Tuorlasta ja alkuräjähdyksestä ja päätyy yliopistolle, nykyhetkeen. Matkan varrelle on merkitty maailmankaikkeuden ja Maan kehityksen tärkeimpien tapahtumien nimet ja ajankohdat. Kevyen liikenteen väyliä ja pieniä, vanhoja kyläkatuja seuraileva reitti tarjoaa paikkakuntalaisille ja matkailijoille mukavia ulkoilumahdollisuuksia, joiden yhteydessä voi myös tutustua historiaan ja tieteelliseen maailmankuvaan.

Aikavaelluksella voi tutustua maailmankaikkeuden kehitykseen aina alkuräjähdyksestä tähtien, aurinkokuntamme ja maapallon syntyyn asti. Lisäksi maapallon kehityshistoriaa tarkastellaan biologian, geologian, meteorologian ja tähtitieteen näkökulmista. Reitille merkittyjä ajankohtia esitellään sekä kirjallisin esittein että verkkosivumateriaalin avulla.

Kokonaisuudessa kouluille tarjotaan teemapäiviä, jolloin oppilaat voivat tulla vaeltamaan reitille ja kuuntelemaan asiantuntijaesittelyjä reitin kohteista sekä toteuttamaan taideprojekteja, joissa he saavat tuottaa uutta historian elävöittämisrekvisiittaa vaelluksen varrelle. Reitillä järjestetään myös yleisön liikuntatapahtumia.

Vaelluksen toteuttaa Turun yliopisto yhteistyössä Åbo Akademin, Turun ja Kaarinan kaupunkien sekä Palin Granit Oy:n kanssa.

2011 muistijälkeä

TOUKOKUU Reitti avataan yleisölle.

Sillanrakentajat

Lisää kaikille saavutettavaa taide- ja kulttuuritoimintaa Turkuun.

Kynnys ry tuo nähtäville laajan katselmuksen integroidun taiteen ja kulttuurin nykykentältä. Yhteistyötahojen kanssa järjestetään Silta -vammaiselokuvafestivaali, Integroidun tanssin ja teatterin päivät, kaikille avoin Makein apuväline ikinä -suunnittelukilpailu, erilaisia työpajoja, taidekursseja ja näyttelyitä sekä suuri TaiKa-päätösfestivaali.

Integroidun tanssin ja teatterin päiville kansainvälisiksi esiintyjiksi on kutsuttu muun muassa Corali Dance Company (Iso-Britannia), Danskompaniet Spinn (Ruotsi) ja teatteriryhmä Piter Shed (Venäjä). Tapahtumaan aikana järjestetään lisäksi seminaari, keskusteluja ja avoin workshop.

Vuoden 2011 aikana pidetään vammaisuuteen ja vammaistaiteeseen liittyviä taidenäyttelyitä Turun Kynnys -galleriassa ja muissakin tiloissa. Päätösfestivaaleilla lavalla nähdään muun muassa artistit Signmark ja Pertti Kurikan Nimipäivät sekä punkyhtye Heavy Load.

Kynnys ry on yhdessä muiden vammaisjärjestöjen ja Turku 2011 -säätiön kanssa luomassa myös Turku 2011 -saavutettavuussuunnitelmaa, jonka avulla esteettömyyttä ja saavutettavuutta lisätään kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmassa.

2011 arjen muuttujaa

13.4. Silta Big Opening
14.–16.4. Silta -elokuvafestivaalit
21.–22.5. Integroidun tanssin ja teatterin päivät
3.12. TaiKa-päätösfestivaali, kansainvälinen vammaisten päivä

Kynnys ry on eri tavoin vammaisten ihmisten perus- ja ihmisoikeusjärjestö, joka työskentelee vammaisten henkilöiden yhdenvertaisten oikeuksien toteutumiseksi sekä kotimaisella että kansainvälisellä tasolla. Turun toimikunta toimii aktiivisessa yhteistyössä monien paikallisten yleishyödyllisten yhdistysten ja vammaisjärjestöjen kanssa.

Kadonnut kaupunki esittää: Elämyspuisto Turku 2011

Elämyspuisto Turku 2011 on seitsemän päivän dramatisoitu kaupunkitapahtuma, joka koostuu esityksistä, retkistä ja peleistä. Se tarjoaa sekä perinteisiä että uudenlaisia väyliä kaupungin kokemiseen.

Toteutuksessa hyödynnetään (rooli)pelitekniikoita, mediaa, teatteria, tanssia, ympäristötaiteita sekä site specific -esitystä kaupunkitilassa.

Turku 2011... pohjanaan kaikki historiallinen tieto, jonka olemme löytäneet tästä mystisestä, kahtia revenneestä kaupungista. Suunnittelijanaan elämysdesignin ykkösnimi: Kadonnut Kaupunki Oy, jonka pääteokset tuntee jokainen menneisyydessä matkailija - New York 1964, Reykjavik 2072 ja Oulu 2008. Ja kaiken taustapiruna häärii galaktinen kiiltokuvahahmo Don Walsh.

Kadonnut kaupunki -konseptin alkuperäisidea on Sami Henrik Haapalan käsialaa ja taiteellisena johtajana toimii Janne Saarakkala. Tapahtuman tuottaa Flow Productions Oulusta yhteistyökumppaneinaan Ehkä tuotanto, Turun Kaupunginteatteri ja Turun ylioppilasteatteri. Osallistua voi perinteisenä katsojana, netin välityksellä tai heittäytymällä rooliin koko viikoksi.

2011 muistijälkeä

21.–27.7.

Saavu tulevaisuudesta ryhmämatkalle muinaiseen vuoteen 2011!

Kuva: Tomi Hurskainen

Turku Grand Prix -alamäkiajot

Ekologinen ja vauhdikas koko perheen yleisö tapahtuma Turku Grand Prix tuo mäki- ja rinneautot Turun keskustaan.

Kilpailussa on kaksi luokkaa: omavalmisteiset mäkiautot ja ammattimaisesti rakennetut rinneautot. Autojen valmistamisessa kannustetaan kierrätysmateriaalien käyttöön ja polttoaineettomalla ideologialla liputetaan hauskasti ilmastonmuutoksen ehkäisemistä.

Tapahtuman lämmittelylaskut ajettiin jo kesällä 2010 ja vuonna 2011 ajot laajenevat kaksipäiväiseksi kaupunkiriehaksi oheistapahtumineen. Tapahtumasta suunnitellaan jokavuotista.

Tapahtuman tuottaa R-Beat Oy.

2011 lentoonlähtöä

20.–21.8. Taidemuseonmäki

Mäkeä alas rullaavat kylpyammeet, trukkilavat, kärryt ja huippuunsa viritetyt vehkeet toivotetaan kaikki tervetulleiksi.

Kuva: Sanna Moisala

Kaupunki itää!

Pala maaseutua saapuu keskelle kaupunkia, kun Suomen maatalousmuseo Sarka ilahduttaa kaupunkilaisia pääsiäisen kunniaksi.

Pelto koostuu tuhansista pienistä kasvualustoista, joista nousee oraalle kasvatettua viljaa. Päivän loputtua kasvualustat oraineen jaetaan kaupunkilaisille. Pellon laidalla voi käydä pohdiskelemassa maatalouden ammattilaisten kanssa vaikkapa viljelyn tulevaisuutta tai vain hakea itselleen valmiin kodin pääsiäistipuille.

Pelto tulee kaupunkiin.

2011 arjen muuttujaa

23.4.2011 klo **10–16** Yliopistonkatu (kävelykatu)

Kuva: Seilo Ristimäki/Iloinen Liftari Oy

Pihat kukkivat kulttuuripää-kaupungin väreissä.

Turku 2011 Pihakilpailu

Laajin koskaan Turussa järjestetty pihakilpailu innostaa turkulaisia kaunistamaan pihojaan. Omakotiyhdistysten ja kaupunginosaseurojen asettamat alueraadit opastavat pihojen kunnostuksessa ja valitsevat kilpailuehdokkaiksi oman alueensa parhaat pihat sekä omakoti-, rivitalo-, loma-, kerrostalo-, yritys- että julkisten pihojen sarjaan.

Pihakilpailun yhteydessä Turkuun rantautuu myös uusi tulppaanilajike. Tulipa Aboa Turku -nimelle ristityn lajikkeen on käynyt Hollannista valitsemassa turkulainen, kansallista arvostustakin nauttiva puutarhaneuvos Arno Kasvi. Keväällä 2011 lajike kukoistaa oranssina ympäri Turkua niin yksityispihoilla kuin jokivarressa ja puistoissakin.

Kauneimpia pihoja etsittäessä yksi arviointikriteereistä on Tulipa Aboan käyttö. Lisäksi pihoilta etsitään pysyvämpää, itse keksittävää kulttuuripääkaupunkivuoden tunnusta, joka voi olla joko puu, esine tai esimerkiksi kaunis valaistusjärjestely. Valaistus on myös yksi pihojen arviointikriteereistä. Loppusuoralla kauneimmista julkisista ja yrityspihoista järjestetään myös nettiäänestys.

Pihakilpailun toteuttavat yhteistyössä Turun pientalojen keskusjärjestö, Turkuseura - Åbosamfundet, Turun kaupunki, Varsinais-Suomen kiinteistöyhdistys ja Turun Yrittäjät.

2011 arjen muuttujaa

15.6.2011 Alueraadit jättävät aineistot kilpailulautakunnalle

MARRASKUU 2011 Kilpailun tulokset julkaistaan

KESÄ 2012 Kulttuuripääkaupungin parhaat pihat –yleisöretket

Kuva: Arto Takala

Muinaistulien yö

Elokuun viimeisenä lauantaina saaristossa on perinteisesti sytytetty tulet ja hyvästelty mennyt kesä. Turun ja Tallinnan kulttuuripääkaupunkivuoden 2011 merkeissä muinaistulien yön perinnettä halutaan laajentaa haastamalla Itämeren rannoilla elävät ihmiset, perheet, kylät ja kaupungit mukaan antamaan oman lupauksensa Itämeren hyväksi.

Tavoitteena on liittää Itämeren alueen asukkaat yhteiseen tulien ja lupausten ketjuun, joka symboloi huolta meren hyvinvoinnista ja antaa muinaistulien yölle uuden, syvällisemmän ulottuvuuden: Itämeren pelastamisen.

Asukkaat voivat jättää verkkosivustolle omat henkilökohtaiset lupauksensa ja samalla merkitä karttapohjalle muinaistuliensa sijainnin ja niihin liittyvät tapahtumat. Virossa Rannarahva Muuseum ylläpitää verkkopalvelua, johon on koottu tulien sijainteja ja tapahtumia erityisesti Viron alueelta. Kartan käyttöä laajentamalla voidaan luoda koko Itämeren alueen kattava lupausten ketju. Muinaistulien yönä Itämeren ympärillä syttyvät tulet ovat nähtävissä näin myös netissä.

Turku 2011 -säätiö on jättänyt helmikuussa Helsingissä pidetylle 2010 Baltic Sea Action -kokoukselle sitoumuksen ehdottaa Itämeren maiden ihmisille, että vuonna 2011 ja sen jälkeen muinaistulien sytyttämiseen ja yhdessäoloon liitetään lupaus tehdä jotain konkreettista Itämeren pelastamiseksi ja suojelemiseksi. Lisäksi maihin levitetään yhteinen viesti, jonka kukin voi esittää tulien äärellä lukemalla, laulamalla, tanssien tai muilla keinoin.

2011 sukellusta saaristoon

27.8. Muinaistulien yö Itämeren rannikolla klo 21 alkaen

Viesti vastuusta – huolehdi Itämerestä.

Kuva: Maire Pihlaja

Muinaisina aikoina rannikolle sytytetyt tulet kertoivat viestejä ja varoittivat uhkaavasta vaarasta. Muinaistulien yötä on vietetty Suomen etelärannoilla parinkymmenen vuoden ajan. Muinaistulien yön pani alulle Sydkustens Landskapsförbund rf., joka jatkaa edelleen perinteen edistämistä. Muinaistulien yötä vietetään nykyään myös Virossa ja jossain määrin Itämeren etelärannikolla ja Tukholman saaristossa.

The Culture 2011 Tall Ships Regatta

Turun Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoden kunniaksi järjestettävä Culture 2011 Regatta tuo suuret purjelaivat Turkuun. Aurajoen rannoille kiinnittyvät alukset ovat avoinna yleisölle ja miehistöt eri maista esittelevät toimintaansa.

Upeat laivat ja oheistapahtumat takaavat kesän huipennuksen ja yhden vuoden suurimmista yleisötapahtumista. Varsinaisen Tall Ships Races -tapahtuman jatkoksi purjehdittava regatta starttaa Liettuan Klaipedasta ja jatkaa Turusta Puolan Gdyniaan. Viimeksi varsinainen Tall Ships Races -purjehdus oli Turussa kesällä 2009 ja keräsi kävijöitä huikeat puoli miljoonaa.

Tapahtuman toteutuksesta vastaavat Sail Training International (STI) ja Turun kaupunki. Kansainvälinen hyväntekeväisyysjärjestö STI koostuu eri maiden purjelaivasäätiöistä ja purjealuksia ylläpitävistä ja koulupurjehduksia järjestävistä tahoista.

2011 sukellusta saaristoon

Regatan reitti kokonaisuudessaan:
19.–21.8. Klaipeda, Kilpapurjehdus Turkuun
26.–28.8. Turku, Kilpapurjehdus Gdyniaan
2.–4.9. Gdynia

Kuva: Arto Takala

Seilo Ristimäki / Iloinen Liftari Oy

Näyttelyt ja kuvataide

Turulla on pitkä perinne taiteilijoiden, gallerioiden, taidemuseoiden ja kulttuurihistoriallisten museoiden kaupunkina. Lukuisat museotilat toimivat myös kulttuuripääkaupunkivuoden näyttelyiden paikkoina. Perinteisten tilojen lisäksi kuvataide levittäytyy kulttuuripääkaupunkivuonna kaupunkitilaan, Aurajokeen ja sen rannoille, saaristoon sekä näyttely- ja tapahtumakeskus Logomoon.

Merkittäviä museoita ovat Turun taidemuseo ja moderniin taiteeseen painottuva Wäinö Aaltosen museo. Turun kaupunkitilaan on lisäksi sijoitettu yli sadan kiinteän ulkoveistoksen kokoelma. Valokuvataidetta edustaa valokuvakeskus Peri ja yksityisessä Aboa Vetus & Ars Nova -museossa nykytaide yhdistyy arkeologiseen aikamatkaan vanhaan Turkuun.

Näkemyksellinen turkulainen kuvataide ammentaa pitkästä koulutusperinteestä. Vuonna 2011 peräti 181 vuotta täyttävä Turun Piirustuskoulu on Suomen ensimmäinen varsinainen Taidekoulu ja toimii nykyisin Turun Taideakatemian alaisuudessa.

Kuvataiteen ammattikunnan edustajina toimivat esimerkiksi Turun Taiteilijaseura, kuvanveistäjien Jöötti ry., Titanik-galleriaa pyörittävä Arte ry. sekä Galleria Joellan taustalla vaikuttava Turun Taidegraafikot ry.

Kansainvälisesti ja historiallisesti merkittävimmät museokohteet Turussa ovat Turun linna, Turun palolta 1827 säästynyt käsityöläismuseon alue, Apteekkimuseo ja sen porvarisasumista esittelevä Qwenselin talo sekä merenkulun erikoismuseo Forum Marinum, Turun tuomiokirkkoa unohtamatta.

Kuva: Hilja Mustonen

Mikä sytyttää sinut?

näyttely

Tuli on irti!

Kulttuuripääkaupunkivuoden nimikkonäyttely vie kävijän tulen äärelle. Tiedekeskus Heurekan ja Turun museokeskuksen interaktiivinen näyttely yhdistää tiedettä ja kulttuurihistoriaa ainutlaatuiseksi kokonaisuudeksi.

Mikä tekee tulesta niin kiehtovan? Tuli on rakkautta, intohimon poltetta ja helvetin lieskoja. Tuli on hyvä renki, mutta huono isäntä; se edustaa samanaikaisesti turvaa ja vaaraa. Tuli kaikessa tuhoavuudessaan on myös uuden alku.

Tuliportti johdattaa kävijän näyttelyyn, jossa voi kokeilla tulen tekoa, tutustua tarinoihin tulen synnystä ja astua rovioon. Yhtenä teemoista on tuhoisa Turun palo 1827. Pienoismalli valo- ja savuefekteineen esittelee palon etenemistä kaupungissa ja kävijä pääsee myös itse kokeilemaan kaupunkisuunnittelun mahdollisuuksia. Millaisen Turun sinä rakentaisit? Kaupunkipalon vaikutuksia käsitellään myös asukkaiden näkökulmasta sekä laajemmin kaupunkia muokkaavana katastrofina.

Näyttelyn osana toteutettavassa Leimahduspiste-työpajassa keskitytään tulen erilaisiin ominaisuuksiin: hyviin ja huonoihin puoliin, hyötyyn ja vaaroihin, valoon ja pimeään. Vuoden aikana vaihtuvat teemat tutustuttavat kävijän monipuoliseen tuleen. Ja tulella leikkiminen on sallittua!

Työnäytöksissä, luennoilla ja esityksissä tuli taipuu moneen: tunnelmaksi, hyödyksi ja huviksi. Opastetut kierrokset tutustuttavat tulen myyttiseen puoleen sekä Turun palossa tuhoutuneeseen kujaan.

Näyttelyn tuotannosta vastaavat yhteistyössä Heureka ja Turun museokeskus.

2011 muistijälkeä

16.1.–18.12. Logomo

Interaktiivinen koko perheen näyttely tutkii Euroopan intohimoista suhdetta jalkapalloon, pelin sydäntä ja sielua.

Only a Game?

Jalkapallo on vahva kansallistunteen nostattaja, mutta voiko peli avata silmämme myös muille kulttuureille? Voimmeko jalkapallon kautta nähdä Euroopan eri valossa? Miten jalkapallo yhdistää ja erottaa meitä? Miksi minä pidän jalkapallosta?

Uraauurtava näyttely tuo esiin ihmiset jalkapallon takana. Leikkikentillä, harrastajapeleissä ja stadioneilla. Unelmoijat, pelaajat ja tukijat ovat kaikki kuin yhtä suurta perhettä.

Euroopan jalkapalloliiton UEFA:n tuottama, kaikenikäisille suunnattu näyttely imaisee katsojan jalkapallon tunnekuohuihin ja tuo näytille arvostetuimmat palkinnot, historialliset esineet 50 vuoden ajalta ja upeat kuvat Euroopan suurista peleistä.

Brysselissä, Liverpoolissa ja Istanbulissa aiemmin esitellystä näyttelystä nähdään Turkua varten uusittu versio, jonka tuottajatahona toimii belgialainen Album tukijoinaan UEFA ja Turku 2011 -säätiö.

2011 arjen muuttujaa

16.1.–18.12. Logomo

Kuva: Tanguy Cortier

Kiasma: Eija-Liisa Ahtila ja Isaac Julien / ARS11

Kaksi Suomessa ennennäkemätöntä videoinstallaatiota.

Nykytaiteen museo Kiasma esittäytyy Turussa vuonna 2011 kaksiosaisella näyttelykokonaisuudella. Esille tulevat kaksi Kiasman mediakokoelmien helmeä: Eija-Liisa Ahtilan videoinstallaatio Where Is Where? – Missä on missä?, 2008 sekä Isaac Julienin videoinstallaatio Western Union: Small Boats, 2007. Molemmat suurikokoiset installaatiot ovat ensi kertaa esillä Suomessa.

Eija-Liisa Ahtilan videoinstallaatio Where Is Where? – Missä on missä? käsittelee kolonialismin historiaa ja kahden kulttuurin kohtaamista Algeriassa 1950-luvun lopulla maan pyrkiessä itsenäisyyteen. Maa oli Ranskan vallan alla ja yhteenotot vastarintaliikkeen ja Ranskan hallituksen joukkojen välillä toistuivat. Väkivaltainen historia kerrotaan mikrotasolla kolmen leikkikaverin näkökulmasta. Kaksi algerialaispoikaa surmaa ranskalaisen leikkikaverinsa. Tarina linkittyy nyky-Suomeen, jossa Runoilija (Kati Outinen) ja Kuolema (Tommi Korpela) pohtivat kulttuuriset rajat ylittävää traagista tarinaa. Noin tunnin mittainen kertomus avautuu kuudelle valkokankaalle. Teoksen loppuun on liitetty dokumenttielokuvaa taisteluista Algeriassa tuolta ajalta. Teos on Kiasman tukisäätiön ensimmäinen teoslahjoitus museolle vuodelta 2009.

Kuva: Malla Hukkanen

Isaac Julienin videoinstallaatio Western Union: Small Boats käsittelee Välimeren alueen luvatonta siirtolaisuutta visuaalisella ja runollisella tavalla. Teoksessa venepakolaiset siirtyvät sotien ja nälänhädän ajamina Libyasta Sisiliaan paremman elämän toivossa. Teos on elokuvainstallaatio trilogian kolmas osa, jonka kaksi muuta osaa ovat True North (2004) ja Fantôme Afrique (2005). Teoksessa vuorottelevat kamppailevat pakolaiset, sykähdyttävät maisemaotokset sekä Palazzo Gangissa Palermossa kuvatut unenomaiset kohtaukset, jotka muistuttavat Välimeren alueen pitkästä historiasta ja vaikutteiden kulkeutumisesta. Teos hankittiin Kiasman kokoelmaan vuoden 2010 alussa.

Teokset ovat temaattisesti osa ARS11-näyttelyn Afrikka-teemaa. Näyttely toteutetaan yhteistyössä Kiasman tukisäätiön kanssa.

2011 henkilökohtaista

16.1.–29.5. Eija-Liisa Ahtilan Where Is Where? – Missä on missä?

17.6.–18.12. Isaac Julienin Western Union: Small boats Logomo

Kuva: Isaac Julien

Sukellus arjen ja fantasian kaninkoloihin.

nykyvalokuvataiteen suurnäyttely

Liisa ihmemaassa

Liisa ihmemaassa on suurin koskaan Suomessa järjestetty nykyvalokuvataiteen näyttely. Lewis Carrollin kirja Liisan seikkailut ihmemaassa (1865) kertoo tarinan tytöstä, joka päätyy kaninkolon kautta kummalliseen maailmaan. Liisan löytämässä maailmassa normaali logiikka ja tavallinen järki eivät pelaa.

Fantasiamaailmat ja Liisan ihmemaan kaltainen vinksahtanut logiikka kiehtovat edelleen kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin tekijöitä. Liisa ihmemaassa -näyttely nostaa esiin nykyvalokuvataiteesta löytyvän rajankäynnin arjen ja fantasian välillä.

Kuva: Sasha Huber

Vastakkainasettelu arkisen elämän ja fantasiamaailman välillä näyttäytyy länsimaisen ihmisen maailmankuvan eräänä perusoletuksena. Niin kauan kuin ero arjen rutiinien ja fantasian välillä pysyy selkeänä, olemme yhteiskuntakelpoisia. Jos ero hämärtyy, onko edessä vapaa pudotus?

Liisa ihmemaassa -näyttelyn kuraattorit ovat päätoimittaja, kuraattori Sheyi Bankale (Iso-Britannia) sekä taidehistorioitsijat Anna-Kaisa Rastenberger ja Elina Heikka. Vastuutahona toimii Suomen valokuvataiteen museo.

Näyttelyn taiteilijat ovat: Claudia Angelmaier (Saksa), Evan Baden (Kanada), Thorsten Brinkmann (Saksa), Elina Brotherus, Saara Ekström, Melinda Gibson (Iso-Britannia), Atelieri O. Haapala, Hanna Haaslahti, Sasha Huber, Ulla Jokisalo, Marjaana Kella, Anni Leppälä, Susanna Majuri, Jan Mancusca (Slovakia), Christian Marclay (Yhdysvallat), Juhana Moisander, Trish Morrisey (Irlanti), Laurel Nakadate (Iso-Britannia), Nap House, Zed Nelson (Iso-Britannia), Anneli Nygren, Tuula Närhinen, Alain Paiement (Kanada), Nelli Palomäki, Hyun Doo Park, (Korea), Riitta Päiväläinen, Harri Pälviranta, Tuomo Rainio, Sanni Seppo, Jemima Stehli (Iso-Britannia), Iiu Susiraja.

2011 lentoonlähtöä

16.1.–18.12. Logomo

näyttely

Tom of Finland

Suurelle yleisölle on yllätyksellinen fakta, että Suomen ehkä kansainvälisesti tunnetuin kuvataiteilija tulee Turun naapurista Kaarinasta. Nyt Tom of Finland alias Touko Laaksonen (1920–1991) palaa kotiin!

Homotopia -organisaatio (Liverpool, Iso-Britannia) tuo Turkuun kattavan kokoelman Tom of Finlandin töitä aina varhaisista nuoruusvuosien luonnoksista myöhempiin töihin. Näyttelyn työt kootaan Los Angelesissa toimivan Tom of Finland -säätiön kokoelmista.

Tom of Finlandin legendaarisen maineen saaneet homoeroottiset työt nousivat eräänlaisiksi maskuliinisten homomiesten ikonimaisiksi stereotyypeiksi ympäri maailman.

Näyttelyn yhteydessä järjestetään lisäksi yleisöluentoja queer-kulttuurista ja kuvataiteesta.

2011 henkilökohtaista

16.1.–18.12. Logomo

Retrospektiivinen katsaus Tom of Finlandin maailmankuuluun tuotantoon.

Kuva: © Tom of Finland Foundation

SaunaLab

Eri puolille Turkua rakentuu viisi taiteilijoiden suunnittelemaa saunaa, joihin yleisö pääsee tutustumaan tietysti saunoen. Kesäkaudella varattavissa olevat saunat tarjoavat yksityisvuorojen lisäksi yleisiä saunavuoroja.

Saunojen suunnittelijoiksi on kutsuttu viisi taiteilijaa: Jan-Erik Andersson, Heidi Lunabba, Papu Pirtola, Harri Markkula ja Hans-Christian Berg.

Saunakulttuuria pohditaan myös muun muassa kysymyksillä: mistä saunassa puhutaan, mitä sopii saunassa tehdä ja millainen on aito taidelöyly? Saunapuhetta -kaupunkitaideteokset tuovat kysymyksiä ja vastauksia yleisölle eri taiteenlajein toteutettuina.

Lisäksi SaunaLabiin kuuluu Turun museokeskuksen näyttely- ja tapahtumakokonaisuus, joka liittyy kiinteästi saunomisen ja kylpemisen sekä puhdistautumisen teemaan.

Löylyistä vastaa Turun museokeskus.

2011 sukellusta saaristoon

1.6.–31.8. Taidesaunat Ruissalon Saaronniemessä, Wäinö Aaltosen museon viereisessä taidepuisto Ekoluodossa, Aurajoessa, Kupittaan maauimalassa ja Koroisten Lumokeskuksen yhteydessä.

Suomalainen määrittää muita kansallisuuksia ja kesämökkinaapureitaan usein saunan kautta. Onko teillä sauna, höyryhuone ei ole kuulkaa sauna, millaiset löylyt saunassanne on, onko saunanne suomalainen, minkä merkkinen kiuas teillä on? Sauna on suomalaiselle kansakunnan pyhäkkö. Puhtauden symboli, rauhan ja rentoutumisen tyyssija. Paikka ja aihe, joka ei jätä kylmäksi.

Lyhyt oppimäärä suomea: sauna. Sillä pärjää pitkälle.

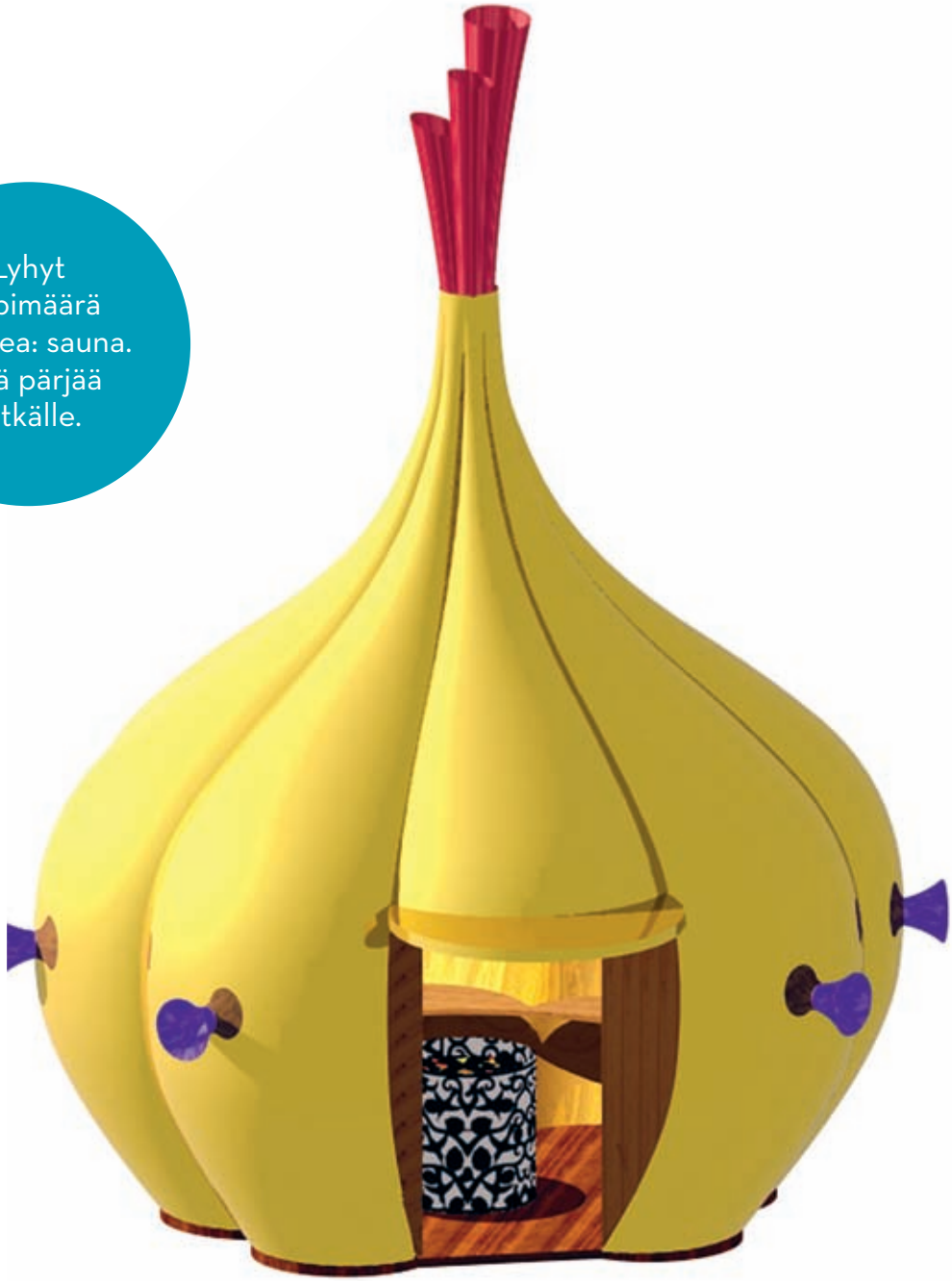

Kuva: Jan-Erik Andersson

Millaiset ovat Turun kasvot? Miltä näyttää kaupungin omakuva?

2000 & 11 omakuvaa

2000 & 11 omakuvaa antaa Turulle kasvot taidemuseoissa, gallerioissa ja kaupunkitiloissa, kun työpajoissa syntyneet turkulaisten tekemät omakuvat esitellään näyttelyissä. Omakuvaprosessien tuloksista muodostuu kuvia todellisista ympärillämme elävistä ihmisistä ja samalla ajankuvaa kulttuuripääkaupunkivuodesta 2011.

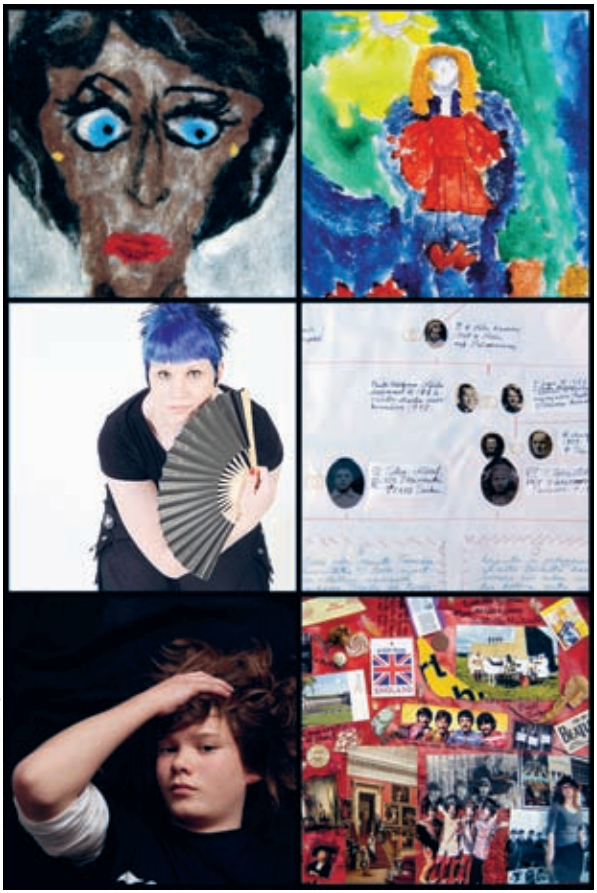

Kuva: 2000 & 11 työpajat

Omakuvallisten ja yhteisötaiteellisten työpajojen vetäjinä toimii kansallisesti ja kansainvälisesti tunnettuja taiteilijoita. Osa työpajoista on julkisia ja kaikille avoimia, osa taas räätälöidään kullekin ryhmälle sopivaksi. Työpajoja toteutetaan monilla eri tekniikoilla: valokuvaamalla, kollaaseina, maalauksina, veistoksina, piirustuksina tai videoina. Osallistua voi myös kertoen ja kirjoittaen.

2000 & 11 omakuvaa sisältää lisäksi valokuvataiteilija Vesa Aaltosen itsenäisesti toteuttaman Luokkakuva-projektin, jossa on seurattu yhtä koululuokkaa vuodesta 2000 alkaen. Projekti päättyy vuoteen 2011, jolloin nuoret täyttävät 18 vuotta.

2000 & 11 omakuvaa -hankkeen toteutuksesta vastaa Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemian kuvataiteen koulutusohjelma.

2011 henkilökohtaista

8.–9.3. Omakuvaa ja omakuvallista työskentelyä -seminaari, Turun AMK

LOKA–JOULUKUU Näyttelyt julkisissa tiloissa Turussa

1.12. ALKAEN Näyttelykokonaisuus, Suomen valokuvataiteen museo, Helsinki

Kaikkiin tilaisuuksiin on vapaa pääsy.

Nuoret valokuvaavat arkeaan eurooppalaisissa kaupungeissa.

Turku – Pietari – Köln

Turku-Pietari-Köln -kokoomanäyttely tuo yleisön eteen nuorten arjen ja omakuvat eurooppalaisista kaupungeista. Näyttelyssä nuorten ottamat arkikuvat yhdistyvät ohjatuissa työpajoissa toteutettuihin omakuviin. Arkikuvissa keskitytään nuorille tärkeisiin asioihin. Nuorten arki on kansainvälistä ja verkostoitunutta, mutta kertovatko kuvat silti maiden ja kulttuurien välisistä eroista?

Omakuva-työpajoissa puolestaan tutustutaan minäkuvaan ja identiteetin rakentumiseen. Millaisena näen itseni ja miltä haluan näyttää muiden silmissä? Kuva itsestä saattaa yllättää, poiketa mielikuvista.

Yhteisöllinen valokuvausprojekti käynnistyi jo vuonna 2008 ja siihen on valokuvataiteilija Vesa Aaltosen johdolla osallistunut noin 300 lasta ja nuorta Turussa, Pietarissa ja Kölnissä. Kuvamateriaalista on koostettu vuosittain näyttelyitä Turkuun ja sen ystävyyskaupunkeihin yhdessä partnerikoulujen oppilaiden kanssa.

Vuonna 2011 kaupungeissa järjestetään kokoomanäyttelyt. Vastuutahona toimivat Turun Opetuspalvelukeskus ja Puolalanmäen lukio.

2011 henkilökohtaista

2008–2011

18.8.–30.9.2011 Kokoomanäyttely, Turun pääkirjasto
Näyttelyt myös Pietarissa ja Kölnissä.

Kuva: Sarah Ehrlenbruch

Martha Schwartz – Barkerinpuisto

Taidepuisto-suunnitelma Turun jokivarteen.

Nykytaiteilija ja maisema-arkkitehti Martha Schwartz (Yhdysvallat/Iso-Britannia) kutsuttiin suunnittelemaan ympäristötaidepuisto Barkerinpuistoon, Aurajoen varrelle. Martha Schwartzin visio uudistaa alueen modernilla muotokielellä, joka varmasti herättää myös kansainvälistä kiinnostusta.

Barkerinpuiston uudistussuunnitelmassa puistosta luodaan ympärivuotisesti käytettävissä oleva alue 2000-luvun ilmeellä. Lopputulos houkuttelee kaikenikäisiä kaupunkilaisia ja tekee Aurajoen rantareitistä entistä viihtyisämmän. Alue täydentää myös osaltaan joen ranta-alueiden olemassa olevaa ympäristötaidekokonaisuutta.

Kokonaissuunnitelmasta valmistuu vuoden 2011 aikana lasten leikkipuistoalue. Muu osuus pyritään toteuttamaan myöhemmässä vaiheessa.

Martha Schwartz tunnetaan erityisesti urbaanin maiseman käsitettä uudistavista suunnitelmistaan. Hän on kehittänyt suunnittelukielen, jossa kohtaavat rohkeat muodot ja värit sekä erilaisten rakennusmateriaalien ja kasvien yllättävät yhdistelmät. Martha Schwartzin töissä maisemasuunnittelun ratkaisut yhdistyvät visuaaliseen ilmaisuun nykytaiteen keinoin.

Kokonaisuuden toteuttaa Turun kaupunki yhteistyössä Turun kesäyliopiston kanssa. Alkuperäisidean takana on turkulainen kuvataiteilija Armi Laukia.

2011 arjen muuttujaa

Kokonaisuudesta valmistuu leikkipuistoalue vuonna 2011. Loppuosan toteuttamisesta päätetään myöhemmin.

Kuva: Martha Schwartz

Barkerinpuisto on noin 8000 m2:n tila lähellä kaupungin keskustaa, jokirannan reitillä, missä ihmiset liikkuvat. Loistavasta sijainnista huolimatta alue on ollut varsin vähäisessä käytössä.

seminaari

Urban Nature

Missä luonto loppuu ja taide alkaa?

Kansainvälinen Urban Nature -seminaari esittelee visioita tulevaisuuden puistoista ja puutarhoista sekä niiden merkittäviä suunnittelijoita. Esiin nousevat kaupunkiluonnon arvot ja viheralueiden kulttuuriset, terveydelliset ja ekologiset merkitykset. Samalla juhlistetaan Turun omien kaupunkipuistojen traditioita ja kasvitieteilijöiden perintöä.

Seminaari kokoaa eri ammattialojen asiantuntijoita, maisema-arkkitehtejä, taiteilijoita, viheralan ammattilaisia ja asukkaita samalle foorumille kohtaamaan, jakamaan ja keskustelemaan.

Mitkä ovat viheralan tulevaisuuden mahdollisuudet ja haasteet? Mikä on kaupunkiluonnon merkitys hyvinvoinnille? Millä tavalla taiteilija voi olla uudessa roolissa osana kaupunki- ja ympäristösuunnittelua?

Seminaarin kansainvälisinä luennoitsijavieraina ovat mm. maisema-arkkitehti ja nykytaiteilija Martha Schwartz (Yhdysvallat/Iso-Britannia), ekotaiteilija Jackie Brookner (Yhdysvallat), maisema-arkkitehti Patrick Quist (Ruotsi), professori Peter Schantz (Ruotsi), toimitusjohtaja Louise Trodden (Iso-Britannia) ja maisema-arkkitehtitoimisto G R O S S . M A X (Iso-Britannia).

Seminaarin järjestää Turun kesäyliopisto ja kuraattorina toimii kuvataiteilija Armi Laukia.

2011 arjen muuttujaa

8.–9.9. Turun kesäyliopisto

Kuva: GROSS.MAX

Box

Taidetta sähkökaappeihin.

Kaksikymmentä sähkönjakokaappia eri puolilla Turun keskusta-aluetta kaunistuu, kun taiteilijat Minna Maija Lappalainen ja Kati Immonen suunnittelevat niihin kiinnitettäviä teoksia. Aiheet kumpuavat kustakin paikasta ja ympäristöstä.

Työt toteutetaan uudella kuvansiirtotekniikalla levyille, jotka kestävät sääoloja ja hylkivät töhrimisiä. Sitten levyt paikalleen kaappeihin ja voilá! Kaupunki on jälleen piirun verran viihtyisämpi, kun kaappi onkin taidekaappi.

Kiinnityksestä ja sähkökaappien valmisteluista vastaa Turku Energia ja koko tuotannosta Turun taiteilijaseura.

2011 arjen muuttujaa

KEVÄT Taidekaapit ilmestyvät katukuvaan.

Kuva: Kati Immonen

Olet kaunis!

Aina koittaa uusi kevät.

Eeva Kaisa ja Timo Berryn (BOTH) suunnittelema ympäristötaideteos kirjoittaa sipulikukilla positiivisia viestejä kaupunkilaisia ilahduttamaan.

Yhdessä asukkaiden kanssa istutetut viestit kukkivat keväällä 2011. Suuret, positiiviset huomaavaisuudet kuten Olet kaunis! ja Ajattelen sinua tai kehotukset, Pussataan, muistuttavat, että elämä on oikeastaan aika kivaa.

Viestit paitsi yllättävät ja ilahduttavat kaupunkilaisia, myös herättävät ohikulkijoiden mielenkiintoa paikoissa, joihin ei yleensä taidetta tai runoa liitetä.

Teokset toteutetaan valkoisilla krookuksilla. Kukat nousevat maasta heti lumien sulettua ja ovat ensimmäinen lupaus kesästä talven jälkeen.

2011 arjen muuttujaa

KEVÄT Teokset kukkivat Puolalanpuistossa, Vasaramäenpuistossa ja Jyrkkälässä.

Kuva: Eeva Kaisa Berry

Jatulintarhat

Uusia tarhoja, uusia käyttötapoja, myyttejä, jättiläisiä, jatuleita.

Varsinais-Suomen kunnat, kylät, koulut, päiväkodit ja yhteisöt haastetaan rakentamaan omat taiteelliset jatulintarhansa luovalla ja historiallisista jatulintarhoista poikkeavalla tavalla.

Jatulintarhojen rakentaminen nähdään niin yhteisö- ja ympäristötaiteena kuin vanhan eurooppalaisten rannikkoseutujen kulttuuriperinnön säilyttämisenä. Samalla levitetään tietoutta jatulintarhoista ja herätetään kiinnostusta jatuleihin, jättiläisiin, myytteihin ja satuolentoihin. Tarhojen uusia käyttötapoja ja ulkoleikkejä kehitellään avoimella ideakilpailulla. Niin rakentamisvaiheessa kuin myöhemminkin tarhat toimivat eri ikäpolvia, ryhmiä ja yhteisöjä yhdistävinä kohtauspaikkoina.

Jatulintarhat ovat rannikoiden ja saaristoalueiden historiallisia rakennelmia. Ne ovat matalia ja laakeita, halkaisijaltaan 10–14-metrisiä kivilatomuksia, jotka muodostuvat sisäkkäisistä kivikehistä. Kansanperinne on pitänyt tarhoja Pohjolan muinaisen jättiläiskansan, jatulien, tekeminä, mutta niiden merkitystä tai käyttötarkoitusta ei tunneta. Tarhat ovat voineet liittyä kalastus- tai metsästysriitteihin tai hedelmällisyys- ja kosiomenoihin, mutta niitä on pidetty myös suotuisia tuulia odottavien merenkulkijoiden rakentamina leikki- tai pelipaikkoina.

Turunmaan ja Ahvenanmaan saaristossa on satakunta jatulintarhaa. Tarhoja on löydetty Itämeren rantojen lisäksi Barentsin- ja Vienanmeren rannikoilta. Suurin osa niistä lienee rakennettu 1500- ja 1800-luvuilla, mutta vanhimmat ovat tiettävästi kivikaudelta.

Jatulintarhat kokoaa mukaan laajan toimijajoukon Maskun vapaa-aikatoimen johdolla.

2011 sukellusta saaristoon

Savi kaupungissa

Ilmastointikonehuone, sähkönjakelurakennus sekä vedenpumppaamo otetaan käsittelyyn keramiikan keinoin. Keramiikkaa käytetään kohteissa eri tavoin kolmen keramiikkataiteilijan suunnitelmien pohjalta.

Taiteilija Pekka Paikkari pinnoittaa halkeilevaa jäätä muistuttavalla keramiikalla ilmastointikonehuoneen Puutorilla, sähkönjakelurakennus Kupittaanpuiston laidalla muuttuu kuvanveistäjä Kim Simonssonin keramiikkaveistoksin ja vedenpumppaamo Vaakahuoneen vieressä kaunistuu taiteilija Karin Widnäsin teoksella. Projektin arkkitehtina toimii Tarmo Mustonen.

Tavoitteena on muuttaa kolme kaupunkimaiseman kipupistettä taideteoksiksi ja nähtävyyksiksi itsessään. Projektissa kohtaavat eri alojen ammattilaiset, kun arkkitehti, taiteilija ja materiaalinvalmistaja yhdistävät voimansa. Kaikkiin kohteisiin on suunniteltu myös valaistus, joka nostaa teokset katukuvan valopilkuiksi.

2011 arjen muuttujaa

Teokset valmistuvat seuraavasti:

15.1. Karin Widnäs / Jätevedenpumppaamo

TOUKOKUU Kim Simonsson / Kupittaanpuiston sähkörakennus

TOUKOKUU Pekka Paikkari / Puutorin ilmastointirakennus

TOUKOKUU Timo Nymanin multimediaesitys projektista sekä Savi kaupungissa -kirjan julkistaminen

Voiko keramiikka muuttaa ruman kauniiksi? Voiko pömpelistä tulla nähtävyys?

Kuva: Tuukka Paikkari

Nosturitaide

Turun jokirannassa olevan telakkanosturin yhteyteen toteutetaan taideteos, joka juhlistaa kulttuuripääkaupunkivuoden päättymistä ja jää pysyväksi muistoksi vuodesta. Samalla kunnioitetaan alueen historiallista telakkatoimintaa.

Aurajoen alajuoksulla, entisellä telakka-alueella, on yhteensä kolme suojeltavaa nosturia. Nosturit ovat kaupunkikuvallisesti ja valtakunnallisestikin merkittäviä kulttuurihistoriallisia muistomerkkejä, jotka kertovat Aurajokisuun teollisuus- ja laivanrakennusperinteestä.

Turun satama on Suomen vanhin satama ja tunnettu kaupan ja merenkulun keskuksena Itämeren alueella yli 850 vuotta. Laivanrakennusteollisuutta Aurajoen rannoilla on harjoitettu 1700-luvulta lähtien. Nyttemmin telakka- ja laivojenkorjaustoiminta on Aurajokivarren kansallismaisemassa loppunut.

Taideteos suunnitellaan luonnostilausten pohjalta. Teoksen tuottaa Turun kulttuuriasiainkeskus / Turun Museokeskus yhteistyössä Turun Sataman ja Turku Energian kanssa.

Telakka-nosturi saa rinnalleen taidetta.

2011 sukellusta saaristoon

15.12. Taideteoksen julkistamistilaisuus

Kuva: Tarja Eskelinen

näyttely

Viimeinen ehtoollinen

Taidenäyttely ja tanssiteos Turun tuomiokirkossa.

Suomen kansallispyhäkkö, Turun tuomiokirkko, tarjoaa ainutlaatuiset puitteet tanssiteokselle ja taidenäyttelylle, kun Viimeisen ehtoollisen teemojen äärellä maallinen ja hengellinen kohtaavat. Mikä on pyhää? Entä pyhyyden kokemus nykypäivänä, onko sille tilaa?

Näyttely tuo tuomiokirkon kappeleihin uusitestamentillista aihettaan käsittelevää kuvataidetta sekä nykytaiteen tulkintoja aiheen kuuluisimmasta versiosta, Leonardo da Vincin seinämaalauksesta. Näyttelyn taiteilijoita ovat mm. Andy Warhol, Francine LeClercq ja Pauno Pohjolainen.

Tanssiteatteri Eri puolestaan ammentaa teemasta tanssiteoksen Passio (lisätiedot s.135).

Näyttelyn kuraattorina toimii Perttu Ollila ja näyttelyarkkitehtina Viivi Laine. Hankkeessa ovat mukana Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä, Kirkkohallitus ja Turun arkkihiippakunta.

2011 muistijälkeä

17.4.–31.7. Näyttely

21.–23.4. / 25.4. / 5.–8.5. / 19.5.–22.5. ja 28.7.–31.7.
Passio -tanssiteos, Turun tuomiokirkko

Kuva: Francine LeClercq

Taiteilija Saara Ekströmin lyyrinen mediateos.

Maaria ja mestari

Videotriptyykki Maaria ja mestari on turkulaisen kuvataiteilija Saara Ekströmin uusi teos. Se tulkitsee modernilla tavalla suomalaiseen Maaria-myyttiin liittyvää kuvastoa ja symboliikkaa ja etsii suomalaismytologiaa myötäillen muotoa luonnon kautta hahmonsa saavalle Marialle.

Tärkeänä lähtökohtana teokselle toimivat Turun alueella varhaiskeskiajalla vaikuttaneiden Liedon ja Ruskon mestareiden sekä heidän aikalaistensa tekemät pyhäinkuvat ja etenkin heidän veistämänsä puiset madonnaveistokset. Koska mestarien nimiä ei tiedetä eikä heistä ole säilynyt kirjallisia tietoja, muodostuu tyyli ainoaksi allekirjoitukseksi, jonka kautta heidän tuotantoaan, jälkiään ja identiteettiään voidaan etsiä. Sekä lempeyttä että voimaa ilmentävät madonnaveistokset ovat Suomen vanhinta esineistöä ja toimivat korvaamattomana yhdyssiteenä keskiajan suomalaisen sieluun ja kulttuuriin.

Maaria ja mestari -teos ei käsittele kuitenkaan ainoastaan Marian ympärille kehräytyvää myyttiä, vaan nostaa esille myös naiseuteen ja seksuaalisuuteen liittyviä vertauskuvia ja niihin sisältyviä tabuja.

Visuaalisesti moniulotteinen ja moderni mediateos toteutetaan esitettäväksi Turun linnassa. Liedon mestarin alkuperäisteoksen läheisyys tuo kokonaisuuteen merkittävän lisäarvon.

Kuva: Saara Ekström

2011 muistijälkeä

12.8.2011–29.1.2012 Turun linna

Meren ilmiöitä näyttelyssä ja näyttämöllä.

Tutkimusmatka Itämerellä

Poikkitaiteellinen Tutkimusmatka Itämerellä vie yleisön ihmettelemään Itämerta ja siihen liittyviä luonnonilmiöitä viiden taideprojektin kautta. Kokonaisuus muodostuu kesän näyttelyreitistä, tapahtumasta Seilin saarella ja syksyisestä tanssiteoksesta.

Kesällä 2010 vesille laskettiin kaksi omalaatuista alusta. Antti Laitisen poikamainen unelma purjehtia kohti ulapan takana siintävää seikkailua yhden miehen kaarnaveneellä toteutui ja taiteilija rantautui Viroon 20-tuntisen matkan jälkeen. Teemu Takatalon ja Tommi Taipaleen Pelastusalus Silakka koottiin luovasti kierrättäen. Alukselle kutsutut vieraat pohdiskelivat Itämerta Saaristomerellä purjehtiessaan. Jokainen tutkimusmatka taltioitiin ja ne esitetään osana näyttelyä.

Hanna Haaslahden ja Marianne Decoster-Taivalkosken Kohinapaviljongit mahdollistavat merinäkymän ja reaaliaikaisesti välittyvän vedenalaisen äänimaiseman tarkkailun. Mia Mäkelän teos Green Matters hahmottaa kansalaisten mahdollisuuksia pysäyttää meren rehevöityminen ja esittelee viherlevän taiteellisia käyttömahdollisuuksia.

Kokonaisuus päättyy syksyllä veden yhdistäviin ja erottaviin ominaisuuksiin pohjaavaan Tomi Paasosen ja Tiago Da Cruzin Vol.at.ilit.y -nykytanssiteokseen.

2011 sukellusta saaristoon

KESÄ–SYYSKUU Näyttelyreitti Koroisilta Turun keskustaan ja Ruissaloon

25.–29.7. Tapahtuma Seilin saarella, Turun yliopiston Saaristomeren tutkimuslaitos

LOKA–MARRASKUU Tanssiteos

Kuva: Juutsi Westerlund

Sisäiset maisemat

Sukellus ajan kerroksiin henkilökohtaisen historian kautta.

Vanhat turkulaiset kaivavat esiin menneisyyden valokuva-albumit ja kertovat kuviin liittyviä muistoja ja tarinoita, jotka peilautuvat nykyhetkeen.

Japanilaiset keramiikkataiteilijat Tomoko Kurahara ja Satoko Sai sekä valokuvataiteilija Marja Pirilä saapuvat Turkuun kuuntelemaan, haastattelemaan, katsomaan ja valokuvaamaan, millaisena Turku näyttäytyy paikkakunnalla kauan asuneiden ihmisten mielissä. Tästä materiaalista taiteilijat työstävät keramiikka-, video- ja valokuvataiteen näyttelykokonaisuuden, joka kertoo henkilökohtaisen lähestymistavan kautta tarinaa Turusta, ennen ja nyt.

Keraamikkotyöpari Tomoko Kurahara ja Satoko Sai ovat lähtöisin Tokiosta. He käyttävät valokuvia osana keraamisia teoksiaan. Kurahara on opiskellut myös Aalto-yliopistossa Helsingissä. Työpari on luonut näyttäviä keramiikkasarjoja ja uniikkiteoksia.

Marja Pirilä on työskennellyt laajasti valokuvauksen kentällä ja erikoistunut muun muassa vanhaan camera obscura -tekniikkaan. Pirilä on pitänyt lukuisia näyttelyitä Suomessa ja ulkomailla, saanut valokuvataiteen valtionpalkinnon vuonna 2000 ja julkaissut useita valokuvakirjoja. Lisäksi työryhmään kuuluvat leikkaaja Terhi Asumaniemi sekä lähihoitaja Ritva Muurinen.

Projektista vastaa Valokuvakeskus Nykyaika Tampereelta.

2011 henkilökohtaista

20.5.–25.9. Sisäiset maisemat -näyttely, Turun linna

Kuva: Marja Pirilä

Flux Aura 2011

Ympäristötaidetta Aurajokeen ja sen rannoille.

Kansainvälinen ympäristötaidetapahtuma Flux Aura tarjoaa taide-elämyksiä kaupunkiympäristössä. Aurajokeen, sen rannoille ja tuntumaan toteutetaan useita teoksia esimerkiksi maataiteena, veistoksina ja joessa kelluvina installaatioina. Teemallisesti teokset liittyvät Aurajokeen, virtaavaan veteen, kaupunkiin sekä elämään ja luontoon joen ympärillä.

Taiteellisia perhospönttöjä, ympäristön visuaalista akupunktiota, valoa heijastavia kivenlohkareita sekä valtava päivänkakkara. Itämeren tilaa kommentoivat joessa uivat jättiläishaahkat, Tuomiokirkkosillan alla välkkyvät valo-oliot ja merenkulun tapoja pohtivat Motiivilaivat. Kaupunkiin kasvaa myös taiteellisesti suunniteltu perhospuutarha. Yllätyksiä ja koettavaa on lisäksi busseissa sekä katukivissä ja -valaisimissa.

Teoshaulla etsityt varsinaissuomalaiset ja kansainväliset taiteilijat tekevät tiivistä yhteistyötä ja osa tekee myös teoksen taiteilijapareina. Flux Aurassa ovat mukana taiteilijat: Heini Aho ja Sebastian Ziegler (Saksa), Armi Laukia, Renja Leino, Kari Cavén, Reima Nurmikko ja Satu Tuittila, Outi Puro ja Heath Nash (Etelä-Afrikka), Jani Rättyä ja Antti Stöckell, Sirpa ja Satu Särkijärvi, Timo Takala, Tiina Vainio, Katja Syrjä, Ann Lundström (Suomi-Norja) ja Monika Wancke (Ruotsi-Norja), Kimmo Ylönen, Candy Chang (Yhdysvallat).

Flux Auran koordinoijana toimii Turun taiteilijaseura ry.

2011 sukellusta saaristoon

20.6.–31.8. Teoksista osa on hetkellisiä, osa pysyvämpiä

Kuva: Jani Rättyä ja Antti Stöckell

Oletko ajatellut, miltä kaupunkisi kuulostaa?

Turku kuuntelee

Ääniympäristöt vaikuttavat hyvinvointiin, ajan, paikan ja tilan kokemiseen sekä tarjoavat esteettisiä elämyksiä. Turku kuuntelee nostaa äänet kartalle ja avaa korvat kuuntelulle. Aurajokisinfonia on äänitaiteilija Simo Alitalon suunnittelema ääniteos joen ja sataman laivojen merkinantolaitteille, sumutorville, pilleille, kanuunoille, kirkonkelloille, työn äänille ja äänimaamerkeille. Teos toteutetaan eri yhteisöjen ja turkulaisten yhteistyönä.

Turun kaupunkikuvaan toteutettavat ääniteokset avaavat uusia kuulokulmia kaupunkiin ja saavat miettimään kuulemamme merkitystä. Kuvanveistäjä ja äänitaiteilija Nigel Helyerin (Australia/Iso-Britannia) teos ”VoxAura – joki laulaa” tuo kuultavaksi veden kemiallisen koostumuksen. Äänitaiteilija Christina Kubischin (Saksa) ”Sähköinen Turku” on kävelyreitti toisenlaiselta kuulostavaan Turkuun. Kubischin suunnittelemilla erikoisvalmisteisilla kuulokkeilla voi kuunnella kaupungin sähkömagneettisia kenttiä. Säveltäjä ja äänitaiteilija Robin Minardin (Kanada/Saksa) teos ”Chambre 108 (bleu)” pohtii julkisen ja yksityisen äänimaiseman eroja. Kuka suunnittelee äänimaailmat, joissa vietämme suurimman osan aikaamme vai syntyvätkö ne sattumanvaraisesti?

Turun kuuntelukartta piirtää äänistä kaupungin muotokuvan. Missä on sinulle tärkeä äänimaisema, mitä kuuntelet iloksesi? Kuuntelukartta kasvaa vuoden 2011 aikana yhdessä toteutetuksi verkkoteokseksi, johon on tallennettuna erilaisia turkulaisia ääniympäristöjä.

Turku kuuntelee -kokonaisuudesta vastaa Suomen Akustisen Ekologian Seura työryhmänään Simo Alitalo, Tuike Alitalo, Meri Kytö ja Pessi Parviainen.

2011 arjen muuttujaa

15.1. Aurajokisinfonian ensiesitys kulttuuripääkaupunkivuoden avajaisissa

17.1. Nauhoituksen kuuntelu Taiteen syntymäpäivän kuunteluklubilla sekä YLE Radio 1:ssä

TOUKOKUU Aurajokisinfonian toinen esitys, mukana Pessi Parviaisen konsertto joelle ja muusikoille, Jokisataman avajaiset

TOUKO–KESÄKUU Ääni-installaatiot valmistuvat

TOUKO–KESÄKUU Turku kuuntelee teemapäivät: äänitaidetapahtumia, taiteilijatapaamisia, keskusteluja ja teosesittelyjä

Kuva: Seilo Ristimäki / Iloinen Liftari Oy

Contemporary Art Archipelago

Contemporary Art Archipelago (CAA) on Turun saaristoon kesällä toteutettava nykytaidenäyttely. Se koostuu yhteensä 20 uudesta ja paikkasidonnaisesta teoksesta tai tapahtumasta sekä kansainvälisiltä että saaristossa asuvilta taiteilijoilta.

Saaristo ja nykytaide kohtaavat.

Näyttely on koettavissa eri puolilla saaristoa, niin risteilijöiltä kuin pienveneistä, maanteitse ja virtuaalisesti, yksinäisellä luodolla, meressä, lautalla tai vaikkapa radioaalloilla. Teokset tutkivat kysymyksiä saariston yhteisön ja ympäristön tulevaisuudesta eri taiteellisin välinein. Ne saattavat saada muotonsa saaren omana valuuttana, vaihtoehtoisena merikarttana yhteysaluksella, paikallisten henkilökohtaisina kertomuksina muuttuvasta ilmastosta, saariston elokuvallisina scifi-visioina, vedenalaisena kasvienhoitona tai vaikkapa särkyvän lasisena luonnonketona.

CAA kutoo esiin kaupungin ja saariston yhteyksiä sekä heijastelee Turun saariston ja Itämeren alueen kysymyksiä suhteessa toisaalle, globaaleihin virtauksiin. Näyttelyn ohessa järjestetään monitieteisiä yleisötapahtumia sekä symposium Archipelago Logic Korppoossa ja Turussa. CAAn taiteellinen johtaja on Taru Elfving ja vastuutaho Länsi-Turunmaan kaupunki.

Osallistuvia taiteilijoita ovat mm. Alfredo Jaar (US/CL), Minerva Cuevas (MX), Renée Green (US), Platforma 9.81 (HR), Raqs Media Collective (IN), Ann-Sofi Rönnskog & John Palmesino/Territorial Agency (FIN/CH), Nomeda & Gediminas Urbonas (LT), Elin Wikström (SE), Tellervo Kalleinen & Oliver Kochta-Kalleinen & Henrik Andersson (FIN/DE/SE), Tea Mäkipää (DE/FIN), Kari Caven (FIN), Janne Gröning (FIN), Sussi Henrikson (FIN), Arja Lehtimäki (FIN), Renja Leino (FIN), Sandra Nyberg (FIN), Anna Nyreen (FIN), Antonia Ringbom (FIN), Pia Rousku (FIN).

2011 sukellusta saaristoon

KESÄ–SYYSKUU Näyttely

ELOKUU Archipelago Logic -symposium

Kuva: Janne Gröning

näyttely

Carl Larsson

Unelmia harmoniasta.

Ruotsalaisen taiteen mestarin Carl Larssonin (1853–1919) rakastettu kuvamaailma esittäytyy Turun taidemuseossa. Näyttely koostuu Larssonin keskeisestä tuotannosta ja tarkastelee läheisten ja asuinympäristön vaikutusta hänen taiteeseensa.

Taiteilijavaimo Karin, lapset ja oma koti toimivat Larssonin jatkuvina innoittajina ja hänen teoksistaan tuli porvarillisen perheidyllin ja toisaalta pittoreskin boheemielämän esikuvia. Larsson ja hänen omaleimainen, koristeellinen tyylinsä tunnetaankin parhaiten näistä kotiaiheisista akvarelleista, joissa aika on pysähtynyt lapsuuden lämpimään ja levolliseen sunnuntaitunnelmaan.

Larssonien lintukodoksi muodostui aluksi Pariisin lähistöllä sijaitseva Grèz-sur-Loing ja sittemmin Sundborn Taalainmaalla. Kummankin alueen luonne ja siellä vietetty arki ikuistui teoksiin romantisoituna maalaiselämänä, jonka sisältämä douceur de vivre, elämän suloisuus, ihastuttaa yhä. Johtotähdikseen Larsson nimesi valoisuuden, kepeyden ja iloisuuden vaikkei oma persoona aina toistanutkaan näitä sävyjä. Myyttiset mittasuhteet saaneen maineen takana eli ristiriitainen ja toisinaan raskasmielinenkin taiteilija.

Carl Larssonin alkuperäisteoksia ei ole aikaisemmin nähty tässä laajuudessa Suomessa. Näyttely tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden nauttia kauneudesta ja taituruudesta, mutta myös kohdata intiimi muotokuva taiteilijasta, jonka päämääränä oli maalata itsensä yleisön sydämiin.

Näyttelyyn liittyy oheisohjelmaa sekä Carl Larssonin taiteesta ja elämästä kertova laaja julkaisu. Näyttely on Turun taidemuseon ja Ateneumin taidemuseon yhteistuotantoa.

2011 muistijälkeä

16.9.2011–8.1.2012 Turun taidemuseo

Kuva: Göteborgs konstmuseum

kuvanveistonäyttely

Wäinö!

Wäinö! täydentää kulttuuripääkaupunkivuoden näyttelykirjoa keskittymällä kuvanveistoon ja tuo esiin jo tunnustettujen kuvanveistäjien ohella nuoren sukupolven taitoa ja kerronnallista osaamista.

Kuvanveiston konkarit kohtaavat nuoret virtuoosit.

Näyttelyyn osallistuu yhteensä kahdeksan taiteilijaa. Kutsuttuina mukana nähdään neljä arvostettua suomalaista taiteilijaa: kuvanveistäjät Maija Helasvuo ja Villu Jaanisoo sekä kuvataiteilijat Vesa-Pekka Rannikko ja Miina Äkkijyrkkä. Lisäksi näyttelyyn valitaan haun kautta neljä nuorta suomalaista kuvataiteilijaa. Näyttelyn kuraattorina toimii kuvataiteilija, kuvataiteen tohtori Jan Kenneth Weckman ja vastuutahona Wäinö Aaltosen seura ry.

Wäinö! -näyttely on myös kilpailu: kahdeksasta taiteilijasta yksi palkitaan yksityisnäyttelyllä Turussa vuonna 2014. Wäinö! -näyttelyjä on tarkoitus järjestää jatkossa neljän vuoden välein.

2011 lentoonlähtöä

3.5.–26.6.
Galleria Maaret Finnberg ja pääkirjaston sisäpiha

Kuva: Raakkel Närhi/WAM

Näyttelyn nimi viittaa turkulaiseen Wäinö Aaltoseen (1894–1966), joka on yksi kaikkien aikojen tunnustetuimpia ja tunnetuimpia suomalaisia kuvanveistäjiä.

kiertonäyttely

Turkulaiset

Turkulaiset on vuorovaikutteinen ja elämyksellinen kiertonäyttely, joka esittelee muille suomalaisille Turkua ja turkulaisia. Teemoistaan näyttely kertoo modernisti multimedian keinoin ja ennen kaikkea ihmisten tarinoiden kautta. Turkulaiset eivät jätä ketään kylmäksi! Kaikilla suomalaisilla on jokin näkemys Turusta ja sen asukkaista. Turun kuva syntyy turkulaisista ihmisistä, stereotypioista ja ilmiöistä, joihin kuuluvat esimerkiksi paikallinen murre, turkulaisten naisten kauneus, turkulaisvitsit, joulurauhan julistus, Turun linna, Aurajoki, monia historiallisia ja nykyisiä Turussa valmistettuja tuotteita sekä ehkä myös väitetty turkulainen ylemmyydentunne.

Näyttelyn perussävy on hilpeä, kepeä ja hyväntahtoisella tavalla ilkamoiva. Turkulaisista kerrotaan etnografisesti virittyneellä tavalla ikään kuin he olisivat "vieras heimo", jonka tapoja ja kulttuuria halutaan esitellä "sivistyneelle maailmalle". Turkulaista identiteettiä jäljittää näyttelyssä mänttäläinen antropologi, joka on päättänyt selvittää koko maailmalle, millaista väkeä turkulaiset oikein ovat.

Turkulainen identiteetti avataan vihdoin kaikelle kansalle näyttelyssä.

Kahteen konttiin toteutettu näyttely on kiertänyt Suomessa kulttuuripääkaupungiksi hakeneilla paikkakunnilla sekä Helsingissä syksyllä 2010. Matkalla näyttely on kasvanut, kun kävijät ovat jättäneet videotervehdyksinä omia näkemyksiään Turusta ja turkulaisista. Kesäksi 2011 näyttely saapuu Turkuun.

Näyttelyn on tuottanut Mäntän Serlachius-museot.

2011 muistijälkeä

KESÄ Vapaa pääsy

Kohtaa sarja kuvia

Turun Sarjakuvakerho ry. toteuttaa sarjakuvallisten yllätysten sarjan Turun katukuvassa. Kaupunkia kommentoivat vaihtoehtoiset liikennemerkit piristävät ympäristöä sarjakuvallisina opasteina Turun keskustassa ja sen laitamilla. Lisäksi kesällä voi seurata suurikokoisia sarjakuvallisia jatkokertomuksia kaupunkitilassa ja netissä.

Piirtäjät ovat Suomen sarjakuvataiteilijoiden huippua: mm. Pertti Jarla (Fingerpori), Milla Paloniemi (Kiroileva Siili), Ilkka Heilä (B. Virtanen), Jyrki Nissinen (Auttajahai), Mika Lietzen, Antti Hopia & Nina Laakko (Kirjaston Kissat), Tiitu Takalo, Mari Ahokoivu sekä Hanna Koljonen.

Vuonna 2011 vietetään suomalaisen sarjakuvan 100-vuotisjuhlaa. Turussa tämä näkyy muun muassa kuudennen kerran järjestettävässä Necrocomicon -sarjakuvatapahtumassa. Lisäksi turkulaisesta sarjakuvasta koostetaan juhla-antologia.

Kesän lopulla liikennemerkkitaulut myydään ja osa tuotosta lahjoitetaan hyväntekeväisyyteen.

Kokonaisuudesta vastaa Turun Sarjakuvakerho ry.

Piirrokset hyppäävät katukuvaan.

2011 arjen muuttujaa

1.6.–4.9. Keskusta-alue

Meidän perhe

Osana Euroopan kulttuuripääkaupunki Essen für Ruhr 2010 -ohjelmaa Bochumin taidemuseo järjesti islamilaista taidetta ja kulttuuria esittelevän näyttelyn, johon sisältyen nähtiin sarja suomalaisen valokuvaaja Tuomo Mannisen kuvia Ruhrin alueella asuvista muslimiperheistä.

Vuosi 2011 tuo projektille jatkoa, kun Turku tekee yhteistyötä Essenin kanssa ja Manninen saapuu kuvaamaan eri maista kotoisin olevia turkulaisia maahanmuuttajaperheitä.

Vaikka kuinka esittäisimme individualisteja, kuulumme useisiin ryhmiin. Ryhmät muokkaavat meitä, huomasimme sitä itse tai emme. Ryhmässä otamme jonkin roolin, joka kuvastaa omaa persoonaamme ja suhdettamme ryhmäläisiin. Ryhmä on yhteiskunnan pienoiskuva. Ja jokaisen ensimmäinen ryhmä on perhe.

Näyttelyksi koottava kymmenen kuvan sarja kertoo ihmisistä, joista puhutaan paljon, mutta joita harvoin kuullaan. Perheet on kuvattu olohuoneissaan. Lisäksi kaikki perheenjäsenet ovat vastanneet valokuvaajan esittämään kysymyssarjaan, joka valottaa heidän ajatuksiaan ja toiveitaan.

2011 henkilökohtaista

KEVÄT

Emme me ihmiset niin erilaisia ole.

Kuva: Tuomo Manninen

Tuomo Manninen on yksi kansainvälisesti tunnetuimmista suomalaisvalokuvaajista. Hänen laaja ryhmämuotokuvien sarjansa on herättänyt kiinnostusta ja saanut kiitosta ympäri maailman. Manninen on kuvannut ryhmiä 1990-luvulta lähtien muun muassa Katmandussa, Riiassa, Helsingissä, Pietarissa, Lissabonissa, Saigonissa, Havannassa ja Pariisissa, ja hänen valokuviaan on ollut esillä yli kuudessakymmenessä näyttelyssä ympäri maailmaa.

Close Your Eyes and Tell Me What You See

Nykytaide-näyttely ja tietotaitoa kuratoinnista.

Göteborgin taidemuseon intendentti Johan Sjöström kuratoi kansainvälisen nykytaidenäyttelyn, joka esittelee nuorten taiteilijoiden töitä ja avaa vuoropuhelua suomenruotsalaisen ja kansainvälisen taidekentän välille.

Close Your Eyes and Tell Me What You See -näyttely toteutetaan yhdessä Turun ruotsalaisen ystävyyskaupungin Göteborgin taidemuseon kanssa. Näyttelyssä on mukana 15 taiteilijaa kymmenestä maasta, mm: HC Berg (Suomi), Karen Grainger (Iso-Britannia), Yao Lu (Kiina), Sachiko Kodama & Minako Takeno (Japani), Jorge Mayet (Kuuba), Sonja Nilsson (Ruotsi), Aurora Reinhard (Suomi), Delphine Reist (Sveitsi), Kim Simonsson (Suomi), Lieko Shiga (Japani), Daniel von Sturmer (Uusi-Seelanti) ja Pablo Valbuena (Espanja).

Kuva: Lieko Shiga

Näyttelyn ohella nostetaan esiin kuratoimisen tietotaitoa ja kuraattorien monitahoista ammattikuntaa. Kuraattorit vastaavat yhä useammin näyttelyiden kokoamisesta ja taidetapahtumien tuotannosta sekä kriittisestä taidekeskustelusta mediassa.

Åbo Akademin taidehistorian laitos järjestää akateemisen erikoiskurssin, joka perustuu Pro Artibus -säätiön näyttelylle. Opetus koostuu luennoista, työpajoista ja seminaareista.

Ammatissa toimiville taiteilijoille, kriitikoille, museoväelle, opiskelijoille sekä tutkijoille suunnataan puolestaan seminaarisarja kuratoinnista. Seminaari tuo Turkuun joukon kansainvälisiä huippukuraattoreita, syventää kuratoinnin tuntemusta ja antaa esimerkkejä uusista toimintatavoista ajankohtaisiin teemoihin pureutuen.

Kokonaisuudesta vastaa Pro Artibus -säätiö.

2011 lentoonlähtöä

Close Your Eyes and Tell Me What You See

1.6.–21.8. Göteborgin taidemuseo, Ruotsi
22.9.–30.11. Tähtitorni, Vartiovuori, Turku

Suomalaisella kulttuurikentällä kiinnostus kuratointia kohtaan kasvaa jatkuvasti. Suomalaistaiteilijoiden menestyksekäs lanseeraus kansainvälisesti on usein riippuvainen kuraattoreiden taidosta ja taide-elämän tuntemuksesta.

Usko, toivo ja rakkaus

Neljän arvostetun espanjalaistaiteilijan töistä koottu yhteisnäyttely saapuu Ekumeeniseen Taidekappeliin. Kutsutut taiteilijat ovat kuvanveistäjä Diego Canogar, taidemaalari Totte Mannes, akateemikko-kuvanveistäjä Jose Luis Sanchez ja akateemikko-kuvanveistäjä Dario Villalba.

Näyttelyn yhdistävänä teemana on usko, toivo ja rakkaus. Mielenkiintoisessa kokonaisuudessa nejä eri-ikäistä, eritaustaista ja erilaisilla tekniikoilla töitään tekevää taiteilijaa katsoo teemaa kukin omista lähtökohdistaan.

Taidekappelin upeat puitteet ja hieno akustiikka luovat ainutlaatuisen ympäristön näyttely- ja musiikkitoiminnalle. Taidekappeli on jo rakennuksena itsessään näkemisen arvoinen taideteos, jonka on suunnitellut arkkitehti Matti Sanaksenaho.

Näyttelyn järjestää Pyhän Henrikin Ekumeenisen Taidekappelin taidetoimikunta.

2011 henkilökohtaista

1.5.–31.8. Pyhän Henrikin Ekumeeninen Taidekappeli

Espanjalaista nykytaidetta taidekappelissa.

Kuva: Jussi Tiainen

European Eyes on Japan/ Japan Today vol. 13

Vuodesta 1999 EU-Japan Fest Committee on kutsunut vuosittain 3-6 eurooppalaista valokuvaajaa kuvaamaan japanilaista arkipäivää ja kulttuuria eurooppalaisin silmin. Vuonna 2011 valokuvaajat ovat Suomesta, Virosta ja kolmannesta Euroopan maasta. Syntyneistä kuvista tuotetaan Turkuun näyttely ja kootaan valokuvakirja. Lisäksi kuvaajat järjestävät työpajatoimintaa.

European Eyes on Japan tutkii valokuvan keinoin japanilaista nykypäivää. Mikä japanilaisessa kulttuurissa ja yhteiskunnassa on erityistä? Mihin japanilaisille arkipäiväiseen eurooppalainen kiinnittää huomionsa? Kuvauskohteena on vuosittain vaihtuva kaupunki tai japanilainen maakunta. Tällä kertaa kuvaajat matkaavat Honshun saaren pohjoisosaan, Akitan maakuntaan.

2011 henkilökohtaista

SYKSY

EU-Japan Fest Committee on Japanin suurlähettiläiden perustama organisaatio, joka pyrkii edistämään kulttuurista liikkuvuutta. Toiminta on keskittynyt erityisesti yhteistyöhön Euroopan kulttuuripääkaupunkien kanssa.

Installaatiot kosken partaalla.

Boat - Vene

Seitsemän kansainvälistä taiteilijaa toteuttaa Halistenkosken alueelle installaationäyttelyn. Suurikokoisten teosten teemana on vene.

Installaatioiden tekijät ovat kotoisin Intiasta, Unkarista, Kreikasta, Irakista, Syyriasta ja Israelista. Vene teemana muodostaa näyttelylle symbolisen kehyksen: veneellä liikutaan ja lähdetään, joku jää aina rannalle, mutta joku odottaa myös seuraavassa satamassa. Vene yhdistää kansoja meren vastarannoilla. Taiteilijoiden eri kulttuuritaustat tuovat tulkintaan monimuotoisuutta ja rakentavat mielenkiintoisen installaatiokokonaisuuden.

Näyttelyn yhteydessä kerätään teosten synnyttämiä mielikuvia ja mielipiteitä. Näin myös yleisö pääsee antamaan suoraa palautetta ja jakamaan heränneitä ajatuksia.

Näyttelyn järjestäjäorganisaatio EU-MAN (European Union Migrant Artists Network) on kansainvälinen emigranttitaiteilijoiden työtä tukeva organisaatio, joka perustettiin Turussa 1997. Näyttelyn kuraattorina toimii Amir Khatib.

2011 sukellusta saaristoon

SYYSKUU Halistenkosken alue

Miltä Japani näyttää? Eurooppalaisia valokuvaajia Japanissa.

Kuva: Pentti Sammallahti

Jussi Tiainen

Muotoilu, arkkitehtuuri ja käsityö

Laajamittaista tuotannollista toimintaa on harjoitettu Turussa 1500-luvulta lähtien ja ensimmäiset käsityöalojen ammattikunnat perustettiin 1600-luvulla. Kuuluisan Kupittaan Savi -keramiikkatehtaan juuret ovat 1750-luvulla, jolloin Turusta vietiin tiiliä Tukholmaan, Tallinnaan ja Riikaan.

Suomalainen tekstiiliteollisuus syntyi turkulaisen Kestilän myötä 1900-luvun alussa ja 1910 perustettu Huonekalutehdas, nykyisin Kaarinassa toimiva, Korhonen Oy on ollut alusta lähtien Alvar Aallon huonekalujen päävalmistaja. Koko 1900-luvun ajan kaupungissa on suunniteltu suomalaisen muotoilun huipputuotteita. Myös maailman suurimpien risteilyalusten muotoilu- ja kehitystyö on pitkälti Turussa ja Turun seudulla tehtyä. Teollisen muotoilun saralla Turku onkin erityisen vahva kaupunki.

Nykyään Turussa toimii useita pieniä ja persoonallisia designyrityksiä, joilla on tärkeä rooli myös kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmassa. Varsinais-Suomen käsi- ja taideteollisuusyhdistys ylläpitää puolestaan käsityökeskuksia ja järjestää aktiivista kurssitoimintaa.

Turussa on Suomen mittakaavassa ja ajallisesti laajin kanta kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaita rakennuksia. Turun linna, Tuomiokirkko, Luostarinmäen käsityöläismuseo ja C. L. Engelin suunnittelema tähtitorni ovat kaupungin helmiä. 1900-luvun arkkitehtuurista tärkeimpiä ovat Alvar Aallon suunnittelemat Lounais-Suomen Maalaistentalo ja Turun Sanomien toimitalo sekä Turun kansainvälisesti tunnetuimman arkkitehdin Erik Bryggmanin suunnittelema Ylösnousemuskappeli. Tunnustettua modernia arkkitehtuuria edustavat muun muassa Pyhän Henrikin ekumeeninen taidekappeli sekä pääkirjasto.

Turku design Ilmiö

Joukkovoimaa muotoilussa.

Turkuun on syntynyt poikkeuksellisen vahva ja elävä muotoilukenttä. Alueella toimii lukuisia tunnettuja ja vielä tuntemattomia designyrityksiä. Turku design on ilmiö.

Alueella vaikuttaa ainutlaatuinen yritysten yhteistyöverkosto ja muualta Suomesta tehdään ostosretkiä turkulaisten muotoiluyritysten tehtaanmyymälöihin. Mutta tietääkö suuri yleisö, mitä kaikkea turkulainen designmaailma kätkee sisäänsä?

Turku design Ilmiö nostaa esiin turkulaista muotoilun kenttää niin alan ammattilaisille kuin suurelle yleisöllekin. Yritysten toimintaedellytyksiä vahvistetaan ja yhteistyötä lujitetaan. Turku design Ilmiö ei ole ainoastaan yksi tapahtuma, vaan se tuo muotoilutoimijoita esille monissa eri paikoissa ja linkittää designin osaksi useita eri yhteyksiä. Potentiaaliset pienyritykset saavat näin tuekseen joukkovoimaa, joka vie tietoutta turkulaisesta designista uusille areenoille ja kuluttajille.

Turku design Ilmiön kautta turkulainen design näyttäytyy päivän lehdissä, myymälöissä, netissä tai vaikkapa ulkomaanvierailulla. Turku design Ilmiö tekee työnsä kulissien takana, jotta muotoiluyritykset pääsevät estradille.

Turku design Ilmiön koordinoinnista vastaa Klo Design Oy.

2011 lentoonlähtöä

1 Tonfisk Design, 2 Klo Design, 3 Kotona Design, 4 Woodoo Design

Aurajoen paviljonki

Arkkitehtuuria joessa.

Paviljonki on nykyarkkitehtuurin taidonnäyte, joka valmistuu kellumaan Aurajokeen arkkitehtikilpailun tuloksena. Tilaa käytetään kesällä erilaisissa kulttuuripääkaupunkivuoden tilaisuuksissa.

Arkkitehtikilpailun kautta toteutettavaksi paviljongiksi valikoitui oululaisen arkkitehti Janne Pihlajaniemen teos Kerä. Kerän ansioiksi kilpailun raati näki itsenäisen ja vahvan muodon, joka herättää monia assosiaatioita. Lisäksi rakenteellista ajatusta pidettiin nerokkaana.

Paviljonki tulee olemaan maamerkki ja houkutteleva tila monenlaisille tapahtumille, näyttelyille ja esityksille. Tilaa voidaan käyttää myös edustustilaisuuksiin. Ponttoonirakenteen ansiosta paviljonkia voidaan siirtää eri kohtiin jokea. Valmistuttuaan paviljonki kiinnitetään jokeen Kristiinankadun kohdalle.

Kuva: Janne Pihlajaniemi

2011 sukellusta saaristoon

Muotoilijan kädenjäljet Turussa

Muotoilua on kaikkialla.

Muotoilijan kädenjäljet Turussa nostaa muotoilijoiden työn ihmisten tietoisuuteen ja tuo esiin muotoilun historiaa ja tätä päivää. Muotoiluun voi tutustua kävellen karttaan merkityillä bongausreiteillä. Verkkosivustolla kohteisiin voi tutustua syvemmin sekä kommentoida ja arvioida muotoilua muiden käyttäjien kanssa. Matkapuhelinsovellus tuo puolestaan muotoilun maanmerkit suoraan puhelimeen kaupungilla liikuttaessa.

Muotoilijan kädenjälki voi löytyä sisustuksista, rakennuksista, kaupunkiliikenteen bussin istuimesta, laivatelakan nosturista, kahvion kupeista tai kuntosalin Tunturi-pyöristä. Kohteita ovat turkulaisten muotoilijoiden työt sekä kansallisen muotoilun historian kannalta merkitykselliset kohteet. Lisäksi mukaan mahtuu myös yllätyksellisiä, arkisiakin kohteita, joiden kohdalla ei perinteisesti tulla ajatelleeksi muotoilua.

Projektin tuottajatahona on valtakunnallinen suomalaisten muotoilijoiden järjestö Teollisuustaiteen Liitto Ornamo, joka juhlii 100-vuotista taivaltaan vuonna 2011. Turussa ja lähikunnissa ornamolaisia muotoilijoita on yli 80.

2011 arjen muuttujaa

KEVÄT Muotoilureitti avautuu yleisölle

Räsymatot kunniaan! Ei enää punaisia mattoja! Tuokaa käveltäväkseni räsymattoja!

Tarinamatot

Tarinamatot on kokonaisuus, johon sisältyy koulutusta, näyttelyitä, matonkuteiden leikkuutempauksia, mattotarinoita ja uusia innovatiivista mattoja. Räsymaton imago kulttuurituotteena kasvaa ja matonkutomisen suosiota harrastuksena lisätään.

Räsymatto on olennainen osa suomalaista ja pohjoismaista käsityökulttuuria, sen arkea ja juhlaa. On tullut aika nostaa räsymatto ansaitsemaansa arvoon kulttuurimme erottamattomana osana. Räsymatot voivat kertoa meille kuteidensa värittämiä tarinoita – katso mattoa ja kuuntele! Se kertoo kutojansa kekseliäisyydestä, säästäväisyydestä, ympäristötietoisuudesta, luovuudesta, taitavuudesta ja esteettisestä silmästä.

Kokonaisuuden tuottaa Varsinais-Suomen käsi- ja taideteollisuus ry, joka toteuttaa hanketta kahdeksassa omassa maakunnallisessa toimipisteessään. Åbolands hantverk rf:n kautta Tarinamatot levittäytyy myös Länsi-Turunmaalle ja Kemiönsaarelle.

2011 muistijälkeä

19.5. Klip ja klap – maailman pisin matonkudeleikkuutapahtuma, Vanha Suurtori

8.–12.8. Mattmix pohjoismainen mattosymposium

12.7.–27.8. Saga – modernit matot -näyttely, Galleri Campus

19.7.–26.8. Tarinamattojen herkkupalat, Taitokeskus Juselius, Aulagalleria

HEINÄ–ELOKUU Mattoleikki – lasten mattomuunnelmia -näyttely

2010–2011 Mattorenessanssi – mattoihin liittyvä koulutuskokonaisuus käsityökeskuksissa

Kuva: Sanna Moisala

Voiko vaate voimauttaa?

Turku-Tallinn Fashion Awards

Turku-Tallinna 2011 Vaatesuunnittelukilpailu (TT 2011) avaa kestävän kehityksen mukaisen ja ihmislähtöisen näkökulman vaatesuunnitteluun. Kilpailussa etsitään toteuttamiskelpoisia ratkaisuja muotisuunnittelun valtavirrassa usein marginaaliin jäävien tavallisten ihmisten tarpeisiin.

Kilpailussa sovelletaan käyttäjälähtöisen ja osallistavan muotoilun menetelmiä sekä pohditaan vaatteiden voimauttavaa vaikutusta. Keskiössä ovat tavalliset kuluttajat todellisine tarpeineen.

Kulttuuripääkaupunkivuonna 2011 kilpailu on tarkoitettu kulttuuripääkaupunkien, tallinnalaisen Viron taideakatemian ja turkulaisen Yrkeshögskolan Novian vaatesuunnittelun opiskelijoille. Myöhemmin on tarkoituksena nostaa tapahtuma kansainväliseksi vaihtoehdoksi pääasiassa fantasia- ja näytösmuotiin painottuvalle perinteiselle muotikilpailukonseptille. TT 2011 on osa Itämeren alueen muotiteollisuutta kehittävää Baltic Fashion -hanketta.

Kilpailun keskeisiä kriteerejä ovat muodin käyttäjien osallistaminen suunnitteluprosessiin, luova ongelmanratkaisu sekä kokoelmien omaperäisyys, toimivuus ja taloudellinen toteuttamiskelpoisuus.

2011 lentoonlähtöä

MAALISKUU Kick off workshop, Tallinna

ELOKUU Kilpailun tulosten esittely, Tallinnan muotiviikot

LOKAKUU Kilpailun tulosten esittely, Osaava Nainen -messut, Turku

Kuva: Perttu Saksa

Mediataideteos turkulaisesta arkkitehtuurista.

ARKturku

ARKturku-näyttely esittelee turkulaisten arkkitehtien suunnittelemia ja Turussa sijaitsevia modernin ja nykyarkkitehtuurin helmiä.

Elämyksellinen näyttely esittelee arkkitehtuuria uudella tavalla kuvia ja ääntä yhdistäen. Mukana on arvostettuja palkintoja ja kansainvälistä kilpailumenestystä saavuttanutta nykyarkkitehtuuria, unohtamatta turkulaisten omaa modernismin mestaria, arkkitehti Erik Bryggmania.

ARKturku tulee toimimaan turkulaisen arkkitehtuurin käyntikorttina ja se on esillä myös Turun kulttuuripääkaupunkivuoden jälkeen. Vuonna 2012 näyttely on Suomen rakennustaiteen museon ohjelmistossa. Samalla näyttely toimii konkreettisena siltana Turku 2011- kulttuuripääkaupunkivuoden ja World Design Capital 2012 Helsinki –hankkeen välillä.

Toteutuksesta vastaa Visual Aspect.

2011 muistijälkeä

KESÄ–HEINÄKUU Turun pääkirjasto

Alvar Aalto ja puun ulottuvuudet

Puun ulottuvuudet -näyttely esittelee arkkitehti Alvar Aallon (1898–1976) työtä kalustesuunnittelijana. Vuodesta 2008 maailmaa kiertänyt näyttely nähdään nyt ensi kertaa Suomessa. Samalla näyttelyn painotus muuttuu arkkitehtuurista muotoiluun.

Alvar Aallon funktionalistinen tyyli syntyi Turussa, jossa hänellä oli toimisto vuosina 1927–1933. Turun kaudellaan Aalto suunnitteli esimerkiksi Paimion parantolan ja sen sisustuksen. Parantola on yksi hänen arvostetuimmista töistään ja kokonaisuutena ehjä taideteos.

Tutustuminen puuhun kalustesuunnittelussa tuntuu vapauttaneen Aallon muotokieltä myös arkkitehtina. Tärkeänä lähtökohtana olivat juuri Paimion parantolaan suunnitellut kalusteet, joiden teknistä toteutusta Aalto hioi yhdessä Huonekalutehdas Korhosen johtajan, puuseppä Otto Korhosen kanssa. Kaarinassa sijaitseva Huonekalutehdas Korhonen tekee edelleen Alvar Aallon huonekalut samalla tekniikalla. Puun ulottuvuudet -näyttely nostaakin esiin Aallon ja Korhosen tekemän menestyksekkään yhteistyön.

Kaarinan kaupungin, Huonekalutehdas Korhosen ja Alvar Aalto -säätiön toteuttaman näyttelyn yhteydessä järjestetään myös kansainvälinen arkkitehtuuri- ja designseminaari Modern Turku. Seminaari käsittelee modernismin syntyä Turussa ja Pohjoismaissa sekä nykysuunnittelijoiden suhdetta Alvar Aallon perinteeseen.

2011 muistijälkeä

1.12.2010–6.2.2011 Puun ulottuvuudet -näyttely, Galleria Maaret Finnberg

3.2.–5.2. Arkkitehtuuri- ja designseminaari Modern Turku, Turun yliopisto

Skandinaavisen suunnittelun alkulähteillä.

Kuva: Robert Seger

Kimmo Metsäranta

Musiikki

Pitkä traditio ja aktiivinen musiikkielämä ovat synnyttäneet Turkuun lukuisia sekä klassisen että uudemman musiikin orkestereita ja yhtyeitä. Vuonna 1790 perustetun Turun Soitannollisen Seuran perinteitä jatkaa Turun filharmoninen orkesteri. Jo puolen vuosisadan ajan järjestetty Turun musiikkijuhlat on puolestaan yksi Suomen keskeisimmistä musiikkitapahtumista.

Turussa toimii aktiivisesti useita kuoroja, joista suurimpia ovat sinfoniakuoro Chorus Cathedralis Aboensis ja Turun yliopiston ylioppilaskunnan kuoro. Perinteikkäitä ruotsinkielisiä toimijoita ovat muun muassa mieskuoro Brahe Djäknar ja naislaulajien Flora-kören sekä Åbo Akademin sinfoniaorkesteri Akademiska Orkestern. Konserttitalo, Turun konservatorion Sigyn-sali ja Turkuhalli ovat vakiinnuttaneet paikkansa säveltaiteen sekä kansallisten ja kansainvälisten vierailujen näyttämöinä. Kaupungin uusimpana esiintymisareenana toimii Logomo, jonka ainutlaatuinen konserttisali on suunniteltu erityisesti sähköisesti vahvistetun musiikin esittämiseen.

Klassisen musiikin lisäksi jazz, rock, pop ja tuoreimpana elektroninen musiikki kukoistavat Turussa. Turku Jazz tuo keväisin kaupunkiin monipäiväisen jazztapahtuman. Paikalliset musiikkiravintolat tarjoavat ympäri vuoden elävän musiikin klubi-iltoja ja minifestivaaleja. Kansainvälisesti näkyvässä roolissa on uusi konemusiikki.

Musiikkia lapsille tarjoavat muun muassa kesätapahtuma Seikkisrock ja koko perheen Musapiknik. Musiikin opetusta ja koulutusta alueella järjestävät Turun Taideakatemian musiikinkoulutusohjelma sekä useat yksityiset oppilaitokset, kuten Turun konservatorio ja Turun seudun musiikkiopisto.

Viva la Diva!

Ilta Karita Mattilan seurassa.

Kulttuurikesä huipentuu elokuun lopussa, kun oopperalaulaja Karita Mattila saapuu esiintymään kotikaupunkiinsa.

Turun linnan puiston arvokkaassa miljöössä huippusopraano saa seurakseen Turun oman kuningasbasson Matti Salmisen sekä tenori Jorma Silvastin. Illan kuningatarta ja upeita herroja säestää Turun filharmoninen orkesteri Susanna Mälkin johdolla.

Karita Mattila konsertoi kotikaupungissaan Turussa viimeksi vuonna 2001 ja paluu on odotettu. Illan aikana kuullaan oopperan ja operetin helmiä maailman huipulta, ja luvassa on elämys, joka saa katsojien silmät loistamaan sekä ilon että kaihon kyyneleistä.

Karita Mattila on yksi kansainvälisesti arvostetuimmista ja menestyneimmistä oopperalaulajista. Hän vierailee säännöllisesti maailman johtavissa oppera-taloissa ja on laulanut solistina muun muassa New Yorkin, Bostonin, Los Angelesin, Lontoon, Berliinin ja Wienin filharmonikkojen ja Milanon La Scalan orkesterin kanssa.

Viva la Diva! -konsertit ovat osa Linnan Juhlat -tapahtumakokonaisuutta, jonka tuottaa Live Nation Finland.

2011 muistijälkeä

19.8. ja 22.8. klo 19.30 Turun linnan puisto
www.lippu.fi

Kuva: Kira Gluschkoff

Elektronisten rytmien kesäpäivät.

festivaali

Turku Modern

Elektronisen musiikin festivaali Turku Modern tekee uusia aluevaltauksia. Festivaaliviikonloppua edeltävinä iltoina yleisölle tarjoillaan läpisävelletty elokuvanäytös. Näytöksissä Suomen menestyneimpiin ja tuotteliaimpiin dj:eihin lukeutuva Jori Hulkkonen esittää tilausteoksensa livenä.

Turku Modern ja Turku 2011 -säätiö ovat tehneet yhteistyötä esittelemällä suomalaista elektronista musiikkia laajalla Night Moves 2011 -klubikiertueella. Klubi on vieraillut mm. Shanghaissa, Lontoossa, Tukholmassa ja Pariisissa. Kiertueen huipennuksena elektronisen rytmimusiikin ystävät pääsevät nauttimaan ajankohtaisimmasta artistikattauksesta ja maailman kauneimmasta saaristosta Night Moves -risteilyllä Turun edustalle.

Festivaaliviikonloppuna Turku Modern -ohjelmistoa kuullaan myös Kupittaanpuistossa, missä ainutlaatuisen esiintymispaikan tarjoaa Colourscape (s. 34). Lisäksi yhteistyössä Äänen Lumo ry:n kanssa esitellään kokeellisia kollaboraatioita nykymusiikin saralta. Tarjolla on musiikkia, jota on harvemmin laajan yleisön saatavilla, ja josta löytyy yhtymäkohtia tämän päivän klubi-, pop- ja indie-musiikkiin.

2011 lentoonlähtöä

20.–24.7. Turku Modern –festivaali

Kuva: Jussi Lehtinen

Turku 2011 -klubit

Ravintola Klubilla ja Dynamossa järjestettävät Turku 2011 -klubit tuovat kaupunkiin ajankohtaisia, kansainvälisessä mediassa ja nettiblogeissa kohuttuja ja kehuttuja yhtyeitä ja artisteja sekä arvostettuja pidemmän linjan tekijöitä. Lisäksi tapahtumissa esitellään säännöllisesti mielenkiintoisimpia ja tuoreimpia kotimaisia nimiä.

Klubi-illoissa kuullaan niin livemusiikkia kuin dj-artistejakin. Usein mukana on myös visuaalisesta puolesta vastaava VJ, elävää kuvaa ja videotaidetta.

Dynamo ja Klubi lukeutuvat maan elinvoimaisimpiin ja tarjonnaltaan tasokkaimpiin klubeihin.

Kytevä kaupunki – The Smoldering City.

2011 lentoonlähtöä

12 iltaa Dynamossa, 5 iltaa Klubilla

Burn Turku burn!

Flame-jazzklubit

Kahdenkymmenen jazzkonsertin monipuolinen sarja kokoaa Turkuun Suomen kiinnostavimmat artistit sekä ulkomaisia vierailijoita. Klubit muodostavat kolmen kohdan jazzkonserttien sarjan.

Intiimissä ympäristössä jazzklubi Monkissa esiintyy suomalaisen jazzkentän huippuyhtyeitä sekä tulevaisuuden tähtiä Sibelius-Akatemiasta. Myös turkulaiset yhtyeet pääsevät näyttämään kyntensä klubi-iltojen ohjelmistossa: Radisson Blu Marina Palace -hotellin ravintolassa järjestetään illalliskattaus-henkisiä jazzkeikkoja, joihin yleisöllä on vapaa pääsy. Logomon konsertit puolestaan nousevat mittakaavassaan suurtapauksiksi vuoden jazzkalenterissa.

Flame-klubit tarjoavat kattavan näyteikkunan vireään Suomi-jazzin kenttään ja tuovat yhteen aktiivista vaihetta elävän jazzyhteisön ajankohtaiset toimijat. Jazz roihuaa isolla liekillä!

Kuva: Jori Grönroos

Flame-klubien taiteellisena johtajana toimii turkulaislähtöinen jazzmuusikko Jussi Fredriksson. Klubikonsertteja ja jameja ovat yhteistyössä järjestämässä mm. Turku Jazz, Turun seudun musiikkiopisto, Turun konservatorio ja Harlem Jazz Club. Tuotannosta vastaa Suomen Jazzliitto.

2011 lentoonlähtöä

Flame-klubien paikkoina läpi vuoden:
Jazzklubi Monk, Marina Palace ja Logomo

Tulossa mm.:

4.2. klo 21 Herd, Ravintola Aurora, Marina Palace, vapaa pääsy

25.2. klo 21 Winter & Viinikainen Duo + Mika Kallio Solo, Monk

26.2. klo 20 Ricky-Tick Big Band ja Emma Salokoski & Ilmiliekki Quartet, Logomo, www.lippu.fi

1.4. klo 21 Jukkis Uotila Band, Ravintola Aurora, Marina Palace, vapaa pääsy

29.4. klo 21 Tonight at Noon – The Music of Charles Mingus, Ravintola Aurora, Marina Palace, vapaa pääsy

MILjazz

Heikkilän kasarmin historiallinen ympäristö tarjoaa puitteet elokuun illan jazztapahtumalle.

Lämpimiä hetkiä satavuotiaan kasarmin varjossa.

Koko perheen musiikkipiknikillä on luvassa korkeatasoista viihdettä ja mukaansatempaavaa menoa alueella, joka normaalisti on yleisöltä suljettu.

Sametinpehmeässä kesäillassa jammailevat eturivin solistien kanssa Laivaston Soittokunta kapellimestarinaan musiikkikomentajakapteeni Timo Kotilainen, Ilmavoimien Big Band sekä Puolustusvoimien Varusmiessoittokunta. Tapahtuman taiteellisena johtajana toimii musiikkiyliluutnantti Ville Paakkunainen Sotilasmusiikkikoulusta. Puolustusvoimien MILjazz saapuu Turkuun kulttuuripääkaupunkivuonna jo neljättä kertaa.

2011 sukellusta saaristoon

27.8. klo 18 Heikkilän kasarmi, Vapaa pääsy

Kuva: Puolustusvoimat

Maailman-
kaikkeuden
soundtrack.

Energo

Lauluyhtye Rajaton esittää UNI-yhtyeen kanssa Ilkka Niemeläisen säveltämän uuden, dramatisoidun teoksen Energo. Kokonaisvaltainen, ääntä, valoa ja teknologiaa yhdistelevä teos tarjoilee yleisölle huikean matkan kosmisiin mittasuhteisiin laajenevassa tunnelmassa.

Esityskoneiston muodostavat ihmisäänet, akustiset ja elektroniset instrumentit sekä virtuaaliset videolavasteet. Mielenkiintoisen lisän esitykseen tuovat liiketunnistimin varustetut soittimet, joilla laulajat ja muusikot osallistuvat esityksen valo- ja äänimaailman sekä lavatekniikan ohjaamiseen. Esitys yhdistelee harmonisella ja mielenkiintoisella tavalla rytmimusiikkia, modernia konserttimusiikkia, elektronisia elementtejä sekä improvisaatiota.

Monitaideteos Energo on paitsi visuaalinen sävellys, myös taiteellinen näkemys maailmankaikkeuden luonteesta ja synnystä. Se on ylistys elämän kauneudelle ja monimuotoisuudelle. Ihminen on tässä kokonaisuudessa mukana dynaamisena ja jopa vaarallisenakin toimijana.

Teos tarjoaa tunteita energisoivan kokemuksen, joka ei vaadi järkiperäistämistä. Se on nähtävä ja koettava.

Esityksen ohjaa Minna Nurmelin ja tuotannosta vastaavat Kim Kuusi ja MusicMakers.

Energo esittäytyy yleisölle myös vuorovaikutteisen installaation muodossa. Ohikulkijat pääsevät ihmettelemään ja kokeilemaan antureiden ja tunnistimien avulla toimivaa kojetta, joka antaa aavistuksen esityksessä käytettävästä tekniikasta.

2011 lentoonlähtöä

18.–19.3.2011 Logomo, www.lippu.fi

1.2.–20.3. Energo-installaatio, tavaratalo Wiklundin ikkunagalleria

Kuva: Copyright/Rajaton

festivaali

Alkumeri

Mielihyväilyä veden ja musiikin aalloilla.

Alkumeressä yhdistyvät vesi ja musiikki – ne luovat ainutlaatuisen tilaisuuden nauttia hyvästä olosta Samppalinnan maauimalan upeassa ympäristössä.

Kaksipäiväisen festivaalin musiikista vastaavat suomalaiset huippuartistit (mm. Jonna Tervomaa, Tapani Rinne, Tommy Lindgren, Pekka Kuusisto, Wimme ja Jarmo Saari) yhdessä kansainvälisten vieraiden kanssa. Artistit valmistavat Alkumereen sen teemaan ja tunnelmaan sopivan teoksen, joten luvassa on ainutlaatuisia musiikkielämyksiä sekä ennen kuulemattomia versioita tutuista kappaleista. Veden päällä soittavan orkesterin musiikkia voi kuunnella altaassa tai altaan reunalla ja musiikin voi myös tuntea vedessä. Alkumeren taiteellisena johtajana toimii muusikko ja tuottaja Samuli ”Teho” Majamäki.

Festivaalialueella on kymmeniä tapahtuman teemaa tukevia elämyksellisiä pisteitä ja kojuja: erilaisia kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin liittyviä palveluita, aisteja helliviä hierontoja ja hoitoja, vesiliikuntaa sekä muita pehmeitä liikuntamuotoja. Festivaali panostaa myös kiireettömiin ja laadukkaisiin ravintolapalveluihin.

Alkumeri korostaa puhtaan veden merkitystä ja ympäristöarvoja.

Päihteetön festivaali sopii kaikille ja kaikenikäisille. Tapahtumassa on ohjelmaa lapsille, nuorisolle, aikuisille ja ikäihmisille. Alkumeri on kaikkien aistien elämys ja se tarjoaa ohjelmaa aamuvarhaisesta yömyöhään – aamupäivän vesijumpasta iltayön tanssibileisiin upeasti valaistussa ja visuaalisesti näyttävässä ympäristössä. Tapahtuman tuotannosta vastaa Zontik Oy. Tapahtuman järjestämistä tukee Turun kaupungin liikuntapalvelukeskus.

Sukella Alkumereen ja antaudu veden ja musiikin mielihyväilylle!

2011 sukellusta saaristoon

6.–7.8. Samppalinnan maauimala

Kuva: Zontik Oy

Musiikillisia kohtaamisia – konserteissa ja verkossa.

Sävelsilta

Kolme juhlavaa sinfoniakonserttia tähtiesiintyjineen sekä arkkitehtuuria, luontoa ja saaristomaisemaa esiin tuova tunnelmallinen linna- ja kartanokonserttien sarja. Turun filharmonisen orkesterin Sävelsillassa kohtaavat unohtumattomat musiikkielämykset ja uusin teknologinen osaaminen sekä varsinaissuomalaiset upeat, omaleimaiset miljööt.

Perinteisten sinfonia- ja kamarimusiikkikonserttien ohella musiikista pääsee nauttimaan myös verkkokonsertteina vaikkapa omalta kotitietokoneelta tai matkapuhelimen välityksellä ulkoilun lomassa.

Verkkokonserttien katsojat pääsevät tutustumaan lähemmin esiintyjiin ja teoksiin sekä saavat tuoreimmat tunnelmat konserttipaikalta. Multimedian avulla kerrotaan lisäksi kaupungin kulttuuritarjonnasta ja tulevista tapahtumista. Verkossa yleisö voi myös lähettää oman kulttuuripääkaupunkitervehdyksen ystävilleen musiikillisten postikorttien muodossa.

Tuotannosta vastaa Turun filharmoninen orkesteri. Verkkopalvelut toteutetaan yhteistyössä Turun aikuiskoulutuskeskuksen ja e-concerthousen kanssa.

Kuva: Seilo Ristimäki

2011 lentoonlähtöä

5.1. klo 19 Alkusoitto juhlavuodelle.
G. Mahler: Sinfonia nro 2 "Ylösnousemus".
Leif Segerstam, kapellimestari, Janina Baechle, mezzosopraano, Helena Juntunen, sopraano.

20.–21.1. klo 19 M. Heiniö: Kuukonsertto.
L. van Beethoven: Sinfonia nro 3 "Eroica". Petri Sakari, kapellimestari, Monica Groop, mezzosopraano, Heini Kärkkäinen, piano.

6.–7.10. klo 19 J. Linkola: Pianokonsertto (tilausteos, kantaesitys). I. Stravinsky: Petrushka.
Dima Slobodeniouk, kapellimestari, Henri Sigfridsson, piano.

Kamarimusiikkikonsertit:

15.1. Pyhän Katariinan kirkko
26.2. Brinkhallin kartano
26.3. Turun linna
21.5. Rymättylän kirkko
17.9. Nauvon kirkko
29.10. Villa Solin
5.11. Turun linna
3.12. Pyhän Henrikin ekumeeninen taidekappeli

www.lippu.fi

Pääsiäisen ilo

Kahden kirkkomusiikin suurteoksen Suomen kantaesitykset tuovat Turkuun näyttävän pääsiäismusiikkikokonaisuuden. Kun Felix Mendelssohn vuonna 1829 esitti ensimmäistä kertaa sataan vuoteen J. S. Bachin Matteuspassion, konsertti oli suuri kulttuuritapaus, josta yli tuhat berliiniläistä piti lähettää kotiin tilanpuutteen vuoksi. Passion Mendelssohn-version nuottimateriaali on saatettu hiljattain esityskuntoon ja julkaistu marraskuussa 2009.

Uuden ulottuvuuden passiolle Turussa antaa sen vieminen pois totutusta, sakraalista tilasta vanhaan konepajaan, Logomoon, joka esitystilana puhuttelee karulla olemuksellaan. Passion toteuttavat Chorus Cathedralis Aboensis, Maarian kamarikuoro, Turun NMKY:n kamarikuoro Adastra, Turun tuomiokirkon nuorisokuoro, Turun tuomiokirkon poikakuoro Chorus Cathedrarlis Iuniorum (CCI) ja Turun filharmoninen orkesteri johtajanaan Pertti Pekkanen. Solisteina Pia Freund, Tiina Penttinen, Jyrki Korhonen, Heikki Rainio, Esa Ruuttunen ja Mati Turi.

Carl Heinrich Graunin Pääsiäisoratorio saa Suomen kantaesityksensä Turun tuomiokirkossa. Toteuttajina ovat CCI, Tukholman Suurkirkon poikakuoro, Tallinnan Barokkiorkesteri sekä Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä. Solisteina Kaisa Ranta, Essi Luttinen, Niall Chorell ja Elja Puukko.

Alun perin 1700-luvulla kirjoitettu teos oli pitkään unohduksissa, kunnes vuonna 2004 se esitettiin uudelleen Berliinissä. Juhlapäivän ja juhlavuoden kunniaksi se tuodaan kulttuurisesti merkittävällä tavalla kansallispyhäkköön.

2011 muistijälkeä

9.3. klo 19 J.S. Bachin Matteus-passion Mendelssohn-versio, Logomo

24.4. klo 14 C.H. Graunin Pääsiäisoratorio, Turun tuomiokirkko

www.lippu.fi

Carl Heinrich Graunin Pääsiäisoratorio ja J. S. Bachin Matteus-passion Mendelssohn-versio.

Kuva: Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä

Loisto-konserttisarja

Musiikkia meren sylissä.

Maailman kauneimpiin lukeutuvan saaristo n luonto tarjoaa sykähdyttävän ympäristön ikimuistoisille konserteille.

Loisto-konserttisarjassa kansainväliset huiput ja nousevat tähdet vievät jazzia ja klassista musiikkia historiallisille majakkasaarille, idyllisiin saaristolaiskirkkoihin ja veden äärelle. Osana konserttisarjaa saa kantaesityksensä neljä tilausteosta. Osa konserteista on koettavissa myös internetin välityksellä.

Kaikkiaan 15 konsertin sarja toteutetaan yhdeksän Suomen länsirannikolla toimivan musiikkifestivaalin yhteistyönä. Osa konserttilippujen tuotosta lahjoitetaan Saaristomeren suojelutyöhön.

28.4. Loisto Big Bands 2011: European Jazz Orchestra (Turku Jazz ja YLE). EBU:n jazztuottajien valitsemista muusikoista koottu big band Sigyn-salissa.

7.6. Pyhiinvaelluskantaatti Naantalin kirkossa (Naantalin Musiikkijuhlat). Olli Kortekankaan kantaatin kantaesitys.

15.6. Jazzia Aurajoen rannalla (Pori Jazz). Kaljaasi Ihanan neitsytpurjehdus Turkuun.

21.6. Kamarimusiikkia Utössä (Naantalin Musiikkijuhlat). Jaakko Kuusisto, Regis Pasquier, Bruno Pasquier, Arto Noras ja Michel Lethiec, kaksi konserttia.

4.–8.7. Kappelikiertue saaristossa (Korpo Jazz). Jukka Perko trio, viisi konserttia Saaristomeren kappeleissa ja kirkoissa.

7.7. Klassista ja jazzia Taalintehtaan ruukilla (Baltic Jazz ja Kemiönsaaren Musiikkijuhlat). Klassinen musiikki ja ooppera kohtaavat jazzin, mm. Ooppera Big Band Antti Sarpilan johdolla.

2011 sukellusta saaristoon

9.7. Loisto Big Bands 2011: The Vanguard Jazz Orchestra (Turku Jazz). Grammy-palkittua big band -jazzia New Yorkista Logomossa.

10.7. Sukella musiikin maisemaan – kamarimusiikkia Nötössä (Nauvon kamarimusiikkipäivät). Seppo Pohjolan jousitrion kantaesitys, mm. Philippe Graffin, Georg Hamann, Erkki Lahesmaa.

16.7. Meren ja taivaan välissä – kamarimusiikkia Kökarissa (Turun musiikkijuhlat). Kesällä 2010 Källskärin sävellysresidenssissä syntyneen Jouni Hirvelän teoksen kantaesitys.

22.7. Soiva saari – Sound of the Island (Uudenkaupungin Crusell-viikko). Poul Rudersin tilausteoksen kantaesitys Isokarin majakkasaarella, mm. Helena Juntunen ja Kari Kriikku.

www.lippu.fi

Kuva: Esko Keski-Oja

Sävelkirjeet matkaavat Turun ja Tukholman välisellä historiallisella postitiellä.

Soivat kirjeet -konserttisarja

Pohjoismaisena yhteistyönä toteutettavassa konserttisarjassa matkataan pitkin historiallista reittiä Tukholmasta Ahvenanmaan ja Kustavin kautta Turkuun. Konserttiohjelmien runkona ovat kolmen säveltäjän tilausteokset - soivat kirjeet Turkuun.

Säveltäjät ovat Britta Byström Ruotsista, Ella Grüssner Cromwell-Morgan Ahvenanmaalta sekä Sebastian Fagerlund Suomesta.

Uudet sävelet matkaavat kaupungista kaupunkiin, saarelta saarelle aikanaan modernin postitien reittejä. Sävelposti soi muun muassa Ahvenanmaalla osana Maarianhaminan 150-vuotisjuhlallisuuksia. Samalla rikastutetaan kulttuuritarjontaa ja luodaan uutta yhteistyötä taiteen tekijöiden, organisaattoreiden ja yleisöjen välille yli maantieteellisten rajojen. Osan matkasta sävelposti matkaa Itämerta pitkin Albanus-purjealuksella. Itämereen kiinnitetään huomiota myös lahjoittamalla osa lipputuloista suojelutyöhön.

Konserttisarjaa ovat toteuttamassa Katrina-kamarimusiikkifestivaali Ahvenanmaalta, Volter Kilpi Kustavissa -kirjallisuusviikko, Tukholman konserttitalo ja Suomi-instituutti sekä Turun musiikkijuhlat.

Konserttisarjan taiteellisesta suunnittelusta vastaavat Laura Kokko ja Tiila Kangas.

Soivat kirjeet jatkavat matkaansa juhlavuoden jälkeenkin tilaussävellysten muodossa.

2011 sukellusta saaristoon

15.6. klo 19.30 Tukholman konserttitalo
15.–16.7. klo 19 Kustavin kirkko
1.8. klo 19 Posti- ja tullitalo, Eckerö, Ahvenanmaa
2.8. klo 19 St Göranin kirkko, Maarianhamina, Ahvenanmaa
3.8. klo 19 Kastelholman linna, Sund, Ahvenanmaa
5.8. klo 16 Vårdö ja klo 19 St Göranin kirkko, Ahvenanmaa
6.8. klo 14 Kumlingen kirkko ja **klo 18** Saaristomuseo, Lappo, Ahvenanmaa
7.8. klo 18 Sigyn-sali, Turku

Kahden näytöksen traaginen pienoisooppera.

Meedio

Juoppohullu meedio on vuosikausia rahastanut asiakkaidensa surujen ja tragedioiden kustannuksella ja järjestänyt lavastettuja spiritismi-istuntoja tyttärensä ja mykän pojan avustuksella. Eräänä päivänä istunnot saavat kuitenkin uuden suunnan, kun meedio tuntee kaulallaan kuristavat kädet ja kuulee ääniä, joita ei oikeasti pitänyt olla. Mitä tapahtuu, kun huolellisesti rakennetut kulissit murenevat?

Kuva: Marja Hyvärilä

Gian Carlo Menotti (1911–2007) sävelsi pienoisoopperan vuonna 1946. Teoksen ohjaavat Turkuun näyttelijät Kari-Pekka Toivonen ja Merja Larivaara. Teoksen solisteina ovat muun muassa Kansallisoopperan solistilaulaja Päivi Nisula, Tuomas Pursio Leipzigin oopperasta sekä Kansallisoopperan lavalla usein kuultu Tiina Vahevaara. Oopperan orkesterina toimii Turku Ensemble Marko Aution johdolla.

Näytösten jälkeen yleisölle järjestetään avoimia keskustelutilaisuuksia teoksen käsittelemistä teemoista. Keskustelun alustaa aiheeseen liittyvä asiantuntija tai vaikuttaja, jonka jälkeen keskustelu on avoin asiantuntijavieraan, näyttelijöiden, tuotantoryhmän ja yleisön kesken.

Tuotannosta vastaa Saaristo-oopperayhdistys ry. Keskustelusarja toteutetaan yhteistyössä Turun kulttuuriasiainkeskuksen kanssa.

2011 henkilökohtaista

Esitykset Domino-teatterissa klo 19

Ensi-ilta 14.10. Keskustelu: Oopperataiteen tila Turussa
17.10. Keskustelu: Nykyihmisen suhde kuolemaan
19.10. Keskustelu: Äiti-tytärsuhde
21.10. Keskustelu: Mielenterveys ja taide
22.10. Keskustelu: Nykyihmisen suhde yliluonnolliseen

Henrik ja Noitavasara – kansanooppera

Turku 1660-luvulla noitavainojen aikaan. Miten on mahdollista, että ylioppilas Henricus Eolenius oppii arabian kieltä niin nopeasti? Kyse täytyy olla taikuudesta, vain paholaisen avulla voi pystyä tällaiseen. Ahdasmielinen piispa Terserus tuomitsee ylioppilaan ja hänen professorinsa kuolemaan noituuden takia. Mikä ihmisiä todella riivaa? Apuun rientää kenraalikuvernööri Per Brahe.

Henrik ja Noitavasara on kansanooppera mustasta magiasta, sapattilauluista ja fundamentalismista. Libretossa nousevat esiin vallan, pelkojen ja rakkauden teemat. Kansanballadit ja dramaattiset kohtaukset kuljettavat tarinaa ja kuoro laulaa historiamme pimeästä ajasta. Ajan ohjenuora löytyy Noitavasarasta, inkvisition ajan noitavainojen ohjekirjasta.

Suuri turkulainen kansanooppera kerää historialliselle paikalle, Turun linnan pihalle, yli 100 tekijää ja esiintyjää. Keskeisessä osassa ovat kuorot, joiden aloitteesta tilausteos on syntynyt.

Uuden oopperateoksen säveltäjä on Ulf Långbacka, libretistinä ja ohjaajana toimii Dan Henriksson ja kapellimestarina Sauli Huhtala.

Oopperassa esiintyvät Åbolands Kammarkör, Ylioppilaskuoro Brahe Djäknar ja Akademiska orkestern sekä solistit Petter Andersson, Thérèse Karlsson, Dan Karlström ja Mats Lillhannus.

Esityskielinä ovat ruotsi, latina ja suomi.

2011 muistijälkeä

27.8. Kantaesitys
28.8., 3.9. ja **4.9. klo 20** Turun linnan piha
www.lippu.fi

Tositapahtumiin perustuva kansanooppera Turusta noitavainojen aikaan.

Kuva: Åbolands Kammarkör

Ooppera muinaisesta Turusta, Pohjolan vahvoista amatsoninaisista ja Turun linnaan sijoittuvasta kuninkaallisesta hääjuhlasta.

Kuva: Seilo Ristimäki

Opera d'Alvilda in Abo

Alvilda, Goottian kuninkaan kaunis tytär, rosvoaa Itämerellä raivoisan naisjoukon kanssa. Alfo, Danian kuninkaan poika, rakastuu uudenlaiseen sankarittareen ja pyytää häntä vaimokseen. Tultuaan torjutuksi Alfo keksii kaikki keinot Alvildan valloittaakseen.

Tarinaa kuljettavat komiikka, käsittämättömät käänteet, huikaiseva typeryys ja väärinkäsitykset. Ja kaikki päättyy suureen hääjuhlaan Anno Domini Turun linnassa.

Ensimmäistä kertaa tarinan aidolla huipennuspaikalla, Turun linnan pihalla, nähtävässä oopperassa riittää suurta rakkautta, torjuttuja tunteita ja intohimoista kaipuuta. Danian kuninkaan poikina nähtävät Riku Pelo ja Teppo Lampela kesyyntyvät Alvildan, Mari Palo, ja Gilden, Kaisa Ranta, käsittelyssä. Ja sävel, tanssi ja teatteri kohtaavat ennennäkemättömällä tavalla.

Oopperan orkesterina toimii Suomalainen Barokkiorkesteri kapellimestarinaan Anssi Mattila. Oopperan ohjaa Ville Sandqvist ja tuotannosta vastaa Oopperakammari ry yhteistyössä Kulttuuridynamon ja Turun yliopiston kanssa.

Esityskielinä italia ja suomi.

2011 muistijälkeä

5.8. Ensi-ilta
7.8., 9.8., 11.8., 12.8., 13.8., 16.8. ja **17.8.** klo **21** muut esitykset
Turun linnan piha
www.lippu.fi

Huhu Naistenmaasta halkoi pimeää keskiaikaa pohjoisesta etelään, ja lopulta Pohjolan kesyttämättömät amatsonit löysivät itsensä italialaisesta säveltaiteesta. Aiheesta sävelsi oopperan muun muassa Carlo Agostino Badia vuonna 1692. Kertomuksen tapahtumapaikkana on Suomen rannikko ja Turku eli Abo, metropoli della Finlandia.

Kuva: Serge von Arx

Ooppera nuoresta kuninkaasta, hänen vahvasta kuningattarestaan, vankeudesta ja hulluudesta. Maailman kantaesitys.

ooppera

Eerik XIV

Moniulotteisia teknisiä ratkaisuja, huikeaa musiikkia ja maailmanluokan solistit – tuloksena teos, joka pureutuu syvälle yhteen historiamme mielenkiintoisimmista hallitsijakohtaloista.

Ruotsi-Suomen nuorella kuninkaalla Eerik XIV:llä on suuria unelmia valistuneesta Euroopasta. Mutta onko nuori mies valmis kantamaan painavan kruununsa? Ja onko hän siihen edes halukas? Uuden valtiojärjestyksen ja uuden sivistyksen viettelemänä hän syöksyy vääjäämättä kohti omaa tuhoaan. Miehelle, jonka piti johtaa valistus yli maiden ja merien, muodostuvat lopulta koko elämän onnellisimmaksi ajaksi kuukaudet, jotka hän viettää Turun linnassa lukkojen taakse teljettynä.

Eerik XIV tuo oopperan teollisuushalliin ja yhdistää Turussa toimivien kulttuurilaitosten voimavarat näyttäväksi suurtuotannoksi. Vaikuttavat projisoinnit, urbaanin ympäristön ja renessanssihovin kohtaaminen takaavat myös visuaalisesti herkullisen draaman.

Kolminäytöksinen ooppera on Turun kaupungin tilausteos säveltäjä Mikko Heiniöltä ja libretisti Juha Siltaselta kulttuuripääkaupunkivuoden kunniaksi. Musiikin johdosta vastaa kapellimestari Leif Segerstam. Päärooleissa Charlotte Hellekant ja Helena Juntunen. Orkesterina on Turun filharmoninen orkesteri, kuoro-osuuksista vastaavat mm. Turun konservatorion kamarikuoro ja Turun oopperakuoro. Oopperan tuottaa Turun musiikkijuhlat.

2011 muistijälkeä

22.11. Kantaesitys
24.–29.11. Muut esitykset, Logomo

Solistina Turku

Turusta ja turkulaisilta kerätty kaitafilmiaineisto digitoidaan ja kootun materiaalin pohjalta säveltäjä, kapellimestari, pianisti, musiikin moniottelija Kirmo Lintinen luo kaitafilmikuvan ja jousiorkesterimusiikin kokonaisteoksen. Mikkelin kaupunginorkesterin teoksen kantaesitys kuullaan ja nähdään huhtikuussa.

Lintinen on mukana alusta saakka teoksen kaitafilmikoosteen valinnassa, joten lopputuloksesta voidaan varmuudella odottaa jotain aivan muuta kuin vain kuvitettua musiikkia tai musiikilla maustettua kuvaa.

Suomessa kaitafilmaaminen yleistyi 1960-luvulle tultaessa. Varhaiset kaitafilmit ovat positiivisella tavalla amatöörimäisiä ja ennakkoluulottomia ilmaisussaan. Kuvista välittyy aito innostus ja kokeellisuus. Uuteen orkesterimusiikin ja kaitafilmit yhdistävään teokseen valitaan kiinnostavimmat turkulaiskaitafilmit.

Mikkeliin on keskittynyt paljon tallennukseen, konservointiin ja digitointiin liittyvää osaamista. Osana tätä keskittymää kaupungissa on myös kehitetty digitoitavien aineistojen soveltamista uusien kulttuuritapahtumien ja taideteosten tuottamisessa.

Kahdestatoista jousisoittajasta koostuva, 107-vuotias Mikkelin kaupunginorkesteri on tunnettu ennakkoluulottomuudestaan ja poikkeuksellisista ohjelmistovalinnoistaan.

Kokonaisuudesta vastaa Mikkelin ammattikorkeakoulu yhdessä Turun HUMAK:n kanssa.

2011 muistijälkeä

14.4. Kantaesitys Mikkelin kaupunginorkesterin konsertissa Sigyn-salissa

Tilausteos yhdistää kaitafilmin ja jousimusiikin.

Kuva: Mikkelin kaupunginorkesteri

Biisilinna

Hitti soikoon, nyt tehdään biisejä!

Biisilinna on kansainvälinen co-write-workshop, johon osallistuu kirjoittajia, levy-yhtiöitä sekä kustantajia eri maista. Suomesta Biisilinnaan valitaan mukaan 12–14 kirjoittajaa. Workshopiin valituilla edellytetään olevan kustannussopimus sekä edustaja, joka tekee työtä kirjoittajan sävellysten ja sanoitusten eteen.

Huippukirjoittajat kokoontuvat Turkuun ja työstävät muutaman päivän ajan musiikkikappaleita kansainvälisille markkinoille. Tehopäivien kontaktit ja syntyneet biisit lisäävät musiikkiviennin mahdollisuuksia sekä kirjoittajien ja kustantajien yhteyksiä.

Lisäksi järjestetään kaksi seminaaria, joista toinen on tarkoitettu workshopin osallistujille ja toinen laajemmin biisinkirjoituksen luovasta ja liiketoiminnallisesta ulottuvuudesta kiinnostuneille.

Biisilinna on osa Finnish Music Express -projektia, jota toteuttavat Sibelius-Akatemia ja Music Export Finland yhteistyössä Suomalaisen musiikin tiedotuskeskuksen Fimicin kanssa.

Kuva: Kirsi-Marja Savola

2011 lentoonlähtöä

TOUKOKUU Co-write-workshop, Harjattulan Kartano. (Music Export Finland järjesti hakukierroksen workshopeihin syksyllä 2010.)

11.5. Biisilinna-seminaari, Ravintola Dynamo

Romanit – tuntematon vähemmistö

Romane - upinsardo minorite.

Euroopan kulttuuripääkaupunki Turku juhlistaa kansainvälistä romanien kansallispäivää kirkkokonsertilla sekä merkittävällä romanikulttuuria käsittelevällä luentosarjalla.

Päivän aikana kuultavassa luentosarjassa käsitellään laajasti romanivähemmistön historiaa, kieltä ja kulttuuria. Suomen ja Skandinavian historian dosentti Panu Pulma esittelee kansainvälisesti ainutlaatuisen Suomen romanien historia -hankkeen tuloksia. Illalla kirkkokonsertissa kuullaan sekä klassista kirkkomusiikkia että modernimpaa hengellistä romanimusiikkia. Ohjelmisto esittelee romanimusiikin vaikutteita klassiseen musiikkiin.

Suomi on romaniasioiden hoidossa Euroopan mallimaita, ja kansainvälistä romanipoliittista strategiaa kirjoitetaankin Suomessa. Kulttuuripääkaupunki Turulla on kunnia toimia kansallisen romanikulttuurin esittelyfoorumina kohti Eurooppaa.

Romanien kansallispäivän tapahtumia organisoi Turun seudun romanit ry, yhteistyössä Romaniasiain neuvottelukunnan ja Länsi-Suomen alueellisen romaniasiain neuvottelukunnan kanssa.

2011 muistijälkeä

8.4. Luentosarja sekä kirkkokonsertti

Mariinski-teatterin orkesteri ja Valeri Gergijev

Odotettu huippuvierailu.

Valeri Gergijevin johtama Mariinski kuuluu maailman orkesteri- ja oopperaeliittiin. Suurta suosiota nauttiva pietarilainen orkesteri vierailee sekä Tallinnan että Turun kulttuuripääkaupungeissa elokuussa 2011. Konserttitalossa on luvassa kaksi suurta iltaa, joissa orkesteri esittelee vaikuttavaa osaamistaan. Mariinskin aikaisemmat vierailut Turun musiikkijuhlilla ovat olleet ikimuistoisia.

1700-luvulla perustettu Mariinski-teatterin orkesteri kuuluu maailman halutuimpiin sinfoniaorkestereihin. Orkesteri on viime vuosina vieraillut mm. New Yorkin Metropolitanissa, Lontoon Covent Gardenissa ja Milanon La Scalassa. Omia töitään ovat orkesterin edessä johtaneet mm. Hector Berlioz, Gustav Mahler ja Arnold Schönberg.

Konsertin tuottaa Turun musiikkijuhlat.

2011 lentoonlähtöä

11.–12.8. Turun konserttitalo

Itämeri-trialogi: Suomi, Viro ja Venäjä – Turku, Tallinna ja Pietari. Kolme maata, kolme kaupunkia, kolme naapurusta ja lukuisia ihmisiä, lukemattomia muistoja menneestä, tarinoita elämästä, toiveita tulevasta. Itämeri-trialogi on kokonaisuus, jossa kaikki kolme kansainvälistä hanketta (Kiertotie s. 158, Mariinski-konsertit ja Blackmarket s.129) katsovat eri näkökulmista elämää Itämeren rannoilla, yhdessä ja erikseen.

Kuva: Alexander Shapunov

Tatu Hiltunen

Teatteri, tanssi, sirkus ja performanssi

Perinteikkäällä teatterikaupungilla on kolme suurta teatteria: kunnallinen Turun kaupunginteatteri sekä yksityiset ruotsinkielinen Åbo Svenska Teater ja Linnateatteri. Vapaan kentän ammattiteatterina toimii Tehdas Teatteri ja vapaan taiteen näyttämönä Barker-teatteri. Harrastajateattereita sekä muita yhdistyspohjaisia ryhmiä alueella on parisenkymmentä. Ylioppilasteattereitakin on kaksi: Turun ylioppilasteatteri sekä Studentteater i Åbo. Oman lisänsä tarjontaan tuovat kesäteatteriesitykset.

Teattereiden ohjelmistossa on niin perinteistä puheteatteria kuin musikaaleja ja oopperaakin. Turussa nähdään säännöllisesti myös laadukkaita, eurooppalaisia vierailuesityksiä. Esittävän taiteen tapahtumia alueella ovat muun muassa Tehdasfestivaali Manifesti ja kokeellisen taiteen Fluxee-klubit, jonka ohjelmistoon kuuluu säännöllisesti myös performansseja.

Myös tanssilla on vahva kivijalka Turussa. Kaupungissa on kaksi ammattitanssiryhmää: Aurinkobaletti ja Tanssiteatteri ERI. Erilaisia tanssiryhmiä ja toimijoita on lisäksi useita. Tanssitaidetta alueella edistävät Läntinen tanssin aluekeskus ja monet alueen tanssikoulut. Esittävän taiteen asiaa ajavat niin ikään Framil ry ja Turun Teatterikerhon säätiö.

Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemiassa on Pohjoismaiden ainoa ammattiin valmistava nukketeatterin koulutusohjelma. Tämä on luonut kaupunkiin vankan nukketeatterin kentän ja synnyttänyt useita nukketeatterikokoonpanoja, kuten teatteriryhmät Kuuma Ankanpoikanen, Sixfingers Theatre ja Teatteri Taiga-Matto. Taideakatemian sirkuskoulutuksen ansioista myös sirkuksen tulevaisuus Turussa on turvattu. Nykysirkusta tehdään kaupungissa aina koko perheen suurtuotannoista ja teatteriproduktioista intensiivisiin tulitaide-esityksiin ja sirkuksen perusopetukseen alakouluissa.

Ennennäkemätön hevimusikaali tykittää korkealta ja kovaa.

hevimusikaali

1827 Infernal Musical

Pärekatot roihusivat ja myrsky yllytti liekkejä, kun Turku paloi tuhkaksi vuonna 1827. Järisyttävä ja Pohjoismaiden suurin kaupunkipalo osoitti ihmisen pienuuden ja siirsi Suomen keskuksen provinssikaupunki Helsinkiin.

Kuva: Fanny Salonen

Mistä kaikki sai alkunsa? Onko syy venäläisissä sotilaissa, metsien äijissä, lahkolaisissa, arkkipiispassa vai sittenkin pahaisessa piika Mariassa? Löytyykö runoilija Hellmanin ranteesta ruista, vaikka kaikki ympärillä roihuaa ja äitiä on ikävä?

Turkulaisten nuorten äänihuulet ovat kovilla, kun ilmoille kajautetaan ulkomaisen ja kotimaisen heavy metallin infernaalisimpia klassikkobiisejä kautta aikain. Tarinaa Turun palosta kerrotaan oikein raskaimman kautta. Nyt rumpalinkin hihat palaa. Tämä on leka.

Esityksen tuotannosta vastaa Turun Nuori Teatteri, ohjaus Juha-Pekka Mikkola, käsikirjoitus Mike Pohjola.

2011 muistijälkeä

21.1.–5.2. klo **18.27** Logomo
www.lippu.fi

Päivä, jona tavallinen turkulainen esitti Hair-musikaalin, tullaan muistamaan.

Hair - keski-ikäisten hiukset

Hair-musikaalin valtava esiintyjäjoukko on koottu tavallisista, keski-ikäisistä Turun seudun asukkaista, jotka eivät aikaisemmin ole harrastaneet musiikkiteatteria. Suuren innostuksen kasvattanut Hair vie tekijänsä takaisin nuoruuteen 60-luvun hengessä.

Vaikka maailma on toisenlainen kuin vuonna 1967 ensiesityksensä saaneen musikaalin aikoihin, ovat teemat edelleen ajankohtaisia. Sodat jatkuvat, maata, ilmaa ja puhdasta vettä ei riitä kaikille. Mistä löytyvät tänään tai huomenna yhteisöllisyys ja suvaitsevaisuus, rauha ja rakkaus? Mikä saa meidät laulamaan ”Kuljen valoon, kuljen aurinkoon”?

Kuva: Turun kaupungin sosiaali- ja terveystoimi

Esiintyjäjoukkoa ohjaa Marja-Leena Kuronen, koreografina toimii Mikko Ahti, laulupedagogina Marianna Länne ja kapellimestarina Markus Länne. Esitykset nähdään Logomossa, joka lisää erityislaatuisena paikkana produktion ainutlaatuisuutta.

Taiteellisten tavoitteiden lisäksi Keski-ikäisten hiukset on prosessi, joka lisää eri lähtökohdista ja kulttuuritaustoista ponnistavien keski-ikäisten turkulaisten hyvinvointia ja osallistumista. Syksyllä 2009 alkanut projekti on kerännyt mukaansa yli 200 innokasta osallistujaa. Toteutuksesta vastaa Turun kaupungin sosiaali- ja terveystoimi.

2011 arjen muuttujaa

13.2. ensi-ilta
14.–20.2. muut esitykset Logomo
www.lippu.fi

Kulttuurivuoden tolkuttomin komedia.

Mieletön oopperan historia

Kauanko kestää oopperan pisin kuolinaaria? Kumman kanssa on helpompi neuvotella, sopraanon vai terroristin? Kuinka simppeleitä kysymyksiä sisältyy tenorien tietokilpailuun? Näihin ja lukuisiin muihin kysymyksiin vastaa Mieletön oopperan historia. Tuomas Parkkisen käsikirjoittama ja Mikko Koukin ohjaama estradiesitys on pintaa raapaiseva syväluotaus oopperan hillittömään maailmaan. Se on anarkistinen kokoillan musiikkikomedia, stand up -show ja oopperakonsertti samassa paketissa.

Kaiken kattava pikakelaus tuo lavalle neljä oopperalaulajaa, näyttelijän ja pianistin, jotka heittäytyvät pilkkakirves tanassa ruotimaan pateettista oopperamaailmaa. Inhimillistä suorituskykyä uhmaten kilpaillaan kylmässä suihkussa laulamisen MM-kisoissa, harjoitellaan oikeaoppista käyttäytymistä Metropolitanin sikakatsomossa ja opetellaan teennäisiä poskisuudelmia oopperagaalan väliajalle.

Kuva: Linnanteatteri

Eikä tämäkään esitys ole ohitse ennen kuin se lihava rouva laulaa. It's not over, until the fat lady sings, sillä kaiken yllä soivat kauneimmat ooppera-aariat. Illan aikana kuullaan Mozartia, Puccinia ja Verdiä, maailman pakahduttavinta musiikkia niin liikuttavasti tulkittuna, että komedialla on itkutakuu.

Musiikkia johtaa Marko Autio ja tuotannosta vastaavat Linnateatteri ja Oopperakammari ry.

2011 lentoonlähtöä

26.1.–31.5. Linnateatterin teatteriravintola, www.lippu.fi

festivaali

Mikropatia!

Mikropatia! tarjoaa mikrokokoisia nukketeatteriesityksiä kaupungin julkisissa tiloissa läpi kulttuuripääkaupunkivuoden. Ohjelmistossa on 52 eri esitystä ja 365 näytöstä, joista ainakin 30 on kantaesityksiä. Näistä yhdessä muodostuu koko vuoden kattava kokonaiselämys. Festivaaliesityksiä nähdään kaduilla ja katoilla, sairaaloissa ja vanhainkodeissa, baareissa ja huoltoasemilla. Esitykset elävät ja muuttuvat vuoden aikana erottamattomina osina Turun katukuvaa.

Festivaali koostuu neljästä esityssarjasta. Mikroilmasto-sarjassa nähdään paikkasidonnaisia esityksiä, Mikropolis -kokonaisuudessa poliittista mikroteatteria, Mikromance-sarja taas vilauttaa pienuuden valtavaa runollisuutta. Mikropiiri-osio tarjoaa yhteisöllistä teatteria ja työpajoja, joita toteutetaan eri kohderyhmien kanssa. Tässä sarjassa kuka tahansa voi tulla tekemään oman esityksensä.

Projekti huipentuu mikroteatterimaratoniin, jonka aikana on mahdollisuus katsoa keskitetysti suurin osa festivaalin esityksiä.

Nukketeatteri on aina ollut osa eurooppalaista kaupunkikulttuuria. Mikropatia! uudistaa tämän perinteen eläväksi osaksi Turun kulttuuripääkaupunkivuotta. Tapahtumasta vastaa kokeellisen nukketeatterin ryhmä Sixfingers Teatteriyhdistys ry.

2011 arjen muuttujaa

LÄPI VUODEN
52 eri esitystä, 365 näytöstä, lukuisissa paikoissa
JOULUKUU mikroteatterimaraton

Mikrokokoisen nukketeatterin maraton.

Kuva: Sixfingers

SOJIKU - nykytanssiteossarja

Turkulaisen freelance-koreografi Niina Airaksisen neliosainen nykytanssiteossarja "SOJIKU – Subjektiivinen otos Japanin ilmiöistä ja kulttuurista" tutkii japanilaisia ilmiöitä, estetiikkaa ja mentaliteettia tanssin keinoin. Sarjaan kuuluu myös luentoja japanilaisesta kulttuurista – arkkitehtuurista, teestä ja japanilaisesta naisesta.

Teossarjan huipentaa suomalais-japanilainen yhteisilta, jossa suomalaisten ja japanilaisten näkemyksiä toisistaan katsotaan rinnakkain esitettynä. Illassa nähdään japanilaisen koreografi Yuzo Ishiyaman teos CatB yhdessä Airaksisen Sansui-koreografian kanssa. Esitysten yhteydessä ovat esillä myös Airaksisen osittain Japanissa kuvaama videoteos ja valokuvasarja.

SOJIKU-sarjan ensimmäinen osa, sooloteos Mokugo – Ladattu hiljaisuus, sai ensi-iltansa 2009 ja toinen osa Sansui – Soljuva kivi 2010.

2011 henkilökohtaista

24.–27.3.
Yhteisillat japanilaisen vastavierailuteoksen kanssa,
Manilla
www.lippu.fi

Japanilaista estetiikkaa, kontrasteja ja minimalismia.

Kuva: Niina Airaksinen

festivaali

KekriFest

Urbaania kansankulttuuria ja nykyperinteitä.

KekriFest on kolmipäiväinen nykykansantanssin ja -musiikin festivaali, joka esittelee suomalaisen kansanperinteen nykysuuntauksia. Logomosta kaupunkitiloihin ja klubeille levittäytyvissä tapahtumissa vierailevat maamme eturivin nykykansantanssin ja -musiikin taitajat.

Vanhaan suomalaiseen talonpoikaisperinteeseen liittyvä kekri (köyri, köyry, keyri, keuri) tarkoittaa jonkin päättymistä. KekriFestin aikaan nautiskellaan sadonkorjuusta ja kuluneesta vuodesta iloitaan riehakkaasti tanssin, laulun ja leikin parissa.

Uutta luova festivaali keskittyy elävään perinteeseen ja sen tinkimättömiin nykysovelluksiin. KekriFest tarjoaa yleisölle lukuisia osallistumistapoja: hambo-maraton kansallismaisemassa, kansainvälisesti arvostetut huippuesiintyjät festivaalin päätapahtumissa, kansantanssityöpajat mestariopettajien johdolla, tuhmien tantsujen kioski ja kansakoululaulukaraoke festivaaliklubilla. KekriFest on kansallisesta identiteetistä ammentava nykykulttuuritapahtuma, jonka urbaani kaupunkilaisuus kumpuaa talonpoikaisista juurista.

Festivaalin toteuttaa Läntinen tanssin aluekeskus.

2011 lentoonlähtöä

14.–16.10. Useita paikkoja

Kuva: Youra Pechkin

Kuva: Laurent Philippe

Voimakas, tinkimätön, intohimoinen.

kansainvälinen tanssisensaatio

Tero Saarinen: Borrowed Light

Tero Saarinen Companyn suurtuotanto Borrowed Light aloittaa Euroopan kiertueen Turusta toukokuussa 2011. Ryhmän suurimpiin kansainvälisiin menestyksiin lukeutuvan teoksen paluu kotimantereelle on odotettu. Viime vuosina muun muassa Yhdysvalloissa, Australiassa ja Uudessa-Seelannissa vieraillut teos on nähty Suomessa viimeksi Helsingin juhlaviikoilla 2005.

Ylistävää palautetta yleisöltä ja kriitikoilta ympäri maailman saanut Borrowed Light on ainutlaatuinen yhdistelmä tanssia ja elävää musiikkia. Saarisen omintakeista liikekieltä tulkitsevan Tero Saarinen Companyn rinnalla lavalla nähdään maailman johtaviin vanhan musiikin kokoonpanoihin kuuluva The Boston Camerata. Koreografin inspiraationlähteenä yhteisöllisyyttä ja omistautumista tutkivaan teokseen toimi 1700-1800-luvuilla kukoistanut Shakers-lahko, jonka vaikutteet näkyvät vahvasti myös teoksen voimakkaassa, minimalistisessa estetiikassa.

Voimakkailla vastakkaisuuksilla leikittelevä visuaalisuus on syntynyt yhteistyössä Saarisen pitkäaikaisten kumppanien, maailmanmaineeseen nousseiden valo- ja lavastussuunnittelija Mikki Kuntun sekä pukusuunnittelija Erika Turusen kanssa.

2011 lentoonlähtöä

6.–7.5. klo 19 Logomo, www.lippu.fi
2.–4.5. Tero Saarisen workshop ammattitanssijoille

tapahtumakokonaisuus

Vastakertomus 2011

Ei ole vain yhtä totuutta, on useita näkökulmia.

Vastakertomus 2011 käsittää sarjan teatteri- ja elokuvaesityksiä sekä neljä päivää kestävän yleisötapahtuman. Luvassa on esitelmiä, puheenvuoroja, esitystaidetta, väittelyä, dialogia yleisön ja esiintyjien, tutkijoiden ja taiteilijoiden välillä. Tapahtuma luo foorumin kriittiselle ja avoimelle vuoropuhelulle johtoajatuksena vastakertomuksen tarkastelu.

Vastakertomus löytää ja nostaa esiin piilossa olevan, hiljennetyn, marginaalisen äänen, tapahtuman tai ajatuksen ja asettaa näin rinnakkain erilaisia kokemuksia ja tietämisen tapoja. Samaa ilmiötä tarkastellaan eri näkökulmista.

Tapahtuman kansainväliset vieraat ovat filosofi ja kirjailija Michel Onfray Ranskasta, elokuvaohjaaja ja kirjailija Trinh T. Minh-ha Berkeleyn Yliopistosta Kaliforniasta sekä kulttuurihistorioitsijat ja esseistit Michael Azar ja Edda Manga Göteborgin Clandestino Instituutista, filosofi ja kirjailija Aleksander Motturi sekä runoilija Johannes Anyuru. Lisäksi mukana on joukko kiinnostavimpia suomalaisia taiteen ja tieteen edustajia.

Tapahtumaan kuuluvat teatteriesitykset Tähden hetki tai Kevyt kyyneleinen tarina sekä Animalis, jotka molemmat ovat kantaesityksiä. Lisäksi tapahtumassa esitetään sarja Trinh T. Minh-han elokuvia ja videoteoksia.

Kolmas Tila – Tredje Rummet ry. tuottaa tapahtuman yhteistyössä Åbo Akademin ja Turun yliopiston kanssa.

2011 henkilökohtaista

8.1. ENSI-ILTA Tähden hetki tai Kevyt kyyneleinen tarina, Manilla

20.–23.10. Vastakertomus -tapahtuma, Manilla ja Åbo Akademin Arken. Tapahtuman yhteydessä kantaesityksenä näyttämöteos Animalis

Kuva: Jorma Pitkonen & Robert Seger

Blackmarket nro 14
– hyödyllisen tiedon ja epätiedon musta pörssi

Hannah Hurtzigin (Mobile Academy, Berlin) luoma Blackmarket on esitys ja hetkellinen näyttelytila, jossa kerrottu tieto vaihtaa omistajaa. 50 kutsuttua asiantuntijaa istuvat kukin omaan pöytäänsä välittämään eteenpäin tietämystään – ymmärrettäväksi, juoruttavaksi tai väärinymmärrettäväksi.

Installaatio 50 asiantuntijalla.

Tapahtuman osanottajat voivat varata yhdellä eurolla käyttöönsä asiantuntijan käydäkseen hänen kanssaan dialogia puolen tunnin ajan. Vaihtoehtoisesti osallistujat voivat kuunnella valitsemiaan keskusteluja kuulokkeista BLACK RADIOn kanavilta. Näin luodaan illuusio yhteisöllisestä korkeakoulusta, jossa tietämys ja epätieto välittyvät eteenpäin ilman tavanomaisia institutionaalisia rakenteita. Tieto siirtyy henkilöltä toiselle performatiivisena näytöksenä, joka kasvaa illan aikana kaikkia Blackmarket-dialogeja yhdistäväksi kuiskatuksi kertomukseksi.

Asiantuntijat luonnontieteilijöistä taiteilijoihin ja filosofeista käsityöläisiin valitaan kattavalla taustatutkimuksella. Tutkimuksen tuloksena syntyy paikallistietämyksen tietokirja, joka toimii tapahtuman käsikirjoituksena ja aikatauluna.

Hyödyllisen tiedon ja epätiedon musta pörssi, Blackmarket luodaan jokaiseen kaupunkiin uudestaan, uusin teemoin ja yhdessä paikallisten asiantuntijoiden kanssa. Aiemmat 13 Blackmarketia on järjestetty menestyksekkäästi mm. Berliinissä, Varsovassa, Tel Avivissa, Istanbulissa, Liverpoolissa, Grazissa, Wienissä ja Dresdenissä. Kasvava online-ääniarkisto on luotu osoitteeseen www.blackmarket-archive.com.

2011 lentoonlähtöä

20.10. Turun VPK:n talo

Kuva: Stefan Beer

Itämeri-trialogi: Suomi, Viro ja Venäjä – Turku, Tallinna ja Pietari. Kolme maata, kolme kaupunkia, kolme naapurusta ja lukuisia ihmisiä, lukemattomia muistoja menneestä, tarinoita elämästä, toiveita tulevasta. Itämeri-trialogi on kokonaisuus, jossa kaikki kolme kansainvälistä hanketta (Kiertotie s. 158, Mariinski-konsertit s. 116 ja Blackmarket) katsovat eri näkökulmista elämää Itämeren rannoilla, yhdessä ja erikseen.

Kuva: Robert Seger

Teatteria Euroopan reunoilta ja Itämeren alueen ytimestä.

Esittävän Taiteen Toukokuu

Turun Kaupunginteatteri tuottaa toukokuussa 2011 kolmiviikkoisen teatteritapahtuman, jonka myötä Turkuun saapuu noin 15 ajankohtaista vierailuesitystä kotimaasta ja muualta Euroopasta. Tapahtuma toteutetaan pääosin Turun Kaupunginteatterissa: sen kolmella näyttämöllä, aulatiloissa ja teatterin ympäristössä.

Esittävän Taiteen Toukokuussa nähdään esityksiä Itämeren alueen kaupungeista ja tapahtuma on vuonna 2011 myös UBC:n (Union of the Baltic Cities) nimikkofestivaali International Baltic Cities Festival. Mm. Bergenistä, Turun ystävyyskaupungista, festivaalille saapuu maailmankuulu tanssiryhmä Carte Blanche, jonka uusin produktio saa Turussa maailmanensiiltansa. Toinen kansainvälinen ohjelmakokonaisuus muodostuu esityksistä, jotka kootaan Euroopan äärireunoilta, Koillis-Euroopasta, kaakosta, lounaasta ja luoteesta. Maantieteellisillä kohdennuksilla luodaan moniääninen ja -ilmeinen läpileikkaus vuoden 2011 teatteritarjontaan.

Kansainvälisten vieraiden rinnalla Turussa nähdään otanta näytäntökauden kotimaisista esityksistä. Talon omasta ohjelmistosta mukana on mm. Andriy Zholdakin ohjaama ”Anna Karenina” ja Sopukkaan tuotetaan uusi kantaesitys, joka käsittelee eurooppalaisen teatteritaiteen moninaisuutta. Pikkolossa nähdään kaksi Dostojevski -toteutusta, joista toinen on kotimainen kantaesitys, toinen vilnalainen ”Sad songs from the Heart of Europe” ohjajanaan Kristian Smeds.

Kokonaisuudessa ovat kattavasti mukana nykyteatterin monet muodot ja metodit. Ohjelmistoon sisältyy teatteriesityksiä, katuteatteria ja nykyteatteria, jotka kaikki kommentoivat Eurooppaa omasta näkökulmastaan. Esitysten ohessa järjestetään seminaareja ja keskusteluja.

Festivaalin taiteellisesta sisällöstä vastaa Turun Kaupunginteatterin johtaja Raija-Liisa Seilo.

2011 lentoonlähtöä

TOUKOKUU

Korkealentoisia unelmia.

Tanssiva torni

Turkulaisen Aurinkobaletin 30-vuotisjuhlateos Tanssiva torni tarjoaa yleisölle ainutlaatuisen ja mielikuvitusta pursuavan kokemuksen. Liki kaksikymmentä esiintyjää uhmaa vaaroja tavoitellessaan taivaita kymmenmetrisessä terästornissa.

Tanssiva torni yhdistää tanssia, fyysistä teatteria ja musiikkia. Siinä nähdään myös todellista taikuutta, henkeäsalpaavia temppuja, hirviöitä, vatsastapuhujia, vettä ja tulta. Tanssiva torni on täynnä energiaa, luovuutta – ja ennen kaikkea unelmia.

Kansainvälinen suurhanke tuo yhteen taiteilijoita Suomesta, Venäjältä, Virosta ja Yhdysvalloista. Teoksen suunnittelusta ja ohjauksesta vastaa Aurinkobaletin vakiovieras, maineikas venäläisnero Sasha Pepeljajev. Tornissa taiteilevat Aurinkobaletin lisäksi mm. moskovalainen Apparatus Theatre ja pietarilainen Engineering Theatre AKHE sekä muusikoita Venäjältä ja Virosta.

Tanssiva torni ei tunne kielirajoja ja se sopii kaiken ikäisille.

2011 lentoonlähtöä

14.4.2011 Ensi-ilta
16.4.–30.4. muut esitykset Logomo, www.lippu.fi
6.–12.6. Esitykset Tallinnassa

Kuva: Sasha Pepeljajev

Suurteos Turun tuomiokirkossa.

Kuva: Matti Kivekäs

Passio

Kansainvälisestikin tunnettu, Suomen huippuryhmiin lukeutuva Tanssiteatteri Eri ammentaa viimeisen ehtoollisen teemasta teoksen Passio, joka kuvaa väkevin piirroin Jeesuksen kärsimysnäytelmän.

Maailmanhistorian tunnetuin draama saa tulkeikseen pääsiäisviikolla myös Turun filharmonisen orkesterin ja CCA-kuoron kapellimestarinaan Juha Kangas. Arvo Pärtin sakraalit, voimakkaat sävellykset ja Esa Kyllösen valotaide luovat raamit ainutlaatuiselle tanssispektaakkelille, jonka ohjauksesta ja koreografiasta vastaa Tiina Lindfors.

Suomen kansallispyhäkkö, Turun tuomiokirkko, tarjoaa ainutlaatuiset puitteet tanssiteoksen lisäksi Viimeinen ehtoollinen -taidenäyttelylle (lisätiedot s. 70).

2011 muistijälkeä

21.–23.4., 25.4., 5.–8.5., 19.5.–22.5. ja **28.7.–31.7.**
Passio-tanssiteos
17.4.–31.7. Näyttely, Turun tuomiokirkko

ERI-Klubit

Muisti ja identiteetti. Taide ja tiede.

ERI-Klubit ovat kaikille avoimia tapahtumia, joissa keskeisenä osana ovat Tanssiteatteri ERI:n aihealueita mielikuvituksellisella ja virikkeellisellä tavalla luotaavat teokset. Klubien muu sisältö koostuu asiantuntijoiden mukaansatempaavista keskustelunavauksista, villitsevistä alustuksista sekä puhuttelevista ja provosoivistakin puheenvuoroista sekä eri taiteenalojen ja taiteilijoiden aiheita kommentoivista teoksista. Yhteinen keskustelu nousee tapahtumien keskiöön ja sana on kaikille osallistujille vapaa.

Lähtökohtana on muistin maailman ja identiteetin tutkiminen sekä sen havainnollistaminen taiteen ja tieteen tarjoamin välinein välillä yllättävistäkin suunnista.

ERI-Klubit luovat uusia siltoja taiteen ja tieteen välille ja mahdollistavat ajatusten ja ideoiden vaihdon. Tavoitteena on synnyttää uudenmuotoisia kohtaamisia paitsi taiteilijoiden ja tieteen tekijöiden, myös toimijoiden ja yleisön välille. Lisäksi aktivoidaan yleistä toiminta- ja keskustelukulttuuria poikki taide- ja tiedekentän.

Tanssiteatteri Erin pääyhteistyökumppanina on Turun yliopisto ja edustettuna useat laitokset sekä Turun yliopiston tieteentekijät –yhdistys, tiedekeskus Heureka sekä Eetos ry.

2011 muistijälkeä

Iltojen teemoina:

19.2. Naurua ja neurologiaa
19.3. Pelkoa vai peilisoluja
19.5. Pyhä – Paha
19.9. Nautintojen ilta
19.10. Persoonallisuuden rajat ja kemiat
19.11. Punakone

Illat järjestetään pääosin Studio Erissä.

Cirque Dracula

Uskallatko viettää intiimin illan Kreivi Draculan vieraana? Viettelys alkaa huumaavassa seurassa, kynttilän valossa ja verenpunaisen viinilasin äärellä. Luvassa on eurooppalaista kabareeta parhaimmillaan. Esitys tarjoillaan tunnelmallisessa Spiegeltent-teatterissa, joka nousee kesän ajaksi Turun keskustaan Mannerheiminpuistoon.

Mielikuvitustamme kiihottavat salaiset fantasiat paljastuvat Cirque Draculan rakkaustarinan koukeroissa. Kenet Kreivi nappaa lopulta morsiamekseen? Katsojat Dracula saa vangittua - mutta saako tohtori Van Helsing Draculan vastuuseen teoistaan?

Kansainväliset sirkustaiteilijat, joilla useimmilla on Cirque Du Soleil -tausta, tulkitsevat tarinaa intohimoisilla ja vaarallisilla voltti-, Kung Fu- ja akrobatianumeroillaan. Draculana taituroi akrobaatti-näyttelijä Ebon Grayman (Yhdysvallat). Nauruhermoja kutittaa jooga-koomikko Kotini Junior (Ukraina) tohtori Van Helsingin roolissa. Laulaja Eve Montpetit (Kanada) hurmaa esityksessä samettiäänellään. Turun omat talentit huimaavat hypyillään venäläisellä aisalla.

Sirkusnumeroiden valmennuksesta vastaa urheiluakrobatian maailmanmestari Slava Volkov. Säveltäjä Corinne Kuzma (Ranska) määrää musiikin tahdin liveorkesterin säestyksellä. Esityksen konsepti on trapetsitaiteilija Pauliina Räsäsen käsialaa. Rakkauden ja rohkeuden punoo yhteen ohjaaja Minna Vainikainen.

Life is a Cabaret — Even after Death!
Tuotannosta vastaa ArtTeatro Ltd.

2011 lentoonlähtöä

23.6.–14.8. Mannerheiminpuisto
Esityksen yhteydessä voi nauttia illallisen jugendteatterin tunnelmassa. www.lippu.fi

Kuva: ArtTeatro company

Maaginen varietee-spektaakkeli rakastuneesta vampyyrista.

Kuva: S. Bottesi

Voima ja vyöryvä visuaalisuus. Kamppailu ja maaginen musiikki.

suurtuotanto

Taistelu 2011

Taistelu 2011 vyöryy stadionille luonnonvoimien lailla. Tämä visuaalinen suurteos kertoo eloonjäämistaistelusta ja haastaa pohtimaan ihmiskunnan tulevaisuutta niin yksilöinä kuin sosiaalisina eläiminä. Mitä merkitsee valta tai vallattomuus aikoina, jolloin meitä ympäröivien olosuhteiden hallitsemisesta tulee yhä vaikeampaa?

Ohjaaja Kari Heiskanen tuo Paavo Nurmen stadionille huikeiden visuaalisten efektien kuvittaman teoksen, jossa taistelu hyvän ja pahan välillä lähestyy rituaalisuutta. Tuli, vesi ja puhurit piiskaavat matkalaisia eteenpäin pienoismaailmassa, jonka kohtaamisissa taistellaan olemassaolon oikeutuksesta.

Teatterin, tanssin ja kamppailun välimaastossa liikkuvien joukkojen ohjauksesta esityksessä vastaa koreografi Ari Numminen. Teoksen musiikillisen kudoksen ympärillemme kietoo haitaritaiteilija Kimmo Pohjonen, jonka kanssa musiikkia ovat luomassa perkussionisti Sami Kuoppamäki, kitaristi Timo Kämäräinen sekä Proton String Quartet.

Esityksen tuotannosta vastaa Popzoo Promotions Oy.

2011 lentoonlähtöä

31.8., 2.9. ja 3.9.
Paavo Nurmen stadion.
www.lippu.fi

Kuva: Jyrki Kallio ja Ville Paganus

Yllätyksellistä ja ainutkertaista. Jotakin, mikä pysäyttää sinut.

festivaali

Performanssi 2011

Kansainvälinen performanssitaiteen festivaali tarjoilee performanssitaidetta suunnitellusti ja sattumalta – sisällä, ulkona sekä maailmanlaajuisesti netissä. Tapahtuma levittäytyy Turusta myös Itämeren kaupunkeihin – Helsinkiin, Hampuriin ja Tallinnaan.

Festivaalin kotimaisten ja kansainvälisten teosten yhdistäviä piirteitä ovat elämänoloisuus, yllätyksellisyys ja esityksellinen suoruus. Paljon muuta ei kannata ennakkoon sanoa, onhan kyse performanssista.

Linkittyessään isompaan esittävän taiteen festivaaliin Performanssi 2011 toimii ennakkoluulottomana ja vaihtoehtoisena kohtaamisfoorumina ja tuo taiteilijoille verkostoitumismahdollisuuksia niin kansainvälisesti kuin yli taiteen rajapintojenkin.

Taiteellisen sisällön temaattisen suunnittelun ja taiteilijavalinnat tekevät kansainvälisesti verkostoituneet kuraattorit Johannes Deimling ja Kimmo Modig.

Tuotannosta ja organisoinnista vastaa valtakunnallinen taiteilijajärjestö MUU ry yhteistyössä turkulaisten Barker- ja TEHDAS teatterien, FLUXEE-klubin, Varsinais-Suomen taidetoimikunnan, Ehkä tuotannon ja Arte ry:n kanssa.

2011 lentoonlähtöä

27.–29.5.

Kuva: Ulla-Mari Lindström

Keskiajalla eläneen ristiinpukeutujan huikea elämäntarina.

nukketeatteria aikuisille

John – Eleanor

Lontoo 1394. Oikeuspöytäkirja kertoo John Rykeneristä, joka yllätettiin harrastamassa seksiä toisen miehen kanssa maksusta, naiseksi pukeutuneena. Kuulusteluissa hän kertoo monivaiheisen tarinansa oman elämänsä sankarina ja sankarittarena keskiaikaisen Englannin kujilla, tavernoissa ja makuuhuoneissa.

Kuka tai mikä John - Eleanor aikalaistensa silmissä oli? Millainen paikka hänellä saattoi olla myöhäiskeskiajalla, oman nykyaikansa kulttuurissa? Sukupuoli- ja seksuaalinormeja rikkova tarina yhdistelee keskiajan tutkimusta ja nukketeatteria tuoden esiin erilaisen näkökulman virallisena ja moraalisena pidettyyn aikakauteen. Samalla esiin nousee kysymys siitä, onko mikään muuttunut.

Turkulaisen nukketeatteriryhmä HOX Companyn esitys perustuu keskiaikaisiin aineistoihin. Esityksen ohjaaja Timo Väntsi on tehnyt käsikirjoituksen yhdessä tutkija Tom Linkisen kanssa. John – Eleanor on HOX Companyn ja TEHDAS Teatterin yhteistuotanto.

2011 henkilökohtaista

18.2.–29.4. TEHDAS Teatteri
Lisäksi esityksiä keskiaikamarkkinoiden yhteydessä

tanssi

Turun Palo

Kaksiosainen tanssiteos Turkua kohdanneesta katastrofista.

Tanssiteoksen ensimmäinen osa Kihlakahvit kiehumaan tuo vuoden 1827 arkielämää Luostarinmäen käsityöläismuseon alueelle. Mukana esityksessä on kansantanssijoita, muusikoita ja nykytanssin ammattilaisia. Yleisölle tarjotaan mahdollisuus opastettuun kierrokseen halki tapahtuman ja matkan varrella voi myös innostua mukaan kalaasitanssiin.

Kuva: Robert Fishman

Teatterilavalla tapahtuva toinen osa Ilmiliekeissä on abstraktimpi tulen ja veden elementteihin perustuva esitys. Kehon liikkeet ja valoilla luotu visio luovat tanssiteoksen palosta ja tulesta, joka tuhosi Turun kaupungin vuonna 1827. Teoksessa ovat mukana turkulaisen Aurinkobaletin tanssijat sekä ammattiin valmistuvia tanssinopiskelijoita. Musiikin ja äänimaailman suunnittelee Ilkka Volanen.

Turun Palolla on Suomessa poikkeuksellisen suuri historiallinen merkitys. Se varmisti lopullisesti Akatemian siirron ja pääkaupungin asettumisen Helsinkiin ja Turun jäämisen vuosikymmeniksi syrjään. Toisaalta Turku sai kaupunkisuunnittelun ja jälleenrakennuksen myötä uuden, silloin nykyaikaisen ilmeen.

Turun Palo -teoksen keskeisiä teemoja ovat yhteiskunta katastrofin keskellä sekä syyllisyys. Aikamme tsunamit, maanjäristykset ja tornadot tuovat katastrofille mittakaavaa. Toisaalta syyllisyyttä pohditaan yksilön ja yhteiskunnan näkökulmista. Mitkä tekijät aiheuttivat palon laajuuden? Ketä lopulta voi syyttää palon syttymisestä?

Kokonaisuuden suunnittelusta, käsikirjoituksesta ja koreografiasta vastaa koreografi, taiteen akateemikko Marjo Kuusela.

2011 lentoonlähtöä

2.–4.9.
Luostarinmäen käsityöläismuseo ja Turun Kesäteatteri

teatteri

Joutomaa

Joutomaa-näytelmä kokoaa vuosikymmenten varrelta muistoja ja henkilöitä, jotka kertovat omaa tarinaansa Turun Raunistulassa sijaitsevasta joutomaa-alueesta. Tapahtumat liittää yhteen vanha purettu rehusiilo, joka näyttäytyy esityksessä enää kuvaprojisointeina.

Valittu alue Turun Raunistulassa kokee merkittäviä muutoksia lähitulevaisuudessa. Vanha rehusiilo on purettu ja uudisrakentaminen käynnistymässä. Muutokset ovat herättäneet paljon mielipiteitä alueella ja nostattaneet voimakkaita tunteita puolesta ja vastaan. Joutomaa-esitys tallentaa tämän katoavan maiseman sekä siihen liittyneet muistot ja voimakkaatkin henkilökohtaiset tuntemukset.

Joutomaat ovat kaupunkiympäristön viimeisiä villejä ja vapaita paikkoja. Ilman kontrollia, ilman sidottua tarkoitusta. Joutomaa on myös mielentila. Siinä ihminen avaa itsessään uusia tiloja, näkee itsensä kenties toisin, oivaltaa ja muistaa jo unohdettuja asioita. Sinne pääsy vaatii riskinottoa, mutta rohkeus palkitaan syventyneellä ymmärryksellä.

Joutomaan tuottaa Luojakunta ry.

2011 muistijälkeä

18.–28.8. klo 20 esitykset, Raunistulan joutomaa (Konsantien ja rautatien välissä)

Mitä tapahtui Hankkijan varastossa kesällä 1952? Mitä nuoret löysivät hylätyn viljasiilon kellarista?

Kuva: Helena Ryti

festivaali

Future Circus

Kymmenen päivää yhtä sirkusta!

Huippusirkusta, huikeita temppuja, glamourin säihkettä ja kihelmöivää jännitystä. Akrobatiaa Aurajoen yllä! Kymmenpäiväinen sirkusfestivaali tuo huippuesityksiä kaduille, turuille ja toreille. Sirkuksen magiikkaa ja visuaalista lumoa tarjoilevat vierailevat sirkustaiteilijat ja Turun omat Taideakatemian sirkusopiskelijat.

Kansainvälistä huippua edustaa mm. Les Colporteurs esityksillään Les étoiles, Tähdet ja Sur la Route, Matkalla. Quantum Circus puolestaan yhdistää oikean ja vasemman aivopuoliskon, kvanttifysiikan ja sirkuksen, tutkijat ja taiteilijat, ensimmäistä kertaa maailmassa.

Seikkailupuisto muuntuu työpajoineen ja esityksineen koko perheen sirkuspuistoksi ja kunnianosoituksena klassiselle sirkusperinteelle nähdään myös suomalaisten rakastama Sirkus Finlandia.

Luvassa on täysi kattaus tulevaisuuden sirkuksen parhaimmistoa!

Ennennäkemätön, uusi ja yllättävä sirkus esittäytyy yhteistyössä eurooppalaisen ammatillisten sirkuskoulujen järjestön Fedec:in kanssa.

Festivaalin tuottaa Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemia.

Kuva: Markus Toivanen

2011 lentoonlähtöä

17.–26.8. Caribia 994-halli, Logomo, Taideakatemian Köysiteatteri, Seikkailupuisto.
Lisäksi katuteatteria ja esityksiä kaupunkitiloissa.

Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemian sirkuskoulutus on ainoa alan korkeakoulututkintoon johtava oppilaitos Suomessa. Turun koulutus on ollut Fedec:in aktiivinen jäsen vuodesta 2005. Fedec:iin kuuluu 41 ammatillista sirkuskoulua ja 4 sirkusorganisaatiota 20 eri maasta.

The Elements

Tuli, vesi, maa ja ilma. Elementtien kohtaaminen. Sirkusakrobaatit korkeuksissa, tulenpyörittäjien käsissä kieppuvat liekit ja musiikki luovat ainutkertaisen tunnelman tummaan iltaan.

Visuaalinen elämys yhdistää musiikin, ilma-akrobatian, tulitaiteen ja valoshown. Huimaavia pudotuksia ja kiepuntasarjoja sekä kangasnumeroiden atleettisuutta, koordinaatiota ja notkeutta. Aurajoella ja sen päällä. Tällaista ei ole Turussa ennen nähty.

Helsingin Sirkusammattilaiset ry:n esiintyvä ryhmä Versus Circus esittelee suomalaista nykysirkusta kaikessa kauneudessaan. Mukana on muun muassa Antti Suniala, joka tunnetaan yhtenä maailman arvostetuimmista tulitaiteilijoista. Esityksen ovat ideoineet sirkustaiteilijat Mia Lindholm, Mia Silvennoinen ja Kaisa Pesonen.

2011 lentoonlähtöä

27.8. Muinaistulien yö,
Teatterisillan ympäristö / Aurajoki, Vapaa pääsy

Ilma-akrobatiaa ja tulta Aurajoen yllä ja rannoilla.

Kuva: Helsingin sirkusammattilaiset ry / Antti Suniala

Kylämatka

Paikallistarinoiden esityssarja varsinaissuomalaisissa kylissä.

Kylämatka-esityssarja tuo näyttämölle varsinaissuomalaisten tarinat. Ammattilaisten johdolla kyläläisten tarinoista muotoutuu esityksiä, joiden kautta tarinat jaetaan yleisölle.

Katsojat pääsevät aikamatkalle kiertämään maakunnan kyliä ja tutustumaan maiseman synnyttäneeseen varsinaissuomalaisuuteen. Kaikki esitykset toteutetaan kyläläisten voimin.

Esitysten kokoamisessa käytettävä muisteludraama on tarinankerrontaa ja teatteria yhteisestä muistista. Työtä ohjaavat teatterin ammattilaiset käyttäen yhteisöllisen teatterin metodeja. Tarinankeruuta tehdään eri tavoin: haastatteluin, draamaharjoittein ja eri visualisointitekniikoilla. Työpajatyöskentelyn kautta esityksistä syntyy persoonallisia ja jokaisen paikkakunnan näköisiä.

Esitysten avulla tarinat jaetaan myös laajemmalle yleisölle ja eri paikkakuntien teemoista muodostuu kokonaisuutena kiinnostava esityssarja. Ohjaajina toimivat Toni Enholm, Fiikka Forsman, Noora Himberg, Suvi Kanniainen, Sarika Lipasti ja Tiina Puranen.

Kokonaisuudesta vastaa Framil ry.

2011 muistijälkeä

KESÄ-HEINÄKUU Esitykset Mynämäen, Naantalin, Raision, Kaarinan, Sauvon ja Salon kylissä

Kuva: Esko Keski-Oja

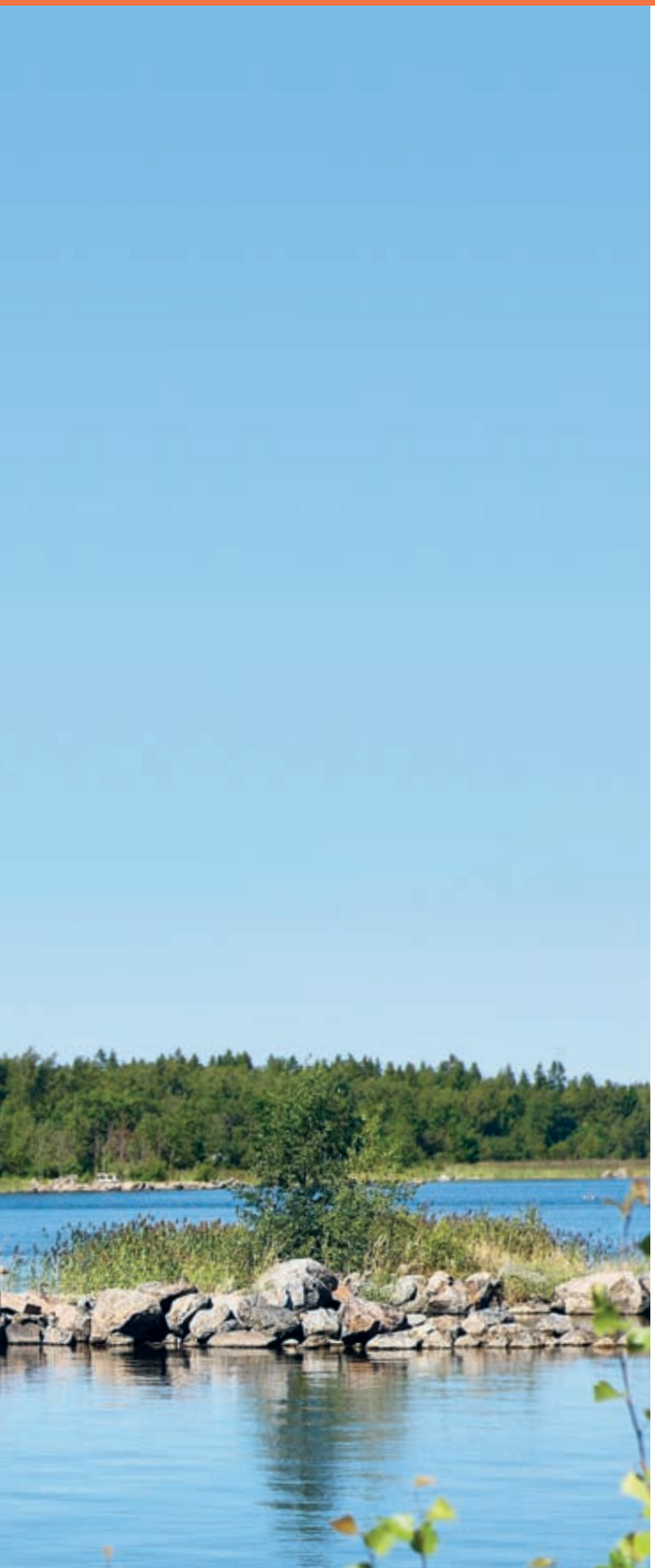

Nära Åbo Revyn

Suomen ruotsinkielisillä paikkakunnilla elää vahvana yleisön rakastama harrastajateatterin laji, joka pureutuu ironisesti paikallispolitiikkaan ja -tapahtumiin. Vahva murre on usein tuomassa lisähuumoria näille satiirisille revyille, joita esitetään yleensä vain paikallisesti oman kunnan yleisölle.

Nyt perinteinen revyy nousee uudelle tasolle, kun Länsi-Turunmaan harrastajat kohtaavat Turun ammattilaiset. Mitä naapurikaupungit näkevät toisissaan? Esille nousevat näkemykset maalaisuudesta, saaristolaisuudesta, kaupungin ylpeistä asukeista ja Turusta alueensa keskuksena. Satiirin terävät sivallukset viuhuvat puolin ja toisin.

Revyy lähtee myös uusien yleisöjen eteen, kun esityksiä nähdään pitkin Suomen etelärannikkoa suomenruotsalaisilla paikkakunnilla. Lisäksi prosessi dokumentoidaan videoblogissa. Nära Åbo Revy on Länsi-Turunmaan kaupungin ja Åbo Svenska Teaterin yhteistuotanto.

2011 arjen muuttujaa

SYYS-LOKAKUU

Revyy lähtee rundille.

Anna palaa!

Kulttuuripääkaupunkivuoden ylioppilasteatterifestivaalien erikoisuus ovat kansainväliset vierailuesitykset. Turun ylioppilasteatteri tuo Turkuun kotimaisten ryhmien lisäksi opiskelijateattereiden esityksiä Itämeren alueen maista: Ruotsista, Virosta ja Liettuasta. Jokainen teatteriryhmä saa palautetta ammattilaisraadilta, johon kutsutaan edustajia kaikista osallistujamaista.

Tapahtuman aikana nähdään kaikkiaan 17 ryhmän esitykset Turun keskustan alueella, Aurajoen tuntumassa. Lisäksi festivaalien yhteydessä järjestetään yleisölle avoin seminaari, jossa teatterialan ammattilaisten johdolla keskustellaan kysynnän ja tarjonnan suhteesta teatterissa.

Festivaalit ovat osa Ylioppilasteatteriliitto SYTY ry:n kansainvälistymisprojektia, jolla pyritään luomaan uusia kontakteja Suomen lähimaiden harrastajateattereihin ja niiden kattojärjestöihin sekä innostamaan vierailutoimintaan. Hanke luo toimintatapoja ja kontakteja, jotka mahdollistavat esitysten tuomisen Suomeen ja ennen kaikkea vierailemisen ulkomailla omilla esityksillä. Festivaalit toteutetaan yhteistyössä Turun ruotsinkielisen ylioppilasteatterin, Studentteatern i Åbo rf:n kanssa.

2011 henkilökohtaista

7.–10.4.

Tarinateatteri kuuntelee ja käsittelee.

Tarinoiden toukokuu

Metropolia Ammattikorkeakoulun (Helsinki) esittävän taiteen koulutusohjelma pistää tarinateatterin rullat pyörimään Turussa. Tarinoita kerrotaan vanhainkodissa, kouluryhmien kanssa sekä avoimissa esityksissä kirjastossa. Ryhmän vetäjänä toimii tarinateatterin suomalainen uranuurtaja Päivi Ketonen.

Tarinateatteri on improvisaatioon perustuvaa osallistavaa ja yhteisöllistä teatteria. Menetelmä on yksinkertainen. Ihminen kertoo jutun elämästään ja näyttelijät improvisoivat tapahtumat näyttämölle. Esityksiä johtava henkilö vie ajatuksia eteenpäin, kannustaa tarinoiden kerrontaan ja pitää kokonaisuuden hallussa. Parhaimmillaan tarinateatteriesitys on valloittava yhteisöllinen kokemus. Tarinoiden toukokuu esittelee menetelmää ja suomalaista soveltavan draaman osaamista.

Tarinateatteri on mielenkiintoinen tapa käsitellä arkisia asioita ja jakaa yksilöllisiä kokemuksia. Menetelmää voidaan käyttää apuna esimerkiksi kasvatustyössä tai työyhteisöjen parissa.

2011 muistijälkeä

13.–15.5.

Kansainväliset ylioppilasteatteri-festivaalit Turussa.

Kuva: Turun ylioppilasteatteri

"Kauneus ei ole vain pelottava vaan myös salaperäinen asia. Siinä perkele ja Jumala taistelevat, mutta taistelukenttänä on ihmisen sydän."
-Fjodor Dostojevski.

Smeds Ensemble & Von Krahl Theater: Karamazov Workshop

Suomen kansainvälisesti tunnetuin teatteriohjaaja Kristian Smeds toteuttaa pitkäaikaisen haaveensa ja tuo näyttämölle Dostojevskin Karamazovin veljekset. Lavan valtaa 15 nuoren polven virolaista teatterintekijää, joiden kanssa teosta on suunniteltu ja työstetty jo vuodesta 2008. Karamazov Workshop perustuu maailmankirjallisuuden klassikkoon, mutta Smedsin tulkinta on kaukana perinteisestä.

Kuva: Juho Paavola

Venäläinen sielu, jumala, rakkaus, kuolema. Ihmiskunnan tila, hyvä vastaan paha, syyllisyys, pelko. Oikeutus isän murhaan ja vastuu joka siitä seuraa. Ikuisia kysymyksiä, moraalia, moraalittomuutta ja bensaa liekkeihin.

Käytössä on koko nykyteatterin laaja keinovalikoima. Karamazovin siskot ja veljet purkavat dionyysistä energiaansa voimakkaiksi näyttämökuviksi tanssin, musiikin ja tee-se-itse-taiteen kautta.

Kristian Smeds on ollut merkittävästi edistämässä Suomen ja Itämeren alueen maiden taiteellista yhteistyötä kokoamalla esityksiinsä kansainvälisiä työryhmiä. Karamazov Workshopissa tämä työ jatkuu. Teos toteutetaan kiinteässä yhteistyössä Tallinnan Von Krahl teatterin kanssa. Projektin osatuottajina toimivat Turun Kaupunginteatteri sekä Euroopan vuoden 2011 kulttuuripääkaupungit Turku ja Tallinna.

2011 henkilökohtaista

25.10.–12.11. Turku, Manilla-teatteri

Kansainvälisiä vierailuesityksiä, uusia tekstejä.

New Baltic Drama

New Baltic Drama on intiimi teatterifestivaali, joka nostaa esiin nuorten teatterintekijöiden omaääniset teokset. Suomessa, Ruotsissa, Virossa ja Venäjällä järjestetyn näytelmäkirjoituskilpailun tuloksena syntyneistä teksteistä tuotetaan neljä uutta näytelmää. Suomen esitys on Turun Kaupunginteatterin ohjelmistossa syyskaudella ja muut esitykset vierailevat Turussa marraskuun minifestivaalilla.

Suomen kilpailun voitti Pipsa Lonka teoksellaan These Little Town Blues Are Melting Away. Se kertoo elämästä syrjäisellä seudulla, jota uhkaa katastrofi hitaasti nousevan veden vallatessa paikkakunnan. Virolaisen Martin Algusin näytelmä Kontakt (Yhteys) kertoo Itämeren rannikkomaissa asuvista ihmisistä, jotka hakevat tietoisesti ja tietämättään kontaktia toiseen ihmiseen ja yhteiskuntaan. Venäjän voittajan Semyon Kirovin tekstissä Iljin den (Iljan päivä) vanha, katkera ja syrjäytynyt Misha sekä nuori, idealistinen ja luottavainen Ilja kohtaavat toisensa yllättävissä olosuhteissa, joissa ideologiat törmäävät. Ruotsalaisen Johanna Emanuelssonin näytelmässä Älfborgsbron (Älfsborgin silta) päähenkilö Regina pohtii puolestaan elämää ja kuolemaakin Älfsborgin sillalla.

Kirjoituskilpailuun osallistui kaikkiaan yli 400 kirjailijaa tekstiehdotuksilla, joista kansalliset ja lopulta kansainvälinen raati valitsi voittajat. Kirjoituskilpailun aiheena oli hyvin laajasti käsitellen Itämeri ja laajuus näkyy myös teksteissä, joissa Itämeri ymmärretään milloin konkreettisesti, milloin symbolisesti.

Suomessa näytelmän tuottajana on Turun Kaupunginteatteri, Ruotsissa Riksteatern, Virossa Tallinnan Linnateater ja Venäjällä pietarilainen Baltiski Dom. Turkuun Suomen esityksen ohjaa Hilkka-Liisa Iivanainen.

Kokonaisuuden koordinoinnista vastaa Turun Kaupunginteatteri.

2011 sukellusta saaristoon

SYYSKAUSI Suomen esitys, Turun Kaupunginteatteri

9.–19.11. Minifestivaali, vierailuesitykset Ruotsista, Virosta ja Venäjältä, Turun Kaupunginteatteri

Kuva: Janne Groning

sirkusta

Pirjon paras päivä

Nykysirkusesitys limittää elokuvaa ja animaatiota osaksi kertomusta.

Varietee Kasataide ry:n nykysirkusesitys Pirjon paras päivä kertoo tarinan yksinäisen naisen arkisesta päivästä, joka alkaa vähitellen saada yhä absurdimpia piirteitä. Yksinään Pirjo näkee varjoja, mutta ystävän seurassa arjen ahdistus muuttuu helpommin hallittavaksi.

Kerronnan keinoina käytetään sirkustaidetta, elokuvaa ja animaatiota. Arjen ja absurdin osat vaihtuvat näyttämöltä kankaalle ja päinvastoin. Kun Pirjon näkemät varjot heräävät eloon, näyttämöllä nähdään animaatiota ja sirkustaiteilijoita, akrobatiaa, käsilläseisontaa, taikuutta ja jongleerausta.

Esityksessä elokuvan ja sirkuksen keinot limittyvät toisiaan täydentäen. Näyttämön toiminta voi jatkua kankaalla ja elokuvan todellisuus tulla näyttämölle. Eri elementit ja monitaiteelliset työtavat tuovat uusia näkökumia aiheen käsittelyyn.

2011 henkilökohtaista

LOKA-MARRASKUU Barker-teatteri

Kuva: Varietee Kasataide ry

Varietee Kasataide ry aloitti toimintansa vuonna 2002, kun turkulaiset ammattikorkeakoulusta valmistuneet sirkustaiteilijat halusivat luoda mahdollisuuden työskennellä omalla kotiseudullaan. Yhdistys tekee sirkusesityksiä ja ohjelmanumeroita erilaisiin tilaisuuksiin sekä järjestää sirkustyöpajoja lapsille ja aikuisille.

Nukketeatteri goes New York!

Uki-Nyki

2 Helenaa, 2 unelmaa, 2 kaupunkia. Ihminen elää kaksi kertaa: unelmissaan ja elämässään. Näiden ainesten sekoittuessa ihminen elää unelmansa. Esitys kertoo siitä, mitä tapahtuu, kun uskallus kasvaa suuremmaksi kuin pelko; ihmisistä jotka ovat päättäneet toimia...nyt.

Uusikaupunkilaisen Helenan soundtrackina soi Frank Sinatra, kun Helen of New York puolestaan rauhoittuu kuunnellessaan saamelaista joikumusiikkia. Suomalainen mielenmaisema yhdistyy urbaaniin amerikkalaiseen kaupunkikulttuuriin paikassa, joka ei koskaan nuku.

Käsikirjoituksesta ja ohjauksesta vastaa nukketeatteritaiteilija Terhi Tuulia Lintukangas, joka suorittaa parhaillaan teatterialan maisterin opintoja newyorkilaisessa The Actors Studio Drama Schoolissa.

Näyttelijänä nähdään amerikkalaisvahvistuksen lisäksi mm. turkulainen nukketeatteritaiteilija Timo Väntsi.

Uki-Nyki on nukketeatteri-ensemble HOX Companyn tuotanto.

2011 henkilökohtaista

ELOKUU Turku
SYKSY New York, USA

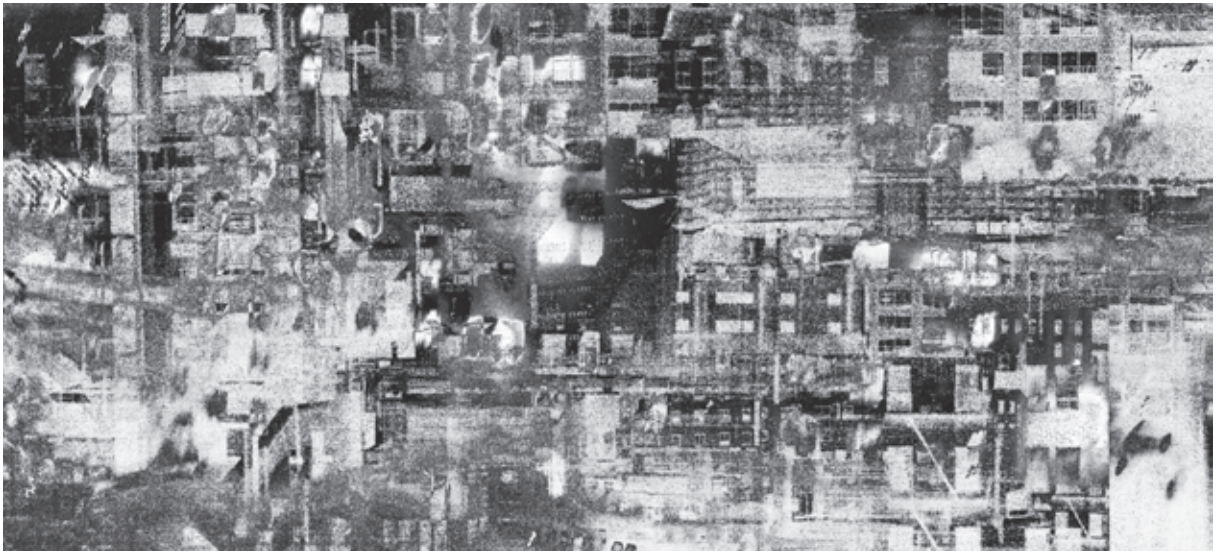

Kuva: Mauricio Herrero

Visuaalista vesileikkiä.

Abduction of Europe

Engineering Theatre AKHE (RUS), Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemian nukketeatterilinjan opiskelijat ja TIP-Connection ry. luovat Turkuun harvinaislaatuisen esityksen, jonka toteutuspaikkana on maauimala. Vedessä, sen pinnalla ja alla, tapahtuva esitys luo lokakuiseen iltaan uskomattoman mystisen tunnelman.

Esityksen tarinassa itse Zeus ja Eurooppa tavoittelevat toisiaan yli heidät erottavan meren. Abduction of Europe on nykyteatteria, joka yhdistelee visuaalisuutta, sirkusta ja erilaisia näyttämöelementtejä mytologiseen kehyskertomukseen. Erityislaatuinen puvustus yhdessä maagisen vesiympäristön kanssa näyttäytyy lähes futuristisena muotinäytöksenä.

AKHE group on erikoistunut erilaisten mekaanisten lavasteiden ja kojeiden käyttöön esityksissään. Abduction of Europessa nähdään lisäksi 25 esiintyjää, nukettajia, sirkustaiteilijoita sekä urheilijoita. Veden pinnalla ja yllä liikkuvat erilaiset nuket ja valotehosteet vievät katsojat surrealistiselle retkelle, joka ei hevin unohdu.

Esityksen Turkuun toteuttaa Taideakatemia ja sen tuottaa Anna Ivanova.

2011 lentoonlähtöä

Esitykset 12.–15.10. Samppalinnan maauimala
Vapaa pääsy

Kuva: AKHE group

nukketeatterijuhla

TIP-Fest (Turku International Puppetry Festival)

Nukketeatterijuhla TIP-Fest on Turussa toimivien nukketeatterin ammattilaisten yhteisponnistus, johon oman lisänsä tuovat kansainväliset vierailijat. Ohjelma koostuu sekä lapsille että aikuisille suunnatuista esityksistä, erilaisista työpajoista ja ympäri kaupunkia leviävästä teatterinukkenäyttelystä. Lämminhenkinen tapahtuma on kaikenikäisiä ihmisiä yhdistävä valopilkku marraskuun pimeydessä.

Festivaaleilla nähdään lähes 30 esitystä. Mukana juhlatunnelmaa ovat luomassa ryhmät HOX Company, Kuuma Ankanpoikanen, Marionettiteatteri Mundo, Nukketeatteri Piironginlaatikko, Rahtiteatteri, Six Fingers Theatre, Teatteri SudenEnne, Taiga-Matto ja TIP-Connection ry.

Paikallisen ohjelman lisäksi tapahtumaa värittävät kansainväliset vierailuesitykset Saksasta, Ranskasta, Puolasta, Norjasta, Liettuasta ja Venäjältä.

Tapahtuman pääjärjestäjänä toimii TIP-Connection ry yhteistyössä useiden turkulaistahojen kanssa.

2011 lentoonlähtöä

18.–22.11. Useita esityspaikkoja

Turkulaista ja kansainvälistä nukketeatterienergiaa marraskuun pimeyteen.

Kuva: TIP-Connection ry

Turun Taideakatemiassa on Pohjoismaiden ainoa ammattiin valmistava nukketeatterin koulutusohjelma. Tämä on luonut kaupunkiin vankan nukketeatterin kentän ja synnyttänyt useita nukketeatteriryhmiä.

Jan Virtanen

Elokuva, animaatio ja mediataide

Turkua on kuvattu satoihin elokuviin ja tv-sarjoihin, viimeisimpänä esimerkkinä kaupungissa kuvattu kotimainen Vares-elokuvien sarja. Länsi-Suomen elokuvakomissio tarjoaa elokuva-alan palveluja ja houkuttelee kaupunkiin kansallisia ja kansainvälisiä audiovisuaalisia tuotantoja.

Elävän kuvan kulttuuria tukee myös Varsinais-Suomen elokuvakeskus, jonka järjestämä Suomalaisen elokuvan festivaali täyttää vuonna 2011 jo 20 vuotta. Muita Turun elokuvatapahtumia ovat lesbo- ja homoelokuvien festivaali Vinokino, kansainvälinen lastenelokuvafestivaali Leffis ja eri kulttuureita luotaava Etnia–filmifestivaali. Lisäksi turkulaiset elokuvakerhot tarjoavat viikoittain näytöksiä.

Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemian animaatio- ja elokuva-alojen koulutus on kansainvälisesti tunnettua ja tunnustettua. Moni eurooppalaisten ammattilaisten ohjauksessa toteutettu opiskelijatyö on niittänyt kansainvälistä mainetta ja palkintoja. Koulutusten ansiosta Turussa on lisäksi kaupungin kokoon nähden useita animaatiostudioita. Turun Anikistit ry. ajaa aktiivisesti animaatioalan asiaa.

Arte ry:n Titanik -galleriassa toimii mediataiteen residenssi Sumu, joka tuo kansainvälisiä taiteilijoita työskentelemään Turkuun. Mediataidetta esittelevät säännöllisesti lisäksi Valokuvakeskus Perin galleria Wäinö Aaltosen museossa sekä Turun taidemuseon Pimiö.

Kiertotie

Arkkitehdit Simon Brunel ja Nicolas Pannetier tekevät tutkimusmatkan. Reitti kulkee Turusta Pietarin kautta Tallinnaan yhdistäen molemmat vuoden 2011 kulttuuripääkaupungit. Matkalla he asettavat Suomen, Viron ja Venäjän yhteiset muistot ja historian suurennuslasin alle.

Näkyvätkö ajan ja historian jälkeensä jättämät merkit reitin varrella? Mitä kaupungit, maisemat, rakennukset ja asunnot kertovat alueiden asukkaista? Mistä löytyvät muistojen paikat, millaisia ovat asukkaiden tarinat, miten muisti välittyy tulevaisuuteen?

Symboliselta kansallismonumentilta yksityisen henkilön kotiin, siirtyneeltä rajalta kansallisuutta vaihtaneeseen rakennukseen, uuden kaupunginosan kaavoituksesta asunnon sisätilojen tarkasteluun ja väkivallattoman vallankumouksen kutsusta kansantaruihin. Kuvat ja kertomukset liukuvat julkisesta yksityiseen ja tuovat rinnakkain kolmen maan historiaa ja nykypäivää - erilaisia aineistoja, jotka kertovat alueiden erityispiirteistä ja yhtäläisyyksistä.

Kerätyt kuvat ja kertomukset, tekstit, äänet ja videot nostavat esille paikkojen rikkauden, kohdattujen kansojen monimuotoisuuden ja määrittelevät reitin maamerkit. Näistä muodostetaan internetiin avoin tietokanta, jota käytetään myös teemaa käsittelevän dokumenttielokuvan pohjana.

Tuotannosta vastaa Atelier Limo (Berliini).

2011 sukellusta saaristoon

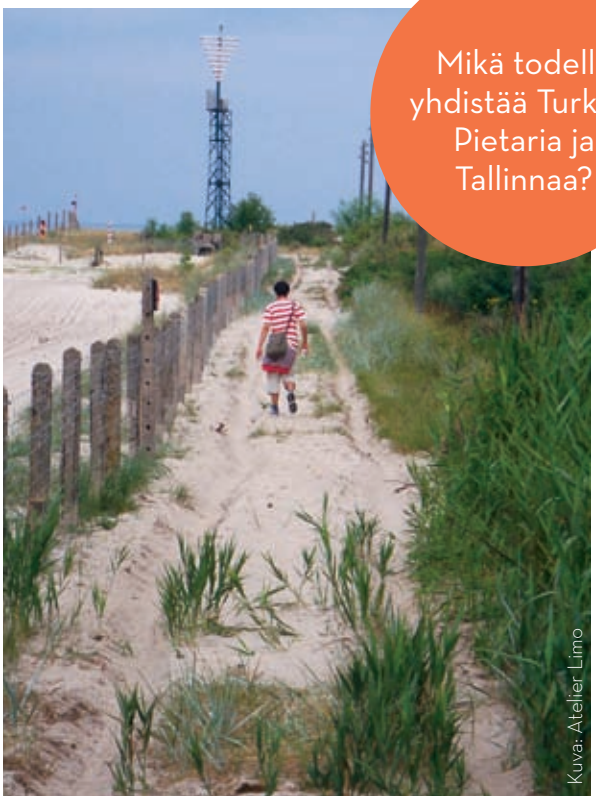

Mikä todella yhdistää Turkua, Pietaria ja Tallinnaa?

Kuva: Atelier Limo

Itämeri-trialogi: Suomi, Viro ja Venäjä – Turku, Tallinna ja Pietari. Kolme maata, kolme kaupunkia, kolme naapurusta ja lukuisia ihmisiä, lukemattomia muistoja menneestä, tarinoita elämästä, toiveita tulevasta. Itämeri-trialogi on kokonaisuus, jossa kaikki kolme kansainvälistä hanketta (Kiertotie, Mariinski-konsertti s. 116 ja Blackmarket s. 129) katsovat eri näkökulmista elämää Itämeren rannoilla, yhdessä ja erikseen.

Lyhytelokuvia monikielisyydestä koko Euroopan voimalla.

Polyglot

Turkuun saapuu joukko eurooppalaisia elokuvantekijöitä, jotka matkaavat saaristossa ja tutkivat monikielisyyttä Suomessa. Kaksiviikkoisen tiiviin ryhmätyöskentelyn tuloksena syntyy kuusi lyhytelokuvaa, jotka esitetään heti tuoreeltaan yleisölle.

Kansainväliset tekijät on valittu mukaan laajan lyhytelokuvakilpailun perusteella. Kilpailun järjesti Pariisissa päämajaansa pitävä eurooppalaisten nuorten elokuvaverkosto NISI MASA, joka koostuu yli 20 eurooppalaisesta elokuvajärjestöstä. Kilpailussa haettiin dokumentaarisia henkilökuvia sekä fiktiivisiä videorunoja. Turkuun kutsuttiin kilpailun perusteella 18 nuorta elokuvantekijää.

2011 henkilökohtaista

18.–19.6. Saaristossa syntyneiden lyhytelokuvien esitykset.

Kuva: Nisi Masa

Visuaalista virkistystä, animaatiotarinoita puhelimissa ja näytöillä.

Mobiilianimaatio

Mitä jos voisit lukea lehdestä sarjakuvan ja katsoa sen jälkeen sarjakuvan animaationa matkapuhelimestasi? Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemian ja Tallinnan Taideakatemian yhteistyönä kehitetään animaatioiden käyttöä uudella tavalla ja pyritään löytämään uudenlaisia levityskanavia.

Lyhyet animaatiot ovat yllätyksellisiä, hauskoja ja outojakin. Ne sisältävät visuaalista ilottelua ja oivaltavia yksityiskohtia. Animaatioissa nähdään myös Turusta ja Tallinnasta tuttuja paikkoja ja nähtävyyksiä sekä muita jännittäviä kohteita lyhyen tarinan tai toiminnan yhteydessä.

Mobiililaitteiden lisäksi animaatiot tulevat näkymään kulttuuripääkaupungin nettisivuilla sekä yllätyksellisissä paikoissa kaupungilla. Silmä tarkkana! Animaatioita on mahdollista levittää myös muihin päätelaitteisiin, kuten bussien näyttöihin, sekä julkisiin tiloihin.

Opiskelijat ideoivat ja toteuttavat animaatiot ja tuotannosta vastaa Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemia.

2011 lentoonlähtöä

2011

Kuva: Kaisa Lenkkeri

elokuvapaja

Klaffi

Tule ja tee oma elokuvasi!

Perheet, lapset, ryhmät ja yritykset. Turkulaiset, suomalaiset, ulkomaalaiset. Kaikki ovat tervetulleita lyhytelokuvantekoon, jossa ensi-iltaan päästään vain kolmessa tunnissa.

Lyhyessä ajassa tutuksi tulee koko filminteon kaari: aiheen ideointi, kuvaukset, kevyt leikkaus ja tietenkin elokuvajuhla, jossa leffa katsellaan yhdessä.

Elokuvat toteutetaan alan ammattilaisten ohjaamina. Lopputuloksena on persoonallisia elokuvia, joista tekijöille jää hienon kokemuksen lisäksi muistoksi omat DVD-kopiot. Työpajojen satoa esitetään myös netissä sekä kesän lopuksi Klaffin omilla filmifestivaaleilla. Ja mikä tärkeintä, hauskaa on!

Kokonaisuuden tuottaa Frame Graphics Oy.

Kuva: Frame Graphics Oy

2011 muistijälkeä

TOUKOKUU–ELOKUU Klaffi-studio keskusta-alueella.

näyttelysarja

Animoi

Animaatio kohtaa kuvataiteen.

Animoi-näyttelysarja tarkastelee animaation roolia niin osana suomalaista ja kansainvälistä kuvataidetta kuin itsenäisenä taiteenlajinakin.

Sarjan Turun taidemuseon Pimiössä aloittaa virolainen animaatio-ohjaaja Priit Pärn, joka on yksi maailman arvostetuimmista animaatiotaiteilijoista ja keskeinen voima Turun Taideakatemian animaatiokoulutuksen matkalla maailmanmaineeseen.

Keväällä Turun Anikistit ry:n animaattoreilta nähdään oma kokonaisuus. Kesällä Pimiössä esitellään brittiläinen kuvataiteilija David Shrigley, joka käyttää animaatiota taiteellisen ilmaisunsa välineenä. Syksyllä ruotsalaisen kuvataiteilija Lars Arrheniuksen jälkeen on jälleen animaattoreiden vuoro, kun näyttelynä avautuu Animaation apupyörä ry:n kokonaisuus.

Animaation ja kuvataiteen kohtaaminen nähdään omana kokonaisuutenaan Porin taidemuseossa. Näyttelyihin liittyen molemmat museot järjestävät taiteilijatapaamisia ja työpajoja.

Animoi toteutetaan yhteistyössä Turun taidemuseon, Porin taidemuseon ja Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemian animaatiolinjan kanssa.

2011 lentoonlähtöä

Turun taidemuseo, Pimiö:

28.1.–27.3. Priit Pärn
8.4.–29.5. Turun Anikistit
10.6.–4.9. David Shrigley
16.9.–13.11. Lars Arrhenius
18.11.2011–8.1.2012 Animaation apupyörä ry

Porin taidemuseo, Mediapiste:

30.9.–30.10. Timo Vaittinen
1.–27.11. Turun Anikistit ry ja Animaation apupyörä ry
29.11.2011–14.1.2012 Eurooppalaista nykyanimaatiota, kuraattorit **Anna Daneri** (Italia) ja **Stefano Coletto** (Italia)

Kuva: Priit Pärn

mediataidekilpailu

Live 2011 Grand Prix

Digitaalista kulttuuria.

Live 2011 Grand Prix -kilpailun kautta Turku 2011 on etsinyt mediataideteoksia ja uusmediasovelluksia alan parhailta osaajilta ja uusilta lupauksilta ympäri maailman.

Tuloksena on joukko innovatiivisia ja oivaltavia töitä, joita esitellään laajalti kaupunki- ja näyttelytiloissa, mediatapahtumissa ja netissä.

Mediataidekilpailulla Turku 2011 on halunnut tuoda esiin kasvavaa digitaalisen ja sosiaalisen median kenttää sekä kannustaa alan lupaavia toimijoita työssään. Live 2011 Grand Prix muodostui kahdeksasta sarjasta, joissa haettiin muun muassa vapaata ilmaisua, vuorovaikutteisia teoksia ja pelejä sekä verkkoyhteisöihin suunniteltuja sovelluksia uudistavia palveluja.

Persoonallista ja taiteellista näkemystä korostaneen avoimen kategorian voiton jakavat videoteokset Synchronisation (Rimas Sakalauskas, Liettua) ja Westcoast (Ulu Braun, Saksa). Innovatiivisuutta etsineen Culture 2.0 -kategorian kärkeen nousivat sähköisen sanomalehden sovellus Paper.li (Small-Rivers, Sveitsi) ja kannettava videolähetyspalvelu Mobile Live Video Mixer (Bambuser, Ruotsi/Suomi).

Kilpailuun osallistui kaikkiaan yli 300 työtä, joista kansainväliset asiantuntijajuryt valitsivat sarjojen voittajat.

2011 lentoonlähtöä

Kilpailun satoa nähtävillä osoitteessa: www.turku2011.fi/livegrandprix, sekä vuoden aikana eri puolilla kaupunkia.

dokumenttielokuva

Taistelu Turusta

Jouko Aaltosen dokumenttielokuva kertoo kahdesta Turusta, menneestä ja nykyisestä. Millainen oli se Turku, joka katosi kun kaupunkikuva modernisoitui ja vanhaa revittiin? Miten nuoret tänä päivänä yrittävät ottaa kaupunkitilaa haltuun valtaamalla taloja?

Dokumenttielokuva menneestä ja nykyisestä Turusta, miljööstä ja muutoksesta.

Kuva: Maaskuntamuseo

Taistelu Turusta on yhtä aikaa historiallinen dokumenttielokuva ilmiöstä nimeltä Turun tauti, tunnelmallinen vanhan Turun henkiin herättävä elokuva, sekä tähän päivään pureutuva yhteiskuntapoliittinen kannanotto.

Ympäristöä, miljöötä ja kansalaisen vaikutusmahdollisuuksia koskeva keskustelu on entistä ajankohtaisempaa. Taistelu Turusta on kunnianhimoinen dokumenttielokuva, joka kertoo Turusta, mutta käsittelee laajoja ja valtakunnallisesti tärkeitä teemoja.

Taistelu Turusta peilautuu eurooppalaiseen, etenkin sodanjälkeiseen kaupunkiarkkitehtuuriin, jota Turun tavoin määritti modernismin ihannointi, ja joka jyräsi alleen sitäkin vanhaa, jota sota ei ollut tuhonnut. Dokumentin käsittelemillä tämän päivän ympäristöliikkeillä, miljöönsuojelulla ja talonvaltaajilla on juurensa ja esikuvansa eurooppalaisessa perinteessä. Näin dokumentilla on myös yleiseurooppalainen ulottuvuus, joka kantaa laajemmalle kuin Turkuun, Suomeen tai Skandinaviaan.

Elokuvan tuottaa Illume Oy.

2011 muistijälkeä

9.4. Ensi-ilta Suomalaisen elokuvan festivaaleilla Turussa

Jouko Aaltonen on suomalainen dokumenttiohjaaja, tuottaja ja käsikirjoittaja. Aaltonen on ohjannut yli kaksikymmentä dokumenttielokuvaa ja väitellyt taiteiden tohtoriksi Taideteollisen korkeakoulun elokuva- ja lavastustaiteen osastolta vuonna 2006. Hänen elokuvistaan kotimaassa ja kansainvälisesti palkittuja ovat muun muassa Kusum (2000), Kenen joukoissa seisot (2006) ja Punk – tauti joka ei tapa (2008).

Musicam Video

Musiikkivideoiden maneereita, videotaiteen käsitteellisyyttä ja klassisen musiikin esittämisen tapoja ravistellaan, kun Musicam Videossa tuotetaan uusia video- ja sävellysteoksia. Joukko muusikoita, taidemusiikin säveltäjiä ja videotaiteilijoita yhdistävät voimansa ja video- ja säveltaide muovautuvat tasavertaisesti yhteen. Tulokset näkyvät ja kuuluvat uutena musiikkivideotaiteena tai taidemusiikkivideoina.

Poikkitaiteellinen Musicam Video tähtää luovuuden ytimeen taiteilijakohtaamisissa. Klubeilla ja kansainvälisissä symposiumeissa konsertoidaan, tutkitaan, videoidaan ja keskustellaan sekä taiteidenvälisesti että yleisön kanssa. Taiteilijoille tarjotaan kansainvälinen työyhteisö, tuotannollinen tuki ja puitteet sekä lisäkoulutusta.

Poikkitaiteelliseen yhteistyöhön kutsutut taiteilijat ovat pianisti ja säveltäjä Maria Kallionpää, säveltäjä Markku Klami, huilisti Johanna Kärkkäinen, sellisti Juho Laitinen, kuvataiteilija Arttu Merimaa, säveltäjä Aleksander Nowak, kuvataiteilija Laura Pawela, kitaristi Kimmo Rahunen ja kuvataiteilija Milja Viita.

Musicam Videon toteutuksesta vastaa Poikkitaiteellinen yhdistys Poike ry vastaavana tuottajanaan Tuuli Penttinen-Lampisuo.

Kulttuuripääkaupunkivuoden jälkeen teokset kiertävät kotimaassa ja kansainvälisesti sekä musiikin että mediataiteen foorumeilla.

2011 lentoonlähtöä

Yhteistyönä syntyneiden video- ja sävelteosten kantaesitykset:

4.11. Sibelius-museo, Turku
2.12. Porin taidemuseo

Näe musiikkia, kuule kuvia!

Kuva: Tuuli Penttinen-Lampisuo

Päivi Autere

Kirjallisuus ja sanataide

Turussa on laaja ja aktiivinen kirjailijakunta ja huomattava määrä kustantamoja, kirjallisia yhdistyksiä ja kirjallisuustapahtumia. Merkittäviä varsinais-suomalaisia kirjailijoita tai pitkään alueella toimineita ovat esimerkiksi Reijo Mäki, Riku Korhonen, Leena Lander, Hannu Raittila ja Jukka Parkkinen. Sarjakuvan puolelta tunnetaan erityisesti Jussi "Juba" Tuomola. Tietokirjallisuuden saralla palkittuihin kirjoittajiin kuuluu muun muassa tähtitieteilijä Esko Valtaoja.

Turkulainen runoliike toimii kaupungissa vireänä. Alueen runoilijoita edustavat esimerkiksi Tapani Kinnunen, murrerunoistaan tunnettu Heli Laaksonen, 1970-luvun undergroundliikkeen veteraani Markku Into ja Sammakko-kustantamoa vetävä Seppo Lahtinen. Runojen ohella paikalliset pienkustantamot tuovat markkinoille runsaasti käännöskirjallisuutta ja kulttuuriin liittyviä teoksia.

Turun syksyn kohokohtiin kuuluvat vuodesta 1992 järjestetyt Turun kansainväliset kirjamessut. Kirjallisuuden ystäviä kokoavat yhteen myös Varsinais-Suomen runoviikko ja Itämeren kirjailijatapahtuma Littera Baltica sekä Turun lähikunnan, Kustavin, Volter Kilpi -kirjallisuusviikko. Turun keskustassa sijaitsee Kirjan talo, jonka suojissa toimii useita alan yhdistyksiä aina ammattilaisista harrastajiin.

Sanataiteen opetusta järjestävät Turussa sekä erilaiset kirjoittajaryhmät että yksittäiset kirjailijat. Varsinais-Suomen Taidetoimikunnan Reviiri-antologiassa julkaistaan nuorten kirjoittajalupausten tekstejä ja Turun kirjakahvila tarjoaa palanpainikkeeksi kirjallisuusteemaisia tilaisuuksia ja illanviettoja.

Keskeinen kirjallisuuden, sanataiteen ja ihmisten kohtaamisten areena on keskustan pääkirjasto, jonka ovien kautta on viime vuosina astunut useampi kävijä kuin missään muussa pohjoismaisessa kirjastossa.

kirjallisuutta

Burning Bridge Literary Agency

Turkulainen kirjallisuus kääntyy ja lähtee maailmalle.

Turku on vuosia ollut suomalaisen kirjallisuuden underground-kaupunki ja katurunouden keskus.

Burning Bridge Literary Agency on ensimmäinen alueen kirjallisuutta kattavasti kokoava ja tarjoava kirjallisuusagentuuri, jossa on mukana kaupungin kolme kirjankustantamoa sekä paikallisten kirjailijoiden yhdistys. Burning Bridge Literary Agency avaa koko alueen kiinnostavan kirjallisen elämän.

Seudulle kehitettävä kirjallisuusagentuuri myy pienten ja keskisuurten kustantamojen sekä yksittäisten kirjailijoiden käännösoikeuksia ulkomaille. Tavoitteena on Turun seudun kirjallisuuden tunnettuuden lisääminen ja kirjallisuusviennin sekä kansainvälisen yhteistyön jatkuminen myös vuoden 2011 jälkeen. Jo nyt Burning Bridgessä mukana ovat kirjailijat Riku Korhonen, Juhani Brander, Milla Paloniemi, Juha Kulmala, Kreetta Onkeli, Boris Hurtta ja M. G. Soikkeli.

Turku Burning Bridge ry on tarkoitusta varten perustettu vastuutaho, jonka pääyhteistyökumppaneita ovat turkulaiset kustantamot Sammakko, Savukeidas ja Turbator sekä alueen kirjailijoita ja yhdistyksiä edustavat Lounais-Suomen Kirjailijat ry ja Kirjan talo ry. Yhteistyötä tehdään myös Suomalaisen kirjallisuuden tiedotuskeskus FILI:n kanssa.

2011 lentoonlähtöä

2009–2011

Kuva: Cato Lein

luentosarja

Studia Litteraria

Studia Litteraria on yhdeksän luentotilaisuuden sarja, jossa 18 keskeistä suomalaiskirjailijaa antaa avoimen henkilökohtaisen katsauksen luovaan työhönsä, sen lähtökohtiin ja taustoihin.

Luentotilaisuudet ovat kaikille avoimia ja maksuttomia.

Mukana ovat kirjailijat Claes Andersson, Helena Anhava, Agneta Enckell, Monica Fagerholm, Laila Hirvisaari, Simo Hämäläinen, Anna-Leena Härkönen, Markku Into, Daniel Katz, Marja-Leena Mikkola, Pertti Nieminen, Aulikki Oksanen, Veronica Pimenoff, Hannu Raittila, Lars Sund, Harri Tapper, Arja Tiainen ja Ilpo Tiihonen.

Sarjan järjestäjänä toimii Suomen Kirjailijaliitto.

Miten kirjani ovat syntyneet?

2011 henkilökohtaista

SYKSY Turun yliopisto. Vapaa pääsy

Nordiska röster – Pohjoismaisia ääniä

Suomalainen tarinankerronta herää henkiin ja nousee uuteen kukoistukseen, kun Nordiska röster – Pohjoismaisia ääniä luo uutta ja elävää kerrontakulttuuria Turkuun ja Turunmaalle. Tarinafestivaaleilla eurooppalaiset ammattikertojat jakavat tarinoitaan kouluissa, kirjastoissa, kahviloissa ja kirjamessuilla.

Kuva: Esko Keski-Oja

Kertojia ovat muun muassa Suse Weisse (Saksa), Claire Hewitt (Skotlanti), Judy Paterson (Skotlanti) ja Georgiana Keable (Norja). Lisäksi kertojia saapuu kaikista Pohjoismaista sekä saamelaisalueilta. Festivaaleilla esiintyvät myös turkulaiset tarinankertojat, isot ja pienet.

Juttutalkoot puolestaan toteutetaan kouluissa. Oppilaat pääsevät kiinni tarinankerronnan saloihin ja opettajille tuotetaan aiheesta opetusmateriaalia. Huipennuksena julkaistaan Juttukirja Turun kirjamessuilla.

Turussa järjestetään monikielisen Turun yhdistävä tarinankerronnan ulkoilmatapahtuma sekä kerronnan pohjoismaiset mestaruuskilpailut. Kokonaisuuden tuotannosta vastaavat yhteistyössä tuotantoyhtiö Koti osk. ja Sydkustens landskapsförbund rf.

Tarinat yhdistävät.

2011 muistijälkeä

KEVÄT Tarinaklubit kerran kuussa

25.9.–5.10. Nordic Voices 2011 - Celebrating Transformation! -festivaalit

30.9.–30.10. Kultainen koskelo - näyttely saamelaisesta tarinankerronnasta, Koroisten kahvila

Runomuotokuvat

Miltä sinä näyttäisit sanoina?

Kirjoittajaryhmä Tapiiri kirjoittaa runomuotokuvia ihmisistä Turun vanhainkodeissa, palvelukeskuksissa, kehitysvammaisten toimintakeskuksissa, Saramäen vankilassa sekä TYKS:ssä. Kirjoituspaikoissa järjestetään myös työpajoja, joissa henkilökunta ja asiakkaat ovat itse runoilijoita.

Runomuotokuvassa ihminen, josta runo kirjoitetaan, on katsottavana viidestätoista minuutista muutamaan tuntiin, tilanteesta riippuen. Hän voi istua, seisoa, maata, puhua, olla hiljaa, miten vain haluaa. Kirjoittaja katsoo häntä ja kirjoittaa runon. Kirjoittaja lukee runon ääneen ja antaa sen kirjoitetulle ihmiselle. Kyseessä on kahden ihmisen välinen intiimi ja kunnioittava taidetapahtuma. Keskeisintä ei ole valmis runo vaan itse kirjoittamistilanne.

Osa runomuotokuvista julkaistaan yleisölle eri tapahtumien yhteyksissä. Lisäksi Runomuotokuvat kasvavat muiden taiteenalojen kautta, kun yhteistyötä tehdään muun muassa tanssitaiteilija Jonna Aaltosen kanssa.

Vastuutahona toimii Kirjoittajayhdistys Kapustarinta ry.

2011 henkilökohtaista

2009–2011

Kuva: Tapiiri

Perttu Saksa

Lapset ja nuoret

Lapsiperheiden suosikkipaikkoja Turussa ovat uuden pääkirjaston viihtyisä ja monipuolinen lastenosasto Saga sekä Kupittaalla sijaitseva toiminnallinen Seikkailupuisto. Vanhan Suurtorin Kulttuuripajoissa annetaan virikkeitä kädentaitojen harjoittamiseen. Opetustoimen Kulttuuripolku–suunnitelma tuo kulttuurikäynnit osaksi opetusohjelmaa. Alueen kulttuuritoimijoilla on myös vireää kummiluokkatoimintaa. Kaupungin oman tarjonnan lisäksi teatterit, museot, yhdistykset ja seurakunnat järjestävät lapsille ja nuorille runsaasti erilaisia aktiviteetteja vähintään kahdella eri kielellä.

Turussa on useita lapsille ja nuorille tarkoitettuja matkailukohteita, joista eräs suosituimmista on Kuralan Kylämäen Elävän historian kylän maatilamiljöö. Koiramäen lasten kaupunkikierroksen punainen bussi puolestaan kuljettaa lapsia halki historiallisen Turun kuvakirjantekijä Mauri Kunnaksen kirjojen hengessä. Turun linna järjestää lisäksi kerhotoimintaa pikkuritareille. Lapsiperheiden vapaa-ajanviettopaikkoja ovat myös varsinaissuomalaiset rannat, uimahallit, maauimalat, vesipuistot ja kylpylät. Yksi Suomen pidetyimmistä matkakohteista on Naantalin Muumimaailma Turun välittömässä läheisyydesä.

Taide- ja toimintatalo Vimmassa kaupungin ydinkeskustassa nuoret voivat osallistua taide- ja mediakursseille. Vimman sali tarjoaa lisäksi bändeille yhden kaupungin teknisesti parhaimmista esiintymisareenoista. Skeittihalli Cubessa tapaavat puolestaan rullalautailun harrastajat. Nuorille on Turussa laaja kirjo muitakin vapaa-ajanviettomahdollisuuksia: Turun Nuoren Teatterin riveissä on satoja teatterin harrastajia ja mahdollisuuksia liikuntaan tarjoavat puolestaan alueen useat urheiluseurat.

Leikkivallankumous

Lähiluonnossa leikkiminen ja mielikuvitukseen kannustaminen tuntuvat liki unohtuvan nykypäivän teknologiatulvassa. Leikkivallankumouksessa lapsia kannustetaan ottamaan elämäntantereet haltuun läheltä löytyviä elementtejä käyttäen.

Enää ei tarvitse kysyä ”mitä mää tekisin”, sillä lähiluonto tai kierrätysmateriaalit tarjoavat avaimet mielikuvituksen lentoon. Leikkivallankumous innostaa katsomaan lähelle ja arvostamaan pientä ja vaatimatonta ihmeellisenä ja upeana.

Leikki alkaa pihoilta ja pajoista itse rakentaen, läheltä löytyviä materiaaleja hyödyntäen. Vuosina 2009–2011 Varsinais-Suomeen rakentuu 50 leikkipihaa: päiväkotien ja koulujen pihoja rakennetaan hellävaraisin muutostöin lapsi- ja leikkiystävällisiksi.

Leikkipajoissa lapset valmistavat itselleen tärkeitä esineitä, leikin välineitä. Materiaalit löytyvät lähiluonnosta. Jokainen syntyvä tuote on lapsen itsensä suunnittelema ja sommittelema, itse kokoama ja valmis leikkiin.

Tavoitteena on lisätä lasten itsensä tuottamaa kulttuuritoimintaa heidän erilaisissa kasvuympäristöissään, kouluissa, päivähoidossa, kerhoissa ja kodeissa.

Luvassa on myös ennennäkemättömiä, pieniä suurtapahtumia kuten risukarnevaalit ja nappifestivaalit.

Leikkivallankumouksen toteutuksesta vastaa Aurinkoinen tulevaisuus ry.

2011 arjen muuttujaa

TAMMI-MAALISKUU Nappifestareita ja leikkipajoja päiväkodeissa ja kerhoissa

HUHTIKUU Risukarnevaaleja ympäri Turkua

HUHTI-TOUKOKUU Nukketeatteri-leikkipajayhteistyö kouluissa ja päiväkodeissa

KESÄ-ELOKUU Yhteistyö Jatulintarha-hankkeen kanssa Salossa ja Turussa

SYYS-LOKAKUU Sadonkorjuujuhlia, leikkipihakauden päättäjäiset

MARRAS-JOULUKUU Nappifestareita ja leikkipajoja päiväkodeissa ja kerhoissa

Oman majan rakentaminen voittaa sata muovilelua.

Kuva: Susse Haatiainen

Bongaa Turun murkut

Lähiluonto haltuun muurahaisten viitoittamilla reiteillä!

Missä muurahaiset kulkevat? Mitä murkut puuhaavat talvella? Missä ne asuvat ja mitä lopulta tapahtuu muurahaispesässä? Nyt näihin alati askarruttaviin kysymyksiin saadaan vastauksia, kun Turun murkut nousevat valokeilaan.

Nettikameroiden välityksellä pesänrakennuspuuhia voi seurata lähietäisyydeltä, kun murkut heittäytyvät tosi-tv-tähdiksi terraariopesässään. Lisäksi Turun murkut jakavat esitteitä ja karttoja ja kertovat näin reiteistään ja elämästään eri puolilla kaupunkia.

Tiede ja taide kohtaavat, kun muurahaisten elämän muuttaa taiteeksi taiteilija Anni Rapinoja, jonka videoteoksen lähtökohtana ovat muurahaisten vuodenajat: talven hiljaisuus, kevään herääminen ja kesän touhuaminen.

Turun murkut pyrkivät toimillaan nostamaan esiin kaupunkiympäristöjen ja viheralueiden mahdollisuudet ja niiden kokemisen. Samalla lisätään tietoa ympäristöstä ja luonnon monimuotoisuudesta. Erityisenä kohderyhmänä ovat lapset.

Bongaa Turun murkut -hankkeen yhtenä tavoitteena on tehdä tiedettä helpommin lähestyttäväksi sekä edistää Turun yliopiston tunnettuutta osana kaupungin tiede- ja kulttuuritarjontaa. Toteutuksesta vastaa Turun Eläin- ja Kasvitieteellinen Seura.

2011 arjen muuttujaa

TOUKOKUU Bongausreitit avautuvat Mälikkälässä, Ruissalossa ja netissä

TOUKO–HEINÄKUU Muurahaisterraario, muurahaisaiheisia satu- ja tarinapajoja sekä muurahaisesitelmät, Turun pääkirjasto

TOUKO–ELOKUU Anni Rapinojan videoteos, Turun yliopiston Luonnontieteiden talo I

Verso - sanataidetta lapsille

Uusia sanoja satujen ja leikin kautta.

Sanataide saapuu pienimpien lasten pariin, kun Verso tarjoaa sanataidetoimintaa turkulaisille perhepäivähoitoryhmille. Oleellisessa osassa ovat sanavaraston kehittäminen ja sanataiteen kasvatukselliset ulottuvuudet.

Uusien sanojen oppiminen on paitsi itse sanojen ymmärtämistä, myös laajemmin rytmin ja äänteiden hahmottamista. Mikä ääni on veden liplatus? Entä tuulen humina? Miltä pimeys tuntuu? Sanojen maailma avautuu aistien, satujen ja leikin kautta: tunnustelemalla ja tutkailemalla, kuuntelemalla ja haistelemalla. Itse kokeillen ja oppien.

Verson teemoina ovat ympäristö ja luonto sekä ekologisen ajattelun tuominen jo pienten lasten maailmaan leikin ja satujen keinoin. Projekti antaa lapsille hauskoja elämyksiä sekä lisää tietämystä kielestä, itsestä ja ympäröivästä maailmasta. Samalla Verso palvelee myös varhaiskasvattajien ympäristökasvatuksellisia tavoitteita ja antaa hoitajille työkaluja sanataidetoiminnan jatkuvuudelle.

Verso on hankkeena ainutlaatuinen ja sen tarkoituksena on avata tietä pienten lasten sanataidetoiminnalle tulevina vuosina. Verson toteutuksesta vastaa Sanataidekoulu Kratti.

2011 arjen muuttujaa

KOKO VUOSI Viikoittaiset vierailut Turun kaupungin perhepäivähoitoyksiköissä.

KEVÄT JA SYKSY Projektin esittelyä ja sanaseikkailuja, Turun kaupunginkirjasto

Åbo vid vatten

Mystinen Turku-otus houkutellaan esiin Aurajoen syvyyksistä piristämään koulujen pihoja.

Mikä on Å-djuret? Kuinka vanha se mahtaa olla? Onko kukaan oikeasti nähnyt sitä vai onko kyseessä kaupunkilegenda? Turun ruotsinkielisten koulujen yhteisponnistuksessa otetaan selvää mystisen otuksen taustoista.

Eri luokka-asteiden yhteistyönä Å-djuretin historia selviää ja sen ulkonäkö hahmottuu vaihtuvissa työpajoissa, joissa mm. kirjoitetaan ja tehdään kuvaluonnoksia. Otus herää henkiin myös musiikin, tanssin ja valokuvauksen kautta.

Kun taustat ja suunnitelmat ovat valmiina, taiteilija Jan-Erik Andersson ohjaa taiteellisen toteutuksen vaihetta. Turun ylpeyden, Å-djuretin, kunniaksi koulujen pihoille valmistuu värikkäin mosaiikein pinnoitettuja betoniveistoksia, jotka toimivat penkkeinä ja kiipeilypaikkoina.

2011 arjen muuttujaa

3.6. Å-djuretin kastejuhlat koulujen pihoilla
LOKAKUU Å-djuret -näyttely, Ulakkogalleria

Kuva: Lotta Ahlbeck

lastenooppera

Tulevaisuuden retki - Turku 3011

Tulevaisuus-visioita lasten suusta ja kynästä.

Turku 3011 -lastenoopperan ideat ja pohjamateriaali on kerätty turkulaisille alakouluille pidetyissä työpajoissa. Työpajojen materiaaleista Emma Puikkonen on koonnut lastenoopperan libreton ja Pia Kalenius luo puvustuksen, lavastuksen ja lavalla nähtävät nuket. Markku Klamin sävellyksen ja lasten luomusten pohjalta valmistuu Tulevaisuuden retki – Turku 3011 -lastenooppera.

Vallankumouksellisia tulevaisuusvisioita on syntynyt tekstein, sävellyksin sekä paperiteatterin keinoin. Vuonna 3011 lentävät kaikki – koulut, lehmät, penaalit ja erityisesti ihmiset. Monet asiat ovat myös huomattavan paljon helpompia kuin tänä päivänä. Seinien läpi voi kävellä ja legoista ei tarvitse maksaa. Tulevaisuudessa eläimet ja ihmiset ovat vielä parempia kavereita kuin nyt. Eläimet myös puhuvat ja osaavat varoittaa ihmisiä.

Näistä lähtökohdista on hyvä lähteä odottamaan tulevaisuutta vuonna 3011. Lasten sanoma on, että liika varovaisuus nurkkaan ja huumori kunniaan. Muistakaa myös, että skeittaaminen on tärkeää!

Tuotannosta vastaa ArtSoppa ry.

2011 lentoonlähtöä

KEVÄT Esitykset turkulaisissa alakouluissa
6.–9.8. Esitykset Turun Musiikkijuhlien yhteydessä, Linnateatteri. www.lippu.fi

Kuva: Pia Kalenius

Old Spaces Living Art

Old Spaces Living Art selvittää, kuinka historia koetaan nykypäivänä ja miten historiasta voidaan kertoa taiteen keinoin. Voidaanko historialliset paikat löytää aina uudelleen ja uudelleen?

Hankkeessa kehitetään uusia työtapoja taideopetukseen ja yhdistetään tanssia, ääntä ja animaatiota uudella tavalla.

Turun linna on kohtauspaikkana, kun Pääskyvuoren koululaiset päästävät luovuuden valloilleen tanssin, animaation ja musiikin työpajoissa. Toimintaa ohjaavat taiteilijat Rea-Liina Brunou, Ami Lindholm ja Pekka Tuppurainen. Taiteilijat tutkivat Turun linnan 700-vuotista historiaa yhdessä koululaisten kanssa.

Turun AMK:n Taideakatemian koordinoima hanke toteutuu yhteistyönä Pääskyvuoren koulun, musiikkiopisto Arkipelagin ja Turun museokeskuksen kesken. Vastaava hanke etenee samanaikaisesti myös Tallinnassa yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa.

2011 muistijälkeä

2010-2011

18.3.–27.3. Työpajojen tulokset esillä lastenkierroksilla, Turun linna

Uudenlaista havinaa historiaan.

Paikallishistoria herätetään henkiin lasten toteuttamana.

Kuva: OSLA

Iki-Auran aikakeikaus

Iki-Auran aikakeikaus -projektissa tutkitaan lasten kanssa oman asuinseudun historiaa ja koostetaan tapahtumista tarinoita, joiden päähenkilöitä ovat lapset itse.

Aikakeikauksen myötä päästään pohtimaan, miten eri aikojen lapset kokivat historian käänteet. Lapset kehittävät tarinat ammattilaisten ohjauksessa aina käsikirjoituksesta kuvauksiin ja valmiisiin elokuviin asti. Mediasisältöjä toteutetaan museoihin, internetiin, vanhainkoteihin ja kouluihin.

Aikakeikauksen tapaa lähestyä historiaa voidaan soveltaa ja käyttää eri alueilla niin Suomessa kuin muissakin maissa. Työskentelytavasta luodaan formaatti, jonka avulla lapset voivat tallentaa ja tutkia oman paikkakuntansa historiaa, vahvistaa juuriaan. Työpajassa voidaan esimerkiksi hypätä Agricolan ajan koulunkäyntiin tai tutustua vaikkapa keskiaikaiseen kirkkotaiteeseen. Aikakeikaus koostuu sekä lasten kanssa toteutetusta fiktiivisestä osuudesta että kuhunkin aikakauteen liittyvistä dokumentaarisista osioista.

Syntyneistä töistä julkaistaan oma Aikakeikaus-historia-dvd ja luodaan vuorovaikutteinen nettisivusto.

Iki-Auran aikakeikauksen toteuttajana toimii turkulainen ValoAurinko – lasten ja nuorten kulttuurin tukiyhdistys ry.

2011 muistijälkeä

Työpajoja toteutetaan koko vuoden 2011

Puppet Science and Fiction

Taide hahmottaa neljättä ulottuvuutta!

Puppet Science and Fiction on yläkouluikäisille suunnattu matemaattinen taidetapahtuma. Se perustuu Edwin A. Abbottin teokseen Flatland (suom. Tasomaa). Tapahtuma koostuu kolmesta toisiaan täydentävästä osa-alueesta: taidenäyttelystä, nukketeatteriesityksestä ja työpajasta. Taidenäyttely perehdyttää nuoret Tasomaan maailman geometrisiin sääntöihin.

Nukketeatteriesitys hahmottaa geometriaa paperiteatterin keinoin. Esitys on komediallinen sooloteos vallankäytöstä. Kaksiulotteisessa maailmassa vallitsee idylli, kaikki on litteää. Päähenkilö Neliö saa eräänä päivänä viestin täysin sopimattomalta taholta, kolmannesta ulottuvuudesta. Kolmas ulottuvuus imaisee hänet seikkailuun, joka muuttaa sekä hänen maailmankuvansa että ulkomuotonsa. Science fictionia yksinkertaisimmillaan!

Työpajassa käsitellään neljännen ulottuvuuden mahdollisuuksia. Jokainen osallistuja luo oman näkemyksensä siitä hyödyntämällä muotojen anarkiaa ja animaatiotekniikkaa.

Kokonaisuuden tuottaa Teatteriyhdistys SudenEnne ja toteutuksesta vastaa Puppet Science and Fiction -työryhmä, joka koostuu varsinaissuomalaisista ammattitaiteilijoista. Työpajan opetussisällöstä vastaa nukketeatteriohjaaja ja matematiikan opettaja Lars Wingård.

2011 arjen muuttujaa

MAALISKUU-JOULUKUU
Tapahtuma on tilattavissa koko maahan.

Kuva: Puppet Science and Fiction

Luonto-elämysesitys lapsille. Lumoudu luonnosta, heittäydy tutkijaksi.

Bongaa Oliopus Olius!

Mikään ei ole enää ennallaan! Oliopus Olius -heimoon kuuluvia olentoja on havaittu metsässä. Polulta löytyy eriskummallisia jälkiä ja metsän asukkaat ovat hämillään.

Oliopus Oliuksia jäljittävät tutkijat johdattavat katsojat metsään kätkeytyvään maailmaan, jossa voi kohdata ennennäkemättömiä asioita. Vaelluksen aikana päästään tuntemattomien otusten jäljille ja seuraamaan niiden pieniä ja suuria selviytymistarinoita.

Bongaa Oliopus Olius! on nukketeatterin keinoin toteutettu luontoelämysesitys lapsille. Reitin varrella esiin nousevat ihmisen ja luonnon vuorovaikutus sekä luonnonilmiöt osana taide-elämystä. Esitys herättää huomaamaan luonnon pienet ihmeellisyydet ja nauttimaan sen tarjoamista seikkailujen, leikkien ja tarinoiden mahdollisuuksista.

Esityksen tuottaa ja toteuttaa Teatteriyhdistys Suden-Enne ja Bongaa Oliopus Olius! -työryhmä yhteistyökumppaninaan arvostettu tanskalainen lastenteatteri Teater Refleksion.

2011 arjen muuttujaa

TOUKOKUUN VIIKONLOPPUINA Tammenterhon luontokeskus

Lisäksi esitys kiertää tilauksesta päiväkotien ja koulujen lähimetsissä.

Kuva: Andrea Vanucchi

Sam Body Plays

Uudenlainen malli oppilaiden luovaan toimintaan.

Sam Body Plays vahvistaa, tukee ja auttaa oppimaan uudella tavalla. Sam Body Plays rohkaisee tanssiin ja tarinankerrontaan, tuo väriä soittoon ja sirkukseen. Se on mielikuvitusta, draamaa ja leikkiä. Se on kuvaa ja elokuvaa.

Sam Body Plays on toimintamalli, jota koulut voivat hyödyntää opetuksessaan. Jo nyt mukana on 14 koulua Turusta ja muualta Suomesta. Malli on otettu hyvin vastaan myös Virossa ja ensimmäiset koulut siellä ovat lähteneet mukaan.

Sam Body Plays yhdistää oppilaat ja koulujen henkilökunnan, kulttuurin harrastajat ja ammattilaiset. Tapahtumia ja tekijöitä riittää työpajoissa, näyttämöillä, turuilla ja toreilla ja myös virtuaalisesti. Steel Pan -tynnyriorkesteri rummuttaa heidät kaikki näkyviin, yksilöinä yhdessä, esteettömästi ja estottomasti.

Sam Body Plays on etsintää, uuden ajattelutavan ja uusien toimintatapojen löytämistä. Se on tätä päivää ja tulevaisuutta. Se muodostaa kokonaisuuden ja koostuu osista: Juttutalkoot, Monikulttuurinen luova toiminta, Steel Pan -tynnyriorkesteri ja Vielä hirmuisempi vankila -näytelmä.

Sam Body Plays -projektista vastaavat Turun opetustoimi ja Samppalinnan koulu. Yhteistyössä on mukana kouluja, museoita, oppilaitoksia, teattereita ja työryhmä sekä yksittäisiä kulttuurihenkilöitä.

2011 arjen muuttujaa

2009–2011

16.–27.5. Kansainvälinen luovan toiminnan festivaali, Turun suomenkielinen työväenopisto

Kuva: Roni Lehti

Ekoteko! - nuoret Itämeren äärellä

Miten valintamme vaikuttavat?

Varsinais-Suomen alueen kouluilla ja nuorisotaloilla järjestetään ympäristökasvatustapahtumia ja -työpajoja, joiden keskeisenä teemana on Itämeri. Yläkouluikäisiä nuoria otetaan mukaan pohtimaan ympäristöasioita ja kestävien elämäntapojen omaksumista.

Tavoitteena on luoda pysyviä vaikutuksia nuorten vastuulliseen ajatteluun, antaa kokemuksia omien valintojen merkityksestä, osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista sekä omien kulutusvalintojen yhteyksistä elinympäristöjen tilaan.

Ympäristötapahtumassa osallistujat eläytyvät erilaisiin näkökulmiin draaman, tietoiskujen ja pelien avulla ja tutkivat samalla oman toimintansa ja vastuunkannon merkitystä.

Kaksivuotiseen projektiin osallistuu kouluja, nuoriso-, taide- ja kulttuuritaloja sekä ympäristökasvatusta tekeviä yhteisöjä Turun ja Varsinais-Suomen alueelta.

Päätuottajana ja koordinoijana toimii teatteriyhdistys PerformanceSirkus, joka tekee yhteistyötä Varsinais-Suomen kestävän kehityksen ja energia-asioiden palvelukeskus Valonian, Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän sekä Turun kaupungin Nuorisoasiainkeskuksen kanssa.

2011 sukellusta saaristoon

LOKA-MARRASKUU
Viiden päivän ympäristötapahtuma Nuorten taide- ja toimintatalo Vimmassa

Kuva: Esko Keski-Oja

Tekemisen iloa ja rajatonta luovuutta.

Taikalampun Sytyke

Kaikkiaan yhdentoista Taikalamppu-keskuksen ja Turun kaupungin yhdessä toteuttama Sytyke-hanke tuottaa monipuolisesti lapsille, nuorille ja perheille suunnattua taidetoimintaa ympäri Suomen. Toiminta huipentuu marraskuiseen tapahtumaviikkoon, joka kokoaa Turkuun tekijät ja keskusten taideprojektit eri puolilta Suomea.

Viikon päätapahtuman työpajoissa yleisö voi osallistua taiteilijoiden ohjaamiin taidetyöpajoihin sekä Sytykkeen maakunnallisissa projekteissa tuotettuihin esityksiin ja näyttelyihin. Sytyke-taiteenlajeina ovat sirkustaide, elokuva, sarjakuva, valokuva, teatteri, performanssi, tanssi-, valo-, näyttämö- ja kuvataide.

Suomalaiset taiteilijat eurooppalaisine työpareineen ohjaavat viikon aikana taidetoimintaa mm. kouluissa ja päiväkodeissa. Kansainvälisiä taiteilijavieraita on mukana muun muassa Tanskasta, Ruotsista, Englannista, Liettuasta, Norjasta, Saksasta, Walesista, Venäjältä ja Hollannista. Sytyke-viikolla järjestetään myös ammattilaisille suunnattu lasten- ja nuortenkulttuurin seminaari.

Sytyke on koko Suomen kattava ja suurin yksittäinen lastenkulttuurikokonaisuus kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmassa. Pääosassa on lasten ja nuorten oman taiteen tekeminen, taide-elämysten mahdollistaminen ja näkyväksi tekeminen ja haltioituminen.

Taikalampun Sytykettä koordinoivat Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Pii Poo sekä 12 alueellista koordinaattoria.

2011 lentoonlähtöä

14.–18.11. Sytyke-tapahtumaviikko

18.11. Sytyke – lasten- ja nuortenkulttuurin monet mahdollisuudet -seminaari

20.11. Sytyke-päätapahtuma, Lapsen oikeuksien päivä, Nuorten taide- ja toimintatalo Vimma

Taikalamppu on lasten ja nuorten kulttuurikeskusten valtakunnallinen verkosto, jota ylläpitää Opetus- ja kulttuuriministeriö. Verkoston tavoitteena on kehittää lasten ja nuorten taide- ja kulttuuripalveluita koko Suomessa sekä edistää palveluiden syntymistä sinne, missä niitä ei vielä ole. Verkoston toiminta perustuu viiden vuoden toimikausiin ja mukana ovat tällä hetkellä Helsinki, Hämeenlinna, Jyväskylä, Kaakkois-Suomi, Lapinlahti, Oulu, Pori, Lappi, Pirkanmaa, Seinäjoki & Pohjanmaa ja Vantaa.

Kuva: Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Pii Poo

3
5
8

Tutkimus ja kehittäminen

Ruotsin kuningatar Kristiina perusti vuonna 1640 Turun akatemian Suomen ensimmäiseksi yliopistoksi ja näin Suomi tuli osaksi eurooppalaista yliopistojärjestelmää. Vuonna 1918 kaupunkiin perustettiin uusi yliopisto Åbo Akademi ja vuonna 1920 Turun yliopisto kansalaisten lahjoitusvaroilla.

Tämän päivän Turussa opiskelee yli 40 000 opiskelijaa kahdessa yliopistossa ja neljässä ammattikorkeakoulussa. Opiskelijoista lähes kymmenen prosenttia on ulkomaalaisia. Åbo Akademi on Suomen ainoa monitieteellinen ruotsinkielinen yliopisto. Sen kolmessa tiedekunta-alassa on noin 7000 opiskelijaa, jotka tulevat pääosin Suomen ruotsinkielisiltä alueilta.

Turun yliopiston seitsemässä tiedekunnassa opiskelee yli 20 000 opiskelijaa. Sillä on Suomen suurin oppiainevalikoima taiteiden tutkimuksessa. Turun yliopisto myös johtaa Itämeren yliopistojen yhteistyötä. Nykyään Turun yliopistoon kuuluu aiemmin itsenäinen Turun kauppakorkeakoulu.

Turun neljässä ammattikorkeakoulussa on koulutusohjelmia tradenomista kätilöön. Ammattikorkeakouluun kuuluu myös Turun Taideakatemia, jonka jokainen linja on mukana vuoden 2011 tapahtumissa.

Turun korkeakoulut ja oppilaitokset ovat olleet vahvasti mukana kulttuuripääkaupunkivuoden suunnittelussa monilla eri tavoin. Yliopistojen ja korkeakoulujen rehtorit ovat olleet mukana Turku 2011 -prosessissa jo hakuvaiheesta alkaen.

Kulttuuripääkaupunkiohjelmassa on yksitoista yliopistojen johtamaa tutkimushanketta ja -tuotantoa. Kokonaisuus on laajempi kuin missään aiemmassa Euroopan kulttuuripääkaupungissa. Koko kulttuuripääkaupunkivuoden onnistumista eri näkökulmista tutkii Turku 2011 -arviointiohjelma aina vuoteen 2016 saakka.

Creatin' - luovuuden infrastruktuurit

Creatin' on innovatiivinen tutkimushanke, joka tutkii Euroopan kulttuuripääkaupunki Turku 2011 -prosessia ja sen synnyttämää Turku 2011 -mallia luovan talouden kehittämisessä osana kaupungin toimintajärjestelmää.

Projektin pyrkimyksenä on kehittää uusi ”Turun malli” luovan infrastruktuurin rakentamiseksi kaupunkitalouteen. ”Luova infrastruktuuri” on käsite, jonka professori Alf Rehn on luonut kuvaamaan niitä tapoja, joilla kaupunki voi yleisellä ja arkeen tuodulla järjestelmällä tukea luovuutta ja tähän kytkettyä taloutta. Projekti haluaa herättää keskustelua siitä, miten uudelle, luovalle taloudelle voidaan rakentaa paremmat perusedellytykset samalla tavoin kuin infrastruktuuri on tukenut teollista taloutta.

Tutkimus- ja toimintamallien kehittämisellä tuodaan välineitä mm. konkreettiseen kaupunkisuunnittelutyöhön osallistamalla moninaista otosta kaupungin toimijoista ja kansalaisista. Projektin aikana ryhmän jäsenet osallistuvat niin kulttuuripääkaupunkiprojektien seuraamiseen kuin yleiseen keskusteluun esimerkiksi järjestämällä tilaisuuksia, joissa keskustellaan uusimmista tutkimustuloksista liittyen kaupunkitalouksien kehittymiseen. Projekti tuottaa sekä tieteellisiä artikkeleita ja kirjoja Turun luovasta taloudesta että raportteja Turun kaupunkialueen mahdollisuuksista globaalissa luovassa taloudessa. Projektin lopussa ryhmä luovuttaa Turun kaupungille kirjan mahdollisuuksista luoda uusi ”Turun malli” kaupungeille, jotka haluavat kehittää luovaa taloutta.

Tutkimusta johtaa professori Alf Rehn Åbo Akademista.

2011 lentoonlähtöä

2009–2011

Miten kaupungin toimintajärjestelmässä voidaan edesauttaa luovan talouden kehitystä? Tapaustutkimus Turku 2011 -kulttuuripääkaupungista.

Julkista taidetta kaupunkitilassa.

Turku 2011 päältä katsoen

Turun yliopiston taidehistorian ja mediatutkimuksen tutkimustyö tarkastelee Turku 2011 -ohjelman kaupunkitilaan tuottamaa julkista taidetta. Kulttuuripääkaupunkiohjelmaan kuuluvista tuotannoista nostetaan esiin viisi kaupunkitilaan sijoittuvaa teoskokonaisuutta. Lisäksi järjestetään tutkijoille, taiteilijoille ja asukkaille avoimia kritiikkitilaisuuksia taideteosten äärellä. Turku 2011 päältä katsoen huipentuu kansainväliseen symposiumiin Taide julkisessa tilassa.

Mediatutkimus keskittyy mediataiteen rooliin julkisen tilan rakenneosana. Taidehistorian oppiaine saa puolestaan antoisan mahdollisuuden tutkia julkisen taiteen viimeisimpiä ilmiöitä. Turku 2011 päältä katsoen -tutkimus on ns. kanssatutkimusta, jossa tutkija, tutkimuskohde ja tutkittava ovat tiiviissä yhteistyössä. Vuosina 2011–2012 tuotetaan viisi pro gradu -työtä, jotka tarkastelevat kaikille avoimeen kaupunkitilaan sijoittuvia kulttuuripääkaupunkivuoden projekteja. Tutkimusosuuksien lisäksi Turku 2011 päältä katsoen osallistuu julkisen taiteen tuotantoihin järjestämällä seminaareja ja julkisia kritiikkitilaisuuksia näiden yhteyteen sekä hyödyntämällä taidehistorian ja mediatutkimuksen asiantuntijakapasiteettia. Lisäksi teokset ja tilaisuudet dokumentoidaan. Tutkimusta johtavat professorit Altti Kuusamo ja Jukka Sihvonen.

2011 arjen muuttujaa

2011 Kritiikkitilaisuuksia teosten äärellä

MARRASKUU Taide julkisessa tilassa -symposium

2011–2012

Kuva: Seilo Ristimäki / Iloinen Liftari Oy

Osallisuuden luova voima

Osallisuuden luova voima tutkii kulttuuripääkaupunkiprosessin toimintaa ja vahvistaa Turku 2011 -kulttuuripääkaupungin pitkäkestoisia ja voimauttavia vaikutuksia. Työn tavoitteena on juurruttaa kulttuuripääkaupunkivuoden hyviä käytäntöjä, uusia toimintatapoja ja tulevaisuusnäkymiä alueen kehittämiseen.

Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskus työskentelee kymmenien Turun ja Varsinais-Suomen luovien alojen toimijoiden kanssa vuosina 2010–2012. Suurin työ tehdään yhdessä Turku 2011 -ohjelman tuotantojen kanssa. Tutkimuksessa käytetään tulevaisuudentutkimuksen menetelminä tulevaisuusverstaita ja Delfoi-kyselyjä. Syntyykö 2011-kulttuurivuoden myötä uutta luovien alojen yrittäjyyttä? Miten yhteistyö digitaalisen kulttuurin tuotannoissa voi kehittyä vuoden 2011 jälkeen? Entä miten uudet kansalliset ja kansainväliset taiteen ja tieteen verkostot toimivat vuonna 2020?

Tulevaisuustyöstä vastaavat tutkijat ovat kulttuurin- ja tulevaisuudentutkimuksen asiantuntijoita: vanhempi tutkija VTT, dosentti Anita Rubin, koulutuspäällikkö, KTL Leena Jokinen, tutkija, FM Anna Kirveennummi, kehitysjohtaja, VTM Olli Hietanen ja erikoistutkija, FT, dosentti Katriina Siivonen.

2011 lentoonlähtöä

2009–2012

Entä mitä kulttuuripääkaupunkivuodesta jää jäljelle?

Miten kaupunkilaiset ja kaupungissa vierailleet ovat kokeneet Turun?

Kuva: Turun yliopiston arkisto

Kerrottu ja koettu Turku

Kerrottu ja koettu Turku tutkii Aurajoen ympäristön arkipäivän kokemuksia ja Turkua naisten kaupunkina. Aurajokiympäristöä tutkivat tapahtumat käynnistyvät tammikuussa järjestettävällä Ihmisen joki -seminaarilla.

Kesäkaudella Aurajokiympäristöä kiertää Muistihuone ja näyttelytila, johon kerätään jokirannan kokemiseen ja aistimiseen liittyvää ihmisenkokoista muistitietoa mm. joki-teemaisella kenttätyökurssilla sekä toukokuisilla työpajoilla. Interaktiivinen muistihuone kerää samalla uusia kaupunkimuistoja kaupunkilaisilta ja matkailijoilta.

Naisten historiaan ja kaupungin kokemiseen syvennytään muistelutyöpajoissa ja opintopiireissä. Avoimia muistelutapahtumia järjestetään työpajoissa esiin nousseissa paikoissa. Turkulaiseen naishistoriaan voi perehtyä myös lukemalla uutta, Turun historiallisen yhdistyksen kustantamaa Naisten kaupunki – turkulaisten naisten historiaa -kirjaa. Kesällä ja syksyllä Kerrottu ja koettu Turku tuo naisten historiaa tämän päivän kaupunkitilaan työläisnaisten, yrittäjänaisten ja kulttuurinaisten elämästä kertovin kulttuurikävelyin sekä studia generalia -luennoin.

Kerrottu ja koettu Turku -tutkimuksesta vastaavat Turun yliopiston historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitokset. Kaupunkilaisten, tutkijoiden, opettajien ja opiskelijoiden yhteistyönä toteutettava Kerrottu ja koettu Turku jää elämään virtuaalisena ja kerätyt muistitietoaineistot ovat sekä tutkijoiden että kaupunkilaisten käytössä myös vuoden 2011 jälkeen.

2011 muistijälkeä

TAMMIKUU Ihmisen joki -seminaari
TOUKOKUU Joki-teemainen kenttätyökurssi
TOUKOKUU Tutkimuksellinen jokiaiheinen workshop
KEVÄT–KESÄ Kulttuurikävelyt
KESÄ Muistihuone kerää jokimuistoja
SYKSY Studia generalia -sarja

seminaari

Street Life

Tapahtumilla ja kaupungin yleisellä kuhinalla on suuri rooli kaupungin kokemisessa ja siinä, millaiseksi kaupunki muodostuu ja millaisena se ihmisten mielissä elää. Street Life tarttuu tutkijavoimin katuelämän kysymyksiin ja tarkastelee aihetta myös monikulttuurisuuden näkökulmasta.

Miten Turun kulttuuripääkaupunkivuoden tuottamat tapahtumat ja merkitykset heijastuvat turkulaiseen katuelämään ja kokemuksiin siitä? Millaisia pysyviä jälkiä kaduilla toteutetut tapahtumat jättävät turkulaiseen kaupunkitilaan? Miten monikulttuurisuus ilmenee katutilojen käytössä?

Tutkimuksen kysymykset limittyvät laajempiin pohdintoihin julkisen tilan käytöistä ja eri ihmisryhmien oikeudesta katutilaan. Erityisen tarkastelun kohteeksi otetaan kulttuuripääkaupunkiohjelmaan kuuluva Eurocultured-katukulttuurifestivaali, jonka kanssa limittäin järjestetään kansainvälinen Street life -seminaari. Seminaarissa käsitellään katuelämää ja sen kantavina kysymyksinä ovat kaupungin väliaikaisuus sekä eri ihmisryhmien oikeus katutilojen käyttöön ja haltuunottoon. Pääpuhujiksi saapuu kulttuurimaantieteen ja kaupunkitutkimuksen huippunimiä Euroopasta ja Yhdysvalloista.

Seminaarin ja katukulttuurifestivaalin yhtäaikaisuus luo ainutkertaiset puitteet tieteen ja taiteen suhteiden pohtimiselle kaupunkiympäristössä. Street Life -kokonaisuudesta vastaa Turun yliopiston maantieteen laitos. Tutkimusta johtaa dosentti Päivi Kymäläinen.

2011 lentoonlähtöä

2010–2011

20.–21.5. Street life -seminaari

Miten tapahtumat heijastuvat kokemukseen kaupungista?

Kuva: Rebecca McKnight

Olemisen monet tarinat

Olemisen monet tarinat yhdistää mielenterveydelliset, valokuvaterapeuttiset ja draamalliset työmenetelmät lasten ja nuorten elämäntarinan tutkimiseen ja tukemiseen. Kouluissa, oppilaitoksissa sekä erilaisissa lasten ja nuorten ryhmissä toteutettava hanke auttaa lapsia ja nuoria elämässä selviytymiseen.

Olemisen monet tarinat pyrkii tuomaan hallittavuuden ja mielekkyyden kokemuksia arkielämään muun muassa ohjauksen ja luovien työpajojen avulla.

Työpajoissa luodaan yhdessä uusia menetelmiä. Lähtökohtana on ajatus, että taide avaa väyliä selviytymiseen arjen paineissa. Työmenetelmien pohjana ovat elämän tarinallisuus ja elämänhallinnan taitojen opettaminen. Tarkastelun kohteena on oman elämän kertomus.

Näkökulmia etsitään valokuvan, sanan, musiikin, lyhytelokuvan ja draamallisen toiminnan keinoin. Tavoitteena on luoda toimintamalleja ja lähestymistapoja, jotka auttavat jäsentämään omaa elämää ja lisäävät itsetuntemusta.

Hanketta koordinoi Turun yliopiston koulutus- ja kehittämiskeskus. Työpajojen ohjaajina ovat psykoterapeutit, valokuvaterapian menetelmien kehittäjät Ulla Halkola ja Tarja Koffert. Yhteistyökumppanina on teatteriryhmä Kolmas tila 3T, josta ovat mukana teatteriohjaaja Juha Malmivaara, dramaturgi Seppo Parkkinen, elokuvaohjaaja Lotta Petronella ja säveltäjä Kari Mäkiranta.

2011 henkilökohtaista

29.–30.9. Tapahtumafoorumi, jossa esitellään työpajoissa luotuja työmalleja lasten ja nuorten kanssa työskentelevien käyttöön

Lasten ja nuorten mielenterveyttä tuetaan valokuvan ja draaman keinoin.

symposium

Aboagora

Aboagora – Turun tori – on symposium, joka edistää tieteiden ja taiteiden välistä vuoropuhelua, luo uudenlaisia keskusteluyhteyksiä tieteen- ja taiteentekijöiden välille ja tuo keskustelun keskelle kaupunkia, kaikkien ulottuville. Aboagora on avoin ajatusten foorumi, joka haastaa kyseenalaistamaan ja murtamaan tieteen ja taiteen raja-aitoja.

Aboagora tuo Turkuun eri alojen ajankohtaisia tieteellisiä keskusteluja sekä kohtaamisia tieteen ja taiteen välillä. Turun musiikkijuhlien ohjelmisto tarjoaa tälle vuoropuhelulle ainutlaatuiset puitteet, sillä Aboagoran aikaan taiteilijat kutsutaan luentosaleihin ja tieteentekijät sekä yleisö saavat kokea musiikin voiman vuoden konserteissa.

Aboagoran teemana on ”Rethinking enlightenment”. Moderni maailmamme on monin tavoin 1700-luvun valistuskulttuurin synnyttämä. Tämä perintö vaatii myös kriittistä arvioimista ja erilaisten vastakkainasettelujen purkamista. Ovatko tieto ja usko toistensa vastakohtia? Voidaanko järki ja tunne erottaa toisistaan? Mitä tarkoittavat ”valo” ja ”pimeys” vuonna 2011? Avausvuoden jälkeen Aboagora jatkaa toimintaansa vaihtuvin teemoin ja sen pysyvä tehtävä on tieteen ja taiteen suhteen uudelleenarvioiminen.

Aboagora on Turun musiikkijuhlien, Turun yliopiston kulttuurihistorian oppiaineen sekä Åbo Akademin yhteydessä toimivan Donner-instituutin yhteishanke.

2011 lentoonlähtöä

15.–18.8.

Tieteen ja taiteen rajapinnalla.

symposium

Archipelago Logic

Kohti kestävää tulevaisuutta.

Archipelago Logic kutsuu tieteen ja taiteen tekijöitä kansainväliseen symposiumiin, joka luo tilan poikkitieteelliselle keskustelulle maailman eri saaristojen tulevaisuudesta.

Symposium yhdistää uutta tutkimusta ja eri näkökulmia aina biologiasta filosofiaan, arkkitehtuuriin ja nykytaiteeseen.

Turun saariston kautta tarkastellaan myös Itämeren ajankohtaisia teemoja ja nivotaan yhteen ekologisia, ekonomisia, esteettisiä ja eettisiä kysymyksiä sekä näytetään suuntaa kohti kestävää tulevaisuutta.

Symposiumin teemoissa nousee esiin paitsi saaristo maantieteellis-poliittisena käsitteenä ja ekologisilta muutoksiltaan ajankohtaisena, myös mm. julkisen tilan eri muotojen kartoitus Euroopan saaristoissa.

Contemporary Art Archipelago (CAA) -näyttelyn paikkasidonnaiset, tutkivat taideteokset muodostavat taustan keskustelulle. Archipelago Logic -symposiumin järjestää Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi yhteistyössä CAA:n kanssa.

2011 sukellusta saaristoon

ELOKUU
Åbo Akademi, Turku ja Saaristokeskus Korposträm, Korppoo

Kuva: Susse Määttänen

seminaari

International Science Day (ISD)

Kvantti-fysiikka kohtaa taiteen.

International Science Day (ISD) on kansainvälinen tieteen ja taiteen seminaari, joka yhdistää harvinaisella tavalla kvanttifysiikan huippututkimuksen terävintä kärkeä taiteeseen. ISD tuo Turkuun arvostettujen TED-konferenssien huippututkijoita myös muilta tieteenaloilta.

ISD:n aikana yleisölle esitetään italialaisena, ranskalaisena, englantilaisena ja suomalaisena yhteistyönä toteutettu ”The Birth of Light” -dokumenttielokuva ensimmäistä kertaa. Italialaisen dokumentaristi Marco Tumbiolon ohjaama elokuva on poeettinen kuvaus valokvanttien eli fotonien luomisesta ja tuhoamisesta. Elokuva vie katsojansa huippulaboratorioon, jossa vuonna 2009 havaittiin ensimmäistä kertaa yksittäisen fotonin syntymä ja kuolema. ”The Birth of Light” –dokumentin ensiesityksen jälkeen havainnon tehneet tutkijat professori Wolfgang Lange Brightonista ja professori Serge Haroche Pariisista kertovat tutkimuslöydöistään.

ISD:n iltapäiväosiossa kuullaan TED-puhujien mukaansatempaavia puheenvuoroja teemoina ”The Magical Language of Science” ja ”The Method of Science”. ISD -päivän tarkoituksena on tarjota mahdollisimman monelle pääsy kvanttifysiikan ja tieteen piilossa olevaan, kauniiseen maailmaan. Päivän toteutuksesta vastaa Suomessa asuva italialainen kvanttifyysikko Dr. Sabrina Maniscalco Turun yliopiston kvanttifysiikan keskuksesta.

Seminaarin toteuttavat Turun yliopisto, Heriot-Watt University, Edinburgh (Iso-Britannia), École Normale Supérieure, Paris (Ranska) ja University of Sussex, Brighton (Iso-Britannia).

2011 lentoonlähtöä

5.6. Sigyn-sali, tilaisuuden kieli on englanti. Maksuton.

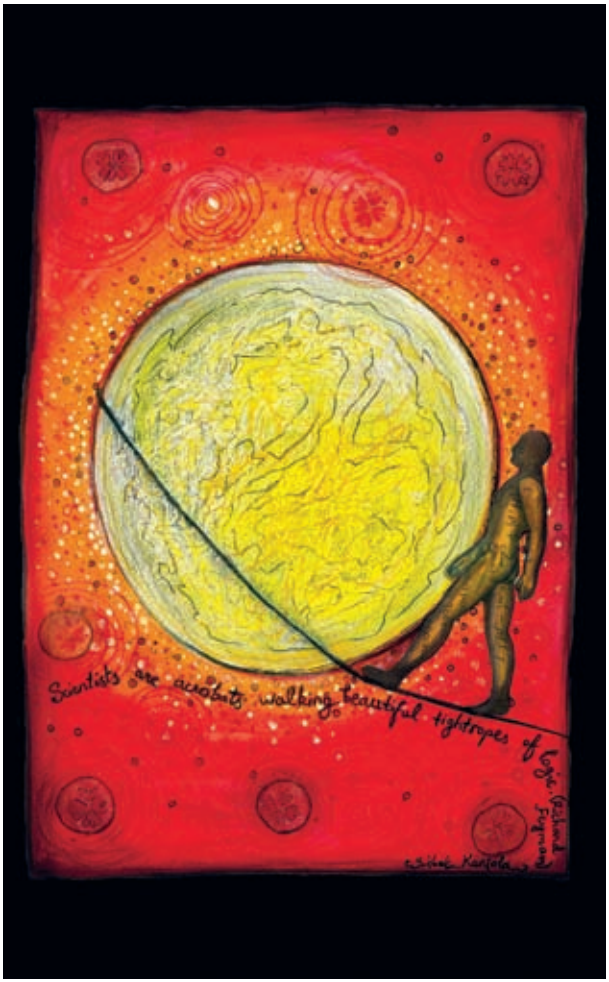

Kuva: Sibel Kantola

Turku 2011 Summer School:
Kestävä kehitys ja kulttuuri Itämeren alueella

Kansainvälinen kesäkoulu Turussa.

San Diego State University toteuttaa yhteistyössä Turun yliopiston Baltic Sea Region Studies -ohjelman ja Åbo Akademin kanssa ”Kestävä kehitys ja kulttuuri Itämeren alueella” -kesäkoulun. Turussa järjestettävä ja Ruotsin Växjössä vieraileva kesäkoulu tutkii kestävän kehityksen, ympäristön ja kulttuurin teemoja sekä näiden toteutumista erityisesti Turku 2011 -ohjelman tuotannoissa.

Kesäkouluun osallistuu San Diego State Universitystä (SDSU), Turun yliopistosta ja Åbo Akademista yhteensä 20–25 perus- ja jatkotutkinto-opiskelijaa, joista noin 15 tulee SDSU:sta ja 10 Turusta. Kesäkoulua johtavat SDSU:n professorit Alan Sweedler, A.C. Harvey, Geoff Chase, Paul Ganster ja Mike Harvey.

Turun yliopiston Baltic Sea Region Studies -ohjeman akateeminen johtaja Markku Jokisipilä sekä Åbo Akademin ympäristökoordinaattori Ea Blomqvist kokoavat kesäkoululle akateemista yhteistyöverkostoa Turun suunnalta.

Kesäkoulun yhteydessä järjestetään kestävää kehitystä ja Itämeren aluetta käsittelevää kurssitarjontaa ja luentoja, joihin osallistuu asiantuntijoita San Diego State Universitystä, Åbo Akademista ja Turun yliopistosta.

2011 sukellusta saaristoon

26.5.–16.6.

Uskonnot ja kulttuuriperintö - Abrahamin lapset

Asiantuntijoita, taiteilijoita ja kaupunkilaisia kokoontuu yhteen uskontojen kulttuuriperinnön ja nykypäivän kysymysten äärelle symposiumiin, joka selvittää eurooppalaisten uskontojen kohtaamista historiassa ja nykypäivässä.

Turku on pääkaupunkiseudun rinnalla maamme merkittävin monikulttuurisuuskeskus. Uskonnot kantavat ja edustavat laajaa inhimillisen kulttuuriperinnön kirjoa. Kysymys omasta alueellisesta identiteetistä ja uskonnon merkityksestä kasvaa globalisoituvassa maailmassa. Aikana, jolloin yhtenäiskulttuurista monikulttuurisuuteen heräävä Suomi kohtaa eri uskonnollisista ja kulttuurisista taustoista tulevat ihmiset, on monikulttuurinen lukutaito tarpeen. Erityisesti tieteen popularisoinnille on akuutti tarve.

Ennakkoluulojen ja yhteentörmäysten ehkäisemiseksi on oleellista tuntea eurooppalaisen kulttuurin kolme tärkeää elementtiä: kristinusko, juutalaisuus ja islam – näiden perintö ja nykypäivä.

Yhtenä symposiumin kokoavista voimista on Åbo Akademin teologisen tiedekunnan sekä uskontotieteen ja folkloristiikan laitosten yhteistyönä toteutettava maisteriohjelma “Children of Abraham and Today’s World.”

Foorumin järjestävät yhteistyössä Turun ja Kaarinan seurakunnat, Turun arkkihiippakunta, SEN, Fokus, Helsingin yliopisto, Turun yliopisto, Åbo Akademi, Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen Seura ja Opetushallitus.

2011 muistijälkeä

SYKSY 2011

Uskonto- ja kulttuuri-foorumi.

Tieteen ja kulttuurin Turku - hyvinvoiva kaupunki

Hyvinvointi-tutkimusta koettavaksi kaupunkilaisille.

Tieteen ja kulttuurin Turku – hyvinvoiva kaupunki tutkii 2011-ohjelman ja myös laajemmin kulttuurin hyvinvointia ja terveyttä edistäviä vaikutuksia. Vuonna 2011 tuotetaan tutkimusta elävöittävä Hyvinvointitutkimuksen tori -kokonaisuus ja lähetetään liikkeelle Tiedebussi, joka kiertää Turun lisäksi myös muualla Varsinais-Suomessa.

Hyvinvointitutkimuksen tori ja Tiedebussi tekevät hyvinvointitutkimusta saavutettavaksi esitellen tutkimuksen tuloksia taiteen ja kulttuurin keinoin kaikille kaupunkilaisille, varsinaissuomalaisille ja matkailijoille.

Tieteen ja kulttuurin Turku – hyvinvoiva kaupunki edistää monitieteistä kulttuurin ja terveyden tutkimusta Turun yliopistossa, saa virikkeitä uudelle tutkimukselle ja kartuttaa kaupunkilaisten hyvinvointituntemusta. Lisäksi Turkuun kootaan vuonna 2011 alan kansallista ja kansainvälistä asiantuntemusta. Turun yliopiston tutkimuksen vastuullisena johtajana toimii professori Veikko Launis.

2011 arjen muuttujaa

22.–24.9. Kansainvälinen kongressi Culture, Health and Well-Being: Theory into Practice. Kongressin teemana on kulttuuri, terveys ja hyvinvointi kaupunkiympäristössä.

2010–2015

Kuva: Hanna Oksanen

Kulttuuria vanhusten arkeen

Turun kaupungin sosiaali- ja terveystoimi ottaa osaksi hoidon kokonaisuutta kulttuurisuunnitelman vanhusten ympärivuorokautisissa hoitopaikoissa. Aluksi mukaan lähtee kokeiluyksiköitä, joista toimintamallia levitetään laajemmin ympäri Turkua: kulttuuri tulee osaksi noin 1 500 vanhuksen arkea ja päivittäistä hoitoa.

Vanhuksen kulttuuriset tottumukset ja odotukset kirjataan yksilölliseen hoito- ja palvelusuunnitelmaan. Tavoitteena on kulttuurin toteuttaminen vanhusten yksilöllisten tarpeiden ja toiveiden mukaan mahdollisimman monipuolisena. Kuvataide, musiikki, tanssi, muotoilu, teatteri, valokuvat, historia, runous, kirjallisuus ja liikunta eri muodoissaan voivat olla osa kulttuurisuunnitelmaa.

Sisällön toteuttamisessa huomioidaan vanhukset yksilöllisesti; virkeät, mutta fyysisesti huonokuntoiset, masentuneet, dementiaa sairastavat, huonokuuloiset, näkövammaiset, vuodepotilaat ja eristyshoitoa vaativat potilaat. Sisällön tuottaminen suunnitellaan jokaisen vanhuksen henkilökohtaisen kulttuurisuunnitelman pohjalta ja tiiviisti yhdessä ympärivuorokautisen hoidon, geriatrisen sairaalahoidon ja kulttuuritoimen kanssa.

Kulttuuria vanhusten arkeen tuottaa kulttuurisuunnitelma-mallin, josta pyritään saamaan pysyvä toimintatapa ja joka on levitettävissä myös muualle Suomeen ja Eurooppaan.

Uusin suunnitelmin kohti hyvinvointia ja aktiivisuutta.

2011 arjen muuttujaa

2010–2011

2011 Kulma - kulttuuripääkaupungin info, café ja design shop

KULMA 2011 HORNET CORNER

2011 Kulma palvelee osoitteessa Kristiinankatu 1, aivan Aurajoen rannalla sijaitsevan jugendlinnan katutasossa. Paikkaan voi piipahtaa kyselemään lisätietoa tapahtumista tai ostamaan pääsylippuja. Samalla voi nauttia kahvilan antimista.

Design Shop on projektikauppa, jossa muotoilualan eri tekijät myyvät tuotteitaan muutaman kuukauden kerrallaan. Tarjolla on paikallisia helmiä ja suomalaisen osaamisen tunnettuja huippuja. Lisäksi valikoimaan kuuluvat viralliset Turku 2011 -tuotteet. Vaihtuvan valikoiman ansiosta useampikin käynti kannattaa.

2011 Kulma | Kristiinankatu 1 | Turku | p. 02 262 2022
info@turku2011.fi

Kuva: Vesa Aaltonen

Logomo – siellä tapahtuu aina

Turun kulttuuripääkaupunkivuoden päänäyttämö on Logomo. Aikaisemmin konepajana toimineen rakennuksen valtavat päätyhallit on kunnostettu ja lähes 9000 neliötä tilaa täyttyvät pitkäkestoisista näyttelyistä ja suuren mittaluokan esityksistä. Lisäksi tiloissa palvelevat kahvila sekä 2011-kauppa.

Logomo sijaitsee vanhan teollisuusmiljöön sydämessä, Turun rautatieaseman ja ydinkeskustan läheisyydessä. Korkeatasoinen sisältö ja upeat puitteet tarjoavat yleisölle elämyksiä joka päivä kulttuuripääkaupunkivuoden avajaisista aina joulukuun puoliväliin.

Tilan kunnostus kulttuurikäyttöön on Suomen mittaluokassa erittäin merkittävä panostus. Logomon puitteet avaavat Turkuun uudenlaisia luovan talouden mahdollisuuksia ja tuovat Suomeen ainutlaatuisen tapahtumakeskuksen.

Logomo | Köydenpunojankatu 14

Vinkki: Logomoon pääsee myös kätevästi kävellen Turun rautatieaseman viereistä ylikulkusiltaa pitkin.

Logomon näyttelyt 16.1.–18.12.:
Tuli on irti!
Only a Game?
Liisa ihmemaassa
Tom of Finland

Kiasma / ARS11:
16.1. - 29.5. Eija-Liisa Ahtilan Where Is Where – Missä on missä?

Kiasma / ARS11:
17.6.–18.12. Isaac Julienin Western Union: Small boats

Kuva: Arkkitehtitoimisto Vapaavuori Oy

Turku 2011 kiittää!

Varsinais-Suomen liitto
Egentliga Finlands förbund
Regional Council of Southwest Finland

SVENSKA KULTUR FONDEN

UTRIKESMINISTERIET

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Raision KAUPUNKI

Kaarina

salo

Naantalin kaupunki

UUSIKAUPUNKI.FI

PORI

VÄSTÅBOLAND LÄNSI-TURUNMAA

Helsingin kaupunki

BRITISH COUNCIL

EU JAPAN fest

Kiitos vapaaehtoisohjelman kumppanit:

Suomen Punainen Risti/Varsinais-Suomen piiri, Mannerheimin lastensuojeluliitto / Varsinais-Suomen piiri, Avustajakeskus, Yrkeshögskolan Novia, Humanistinen ammattikorkeakoulu / Turku, Valonia, Turun ammattikorkeakoulu/terveysala

Kiitos viestinviejät:

Aboa Vetus & Ars Nova, Aurinkobaletin kannatusyhdistys, FC TPS Oy, Finlands Svenska Sång- och musikförbund r.f. (FSSMF), Finnland-Institut in Deutschland, Floorball Club Turku ry (FBC Turku), Fortuna-korttelin kehittämishanke, Forum Marinum –säätiö, Halisseura ry, Harlem Jazz Club ry, Kritiikki ry, Kulttuurimedia Unikankare, Kulttuuriosuuskunta Avocado, Kuninkaantien Muusikot Ry, Kuntoutuskeskus Petrea / Petreasäätiö, Kupittaan Ryhmäpuutarhayhdistys ry, La Reina –tanssikoulu, Lahjan Tytöt ry, Lasten rockfestivaali Seikkisrock / Lasten- ja nuortenkulttuuriyhdistys Vilperi ry, Lauluovi / Teijo Pöyhönen, Lounais-Suomen Syömishäiriöperheet ry, Lukas Priklopil – polkupyöräilijä, Maaseudun matkailuelinkeinon kehittäminen Varsinais-Suomessa – hanke, Mannerheimin Lastensuojeluliitto / Varsinais-Suomen piiri, Naisten kuntovitonen, Niko Kostet / Christian Dreadfull- elokuvan työryhmä, Osuuskunta Dirtstudios, Paavo Nurmi Marathon / TUL, Pohjolan Pihat – asukasyhdistys, Pro Manillasäätiö, SAK:n Turun toimipiste, Saksalais-Suomalainen Seura r.y. / Deutsch-Finnische Gesellschaft. e.V, Siirtolaisuusinstituutti, Skål International Turku ry, Sohon Torwet ry, Soroptimist International Of Turku, Suomen Akvarellitaiteen yhdistys ry, Suomen Humanistinen Ammattikorkeakoulu oy, Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit ry, Suomen MS -Liitto ry, Suomen Punainen Risti / Varsinais-Suomen piiri, Suomi-Seura ry, Syömishäiriöliitto – SYLI ry, Tanssiteatteri ERI, Terapiayhdistys Sateenkaari ry - Terapiföreningen Regnbågen rf, Terveyden ja hyvinvoinninlaitos / kansantautien ehkäisyn os., Turku Jazz ry, Turkuseura - Åbosamfundet ry, Turun Kauppakamari, Turun Kaupunkilähetys, Turun Keilailuliitto ry, Turun Kulttuurijoki ry, Turun Luonnonsuojeluyhdistys ry, Turun Musiikkijuhlasäätiö, Turun Nuorisokiekko ry, Turun Nuorkauppakamari, Turun Pietari -seura ry - S:t Petersburg -föreningen i Åbo rf, Turun Riento ry, Turun Rotaryklubi, Turun Seudun Hengitysyhdistys ry, Turun seudun historian ja yhteiskuntaopin opettajien kerho, Turun seudun lihastautiyhdistys, Turun Seudun Mobilistit ry, Turun Seudun Nivelyhdistys ry, Turun Terveydenhuoltomuseon ystävät ry, Turun Urheiluliitto ry, Turun yliopisto, Turun yliopiston ylioppilaskunta, Turun Yrittäjät ry, Turunmaan UNIFEM, Työväen Sivistysliiton Turun Opintojärjestö ry, Valokuvakeskus Peri, Vantaan Festivaalit Oy, Varsinais-Suomen Elokuvakeskus ry, Varsinais-Suomen karjalaisseurojen piiri ry, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, Varsinais-Suomen Teknologiateollisuus ry, Varsinais-Suomen Virokeskus ry, Varsinais-Suomen Yrittäjät ry, Yrkeshögskolan Novia Åbo, Åbo Akademi, Åbo Akademi – WG82 conference, Turku Modern, Åbo Svenska Teater

Kalenteri

VUOSI 2011	TAMMI	HELMI	MAALIS	HUHTI	TOUKO	KESÄ	HEINÄ	ELO	SYYS	LOKA	MARRAS	JOULU
1827 Infernal Musical												
2000 & 11 omakuvaa												
Abduction of Europe												
Aboagora												
Aikavaellus												
Alkumeri												
Alvar Aalto ja puun ulottuvuudet												
Animoi												
Anna palaa!												
Archipelago Logic												
ARKturku												
Aurajoen paviljonki												
Avajaiset												
Biisilinna												
Blackmarket												
Boat - Vene												
Bongaa Oliopus Olius!												
Bongaa Turun murkut												
Box												
Burning Bridge Literary Agency												
Carl Larsson												
Cirque Dracula												
Close Your Eyes and Tell Me What You See												
Colourscape												
Contemporary Art Archipelago (CAA)												
Creatin'												
Eerik XIV												
Ekoteko! - nuoret Itämeren äärellä												
Energo												
ERI-Klubit												
Esittävän Taiteen Toukokuu												
Eurocultured												
European eyes on Japan												
Fantasia-Armada												
Flame-jazzklubit												
Flux Aura 2011												
Future Circus -festivaali												
Hair – keski-ikäisten hiukset												
Henrik ja noitavasara - kansanooppera												

Kaupunkitapahtumat
Näyttelyt ja kuvataide
Musiikki
Muotoilu, arkkitehtuuri ja käsityö
Teatteri, tanssi, sirkus ja performanssi
Elokuva, animaatio ja mediataide

Kalenteri

VUOSI 2011	TAMMI	HELMI	MAALIS	HUHTI	TOUKO	KESÄ	HEINÄ	ELO	SYYS	LOKA	MARRAS	JOULU
Iki-Auran aikakeikaus	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
International Science Day (ISD)						■						
Jatulintarhat	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
John - Eleanor				■								
Joutomaa								■				
Kadonnut kaupunki esittää: Elämyspuisto Turku 2011							■					
Kaupunginosaviikot	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kaupunki itää!				■								
Keinutuolien kokoontumisajot					■							
KekriFest										■		
Kerrottu ja koettu Turku	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kiasma: Eija-Liisa Ahtila ja Isaac Julien / ARS11	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kiertotie	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Klaffi					■	■	■	■				
Kohtaa sarja kuvia						■	■	■	■			
Kohtaamisia kirjastossa	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Koroinen - Turun syntysija						■		■				
Kulttuurikuntoilua Varsinais-Suomessa	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kulttuurikuntoilun keskuspuisto	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kulttuuria vanhusten arkeen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kylämatka						■	■					
Leikkivallankumous	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Live Grand Prix	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Liisa ihmemaassa	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Loisto-konserttisarja				■		■	■					
Lähiruoka Turussa		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Maaria ja mestari								■	■	■	■	■
Mariinski-teatterin orkesteri ja Valeri Gergijev								■				
Martha Schwartz – Barkerinpuisto							■	■	■	■	■	■
Meedio										■		
Meidän perhe				■	■							
Mieletön Oopperan Historia	■	■	■	■	■							
Mikropatia! –festivaali	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
MILjazz								■				
Mobiilianimaatio	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Muinaistulien yö								■				
Muistettu kaupunki					■	■						
Muotoilijan kädenjäljet Turussa					■	■	■	■	■			
Musicam Video											■	■

■ Kirjallisuus ja sanataide
■ Tutkimus ja kehittäminen
■ Lapset ja nuoret

Kalenteri

VUOSI 2011	TAMMI	HELMI	MAALIS	HUHTI	TOUKO	KESÄ	HEINÄ	ELO	SYYS	LOKA	MARRAS	JOULU
Neitsytperunafestivaali												
New Baltic Drama -festivaali												
Nosturitaide												
Nära Åbo Revyn												
Nordiska röster – Pohjoismaisia ääniä												
Old Spaces Living Art												
Olemisen monet tarinat												
Olet kaunis!												
Only a Game?												
Opera d'Alvilda in Abo												
Osallisuuden luova voima												
Passio												
Pata, sandaali ja virkattu teltta												
Performanssi 2011												
Pimeyden 876 sävyä												
Pirjon paras päivä												
Polyglot												
Puppet Science and Fiction												
Pääsiäisen ilo												
Romanit – tuntematon vähemmistö												
Runomuotokuvat												
Saarten Triennaali												
Sam Body Plays												
SaunaLab												
Savi kaupungissa												
Sillanrakentajat												
Sisäiset maisemat												
Smeds Ensemble & Von Krahl: Karamazov Workshop												
Soivat kirjeet -konserttisarja												
SOJIKU - nykytanssiteossarja												
Solistina Turku												
Speak No Evil												
Street Life												
Studia Litteraria												
Syksyn sato												
Sävelsilta												
Taidepyöriä ja pyörätaiteilijoita												
Taikalampun Sytyke												
Taistelu 2011												

Kaupunkitapahtumat
Musiikki
Teatteri, tanssi, sirkus ja performanssi
Näyttelyt ja kuvataide
Muotoilu, arkkitehtuuri ja käsityö
Elokuva, animaatio ja mediataide

Kalenteri

VUOSI 2011	TAMMI	HELMI	MAALIS	HUHTI	TOUKO	KESÄ	HEINÄ	ELO	SYYS	LOKA	MARRAS	JOULU
Taistelu Turusta												
Taiteilija naapurina												
Tanssiva torni												
Tarinamatot												
Tarinoiden toukokuu												
Tero Saarinen: Borrowed Light												
The Culture 2011 Tall Ships Regatta												
The Elements												
Tieteen ja kulttuurin Turku – hyvinvoiva kaupunki												
TIP-Fest												
Tom of Finland												
Tulevaisuuden retki - Turku 3011												
Tuli on irti!												
Turku 2011 -klubit												
Turku 2011 Pihakilpailu												
Turku 2011 päältä katsoen												
Turku 2011 Summer School												
Turku design Ilmiö												
Turku Grand Prix -alamäkiajot												
Turku kuuntelee												
Turku lautasella -kirja												
Turku Modern												
Turku – Pietari – Köln												
Turku-Tallinn Fashion Awards												
Turkulaiset												
Turku 365												
Turun Palo												
Tutkimusmatka Itämerellä												
Uki-Nyki												
Usko, toivo ja rakkaus												
Uskonnot ja kulttuuriperintö – Abrahamin lapset												
Urban Nature -seminaari												
Vastakertomus 2011												
Verso - sanataidetta lapsille												
Viimeinen ehtoollinen												
Viva la Diva!												
Wäinö! -kuvanveistonäyttely 2011												
Yksinkertaisesti hyvää Uudestakaupungista												
Åbo vid vatten												

Kirjallisuus ja sanataide

Tutkimus ja kehittäminen

Lapset ja nuoret

Ohjelmahankkeet aakkosjärjestyksessä

1827 Infernal Musical 120
2000 & 11 omakuvaa 62
Abduction of Europe 154
Aboagora 194
Aikavaellus 41
Alkumeri 103
Alvar Aalto ja puun ulottuvuudet 93
Animoi 162
Anna palaa! 148
Archipelago Logic 195
ARKturku 92
Aurajoen paviljonki 89
Avajaiset 12
Biisilinna 115
Blackmarket 129
Boat - Vene 84
Bongaa Oliopus Olius! 181
Bongaa Turun murkut 175
Box 66
Burning Bridge Literary Agency 168
Carl Larsson 78
Cirque Dracula 136
Close Your Eyes and
Tell Me What You See 82
Colourscape 34
Contemporary Art Archipelago 76
Creatin' 188
Eerik XIV 113
Ekoteko! - nuoret Itämeren äärellä 183
Energo 102
ERI-Klubit 135
Esittävän Taiteen Toukokuu 131
Eurocultured 26
European Eyes On Japan 84
Fantasia-Armada 38
Flame-jazzklubit 100
Flux Aura 2011 74
Future Circus -festivaali 144
Hair – keski-ikäisten hiukset 121
Henrik ja Noitavasara
-kansanooppera 109
Iki-Auran aikakeikaus 179
International Science Day 197
Jatulintarhat 67
John - Eleanor 141
Joutomaa 143
Kadonnut kaupunki esittää:
Elämyspuisto Turku 2011 43
Kaupunginosaviikot 24
Kaupunki itää! 46
Keinutuolien kokoontumisajot 39
KekriFest 125
Kerrottu ja koettu Turku 191
Kiasma: Eija-Liisa Ahtila ja Isaac Julien /
ARS11 56
Kiertotie 158
Klaffi 161
Kohtaa sarja kuvia 80
Kohtaamisia kirjastossa 23
Koroinen - Turun syntysija 28
Kulttuurikuntoilua
Varsinais-Suomessa 20
Kulttuurikuntoilun keskuspuisto 19
Kulttuuria vanhusten arkeen 199
Kylämatka 146
Leikkivallankumous 175
Live Grand Prix 163
Liisa ihmemaassa 58
Loisto-konserttisarja 106
Lähiruoka Turussa 32
Maaria ja mestari 71
Mariinski-teatterin orkesteri ja
Valeri Gergijev 116
Martha Schwartz – Barkerinpuisto 64
Meedio 108
Meidän perhe 81
Mieletön Oopperan Historia 122
Mikropatia! –festivaali 123
MILjazz 101
Mobiilianimaatio 160
Muinaistulien yö 48
Muistettu kaupunki 29
Muotoilijan kädenjäljet Turussa 89
Musicam Video 165
Music of the Spheres 36
Neitsytperunafestivaali 30
New Baltic Drama -festivaali 151
Nosturitaide 69
Nära Åbo Revyn 147
Nordiska röster – Pohjoismaisia ääniä 170
Old Spaces Living Art 178
Olemisen monet tarinat 193
Olet kaunis! 66
Only a Game? 54
Opera d'Alvilda in Abo 111
Osallisuuden luova voima 190
Passio 135
Pata, sandaali ja virkattu teltta 40
Performanssi 2011 140
Pimeyden 876 sävyä 16
Pirjon paras päivä 152
Polyglot 159
Puppet Science and Fiction 180
Pääsiäisen ilo 105
Romanit – tuntematon vähemmistö 115
Runomuotokuvat 171
Saarten Triennaali 25
Sam Body Plays 182
SaunaLab 60
Savi kaupungissa 68
Sillanrakentajat 42
Sisäiset maisemat 73
Smeds Ensemble & Von Krahl Theater:
Karamazov Workshop 150
Soivat kirjeet -konserttisarja 107
SOJIKU - nykytanssiteossarja 124
Solistina Turku 114
Speak No Evil 27
Street Life 192
Studia Litteraria 169
Syksyn sato 33
Sävelsilta 104
Taidepyöriä ja pyörätaiteilijoita 38
Taikalampun Sytyke 184
Taistelu 2011 138
Taistelu Turusta 164
Taiteilija naapurina 18
Tanssiva torni 132
Tarinamatot 90
Tarinoiden toukokuu 148
Tero Saarinen: Borrowed Light 126
The Culture 2011 Tall Ships Regatta 49
The Elements 145
Tieteen ja kulttuurin Turku
- hyvinvoiva kaupunki 198
TIP-Fest 155
Tom of Finland 59
Tulevaisuuden retki – Turku 3011 177
Tuli on irti! 53
Turku 2011 -klubit 99
Turku 2011 Pihakilpailu 47
Turku 2011 päältä katsoen 189
Turku 2011 Summer School 196
Turku Design Ilmiö 88
Turku Grand Prix -alamäkiajot 44
Turku kuuntelee 75
Turku lautasella –kirja 31
Turku Modern 98
Turku – Pietari – Köln 63
Turku-Tallinn Fashion Awards 91
Turkulaiset 80
Turku365 15
Turun Palo 142
Tutkimusmatka Itämerellä 72
Uki-Nyki 153
Usko, toivo ja rakkaus 83
Uskonnot ja kulttuuriperintö
- Abrahamin lapset 197
Urban Nature –seminaari 65
Vastakertomus 2011 128
Verso - sanataidetta lapsille 175
Viimeinen ehtoollinen 70
Viva la Diva! 96
Wäinö! -kuvanveistonäyttely 2011 79
Yksinkertaisesti hyvää
Uudestakaupungista 32
Åbo vid vatten 176

1. **Logomo** Köydenpunojankatu 14
2. **2011 Kulma** Kristiinankatu 1
3. **Matkailuneuvonta** Aurakatu 4
4. **Kauppatori**
5. **Vanhan Suurtorin alue**
6. **Kupittaanpuisto**
7. **Mannerheiminpuisto**
8. **Barkerinpuisto**
9. **Paavo Nurmen stadion**
10. **Samppalinnan maauimala**
11. **Föri** Itäinen Rantakatu 58
12. **Turun tuomiokirkko** Tuomiokirkonkatu 1
13. **Turun linna** Linnankatu 80
14. **Käsityöläismuseo** Vartiovuorenkatu 2
15. **Wäinö Aaltosen museo** Itäinen Rantakatu 38
16. **Turun taidemuseo** Aurakatu 26
17. **Sibelius-museo** Piispankatu 17
18. **Forum Marinum** Linnankatu 72
19. **Aboa Vetus & Ars Nova** Itäinen Rantakatu 4
20. **Turun Kaupunginteatteri** Itäinen Rantakatu 14
21. **Konserttitalo** Aninkaistenkatu 9
22. **Pääkirjasto** Linnankatu 2
23. **Linnateatteri** Linnankatu 31
24. **Manilla** Itäinen Rantakatu 64
25. **Tanssiteatteri ERI** Yliopistonkatu 7
26. **Taideakatemia** Linnankatu 54-60
27. **Rautatieasema** Ratapihankatu 37
28. **Linja-autoasema** Aninkaistenkatu 20
29. **Satama**
30. **Lentokenttä**
31. **Kauppahalli** Eerikinkatu 16
32. **Varvintori**

1
30
7 km
Ratapihankatu
Länsinen Pitkäkatu
Linja-autoasema
27
Rautatieasema
28
Tuureporinkatu
Maakunta-arkisto
Ammattikoulu
16
Taidemuseo
Konstmuseet
21
Sibeliuksenkatu
Puutori
Konserttitalo
25
Käsityöläiskatu
Puolalanmäki
Puolalan koulu
Museomäen koulu
Ortodoksinen kirkko
Bön-kirkko
Yliopistonkatu
4
Kauppatori
Salutorget
Kauppiaskatu
Aurakatu
Hansakortteli
Turun ev.-lut. seurakunnat
17
Tuomiokirkko
Domkyrkan
12
Eerikinkatu
Koulumäki koulu
31
22
Linnankatu
Kaupungin-kirjasto
3
5
Eriksgatan
Klassikon koulu
Kaupungintalo
Katedraalakatu 1 Abo
Kulttuurikeskus
23
2
Länsinen Rantakatu
19
Hämeenkatu
Aurajoki
Itäinen Rantakatu
Östra Strandgatan
20
15
Turun kaupunginteatteri
Samppalinnan vuori
Wäinä Aaltosen museo
Samppalinnan kesäteatteri
Valtion Virastotalo
10
Samppalinnan uimastadion
Luostarivuoren koulu
Kauppaoppilaitos
Biologinen museo
St. Olofsskolan
Teknillinen oppilaitos
Varhaisvuori
Varhaisvuoren kesäteatteri
Käsityöläismuseo
Hantverksmuseet
14
Kaskenkatu
Varhaisvuorenkatu
Kaskisgatan
Sirkkalankatu
Sirkkala-koulu
6
9
Urheilupuisto
Pallonlyöntikenttä
Pallohalli
Samppalinnan koulu
Itäinen Pitkäkatu
Jalaratie
Saarnitie

turku

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Undervisnings- och kulturministeriet

Euroopan kulttuuripääkaupunki

Kulttuurissa mukana:

FINNAIR HARTWALL MTV MEDIA

CLEARCHANNEL OUTDOOR HARTELA itella KANRESTA lippu.fi

MANDATUM LIFE NIEMI MUUTTAA KAIKEN Puustelli SOKOS HOTELS Suomen Lehtiyhtymä

TALLINK SILJA LINE STOK TURUN OSUUSKAUPPA Turku Energia Turun Sanomat

TURKU ● ÅBO 2011

EUROOPAN KULTTUURIPÄÄKAUPUNKI

www.turku2011.fi